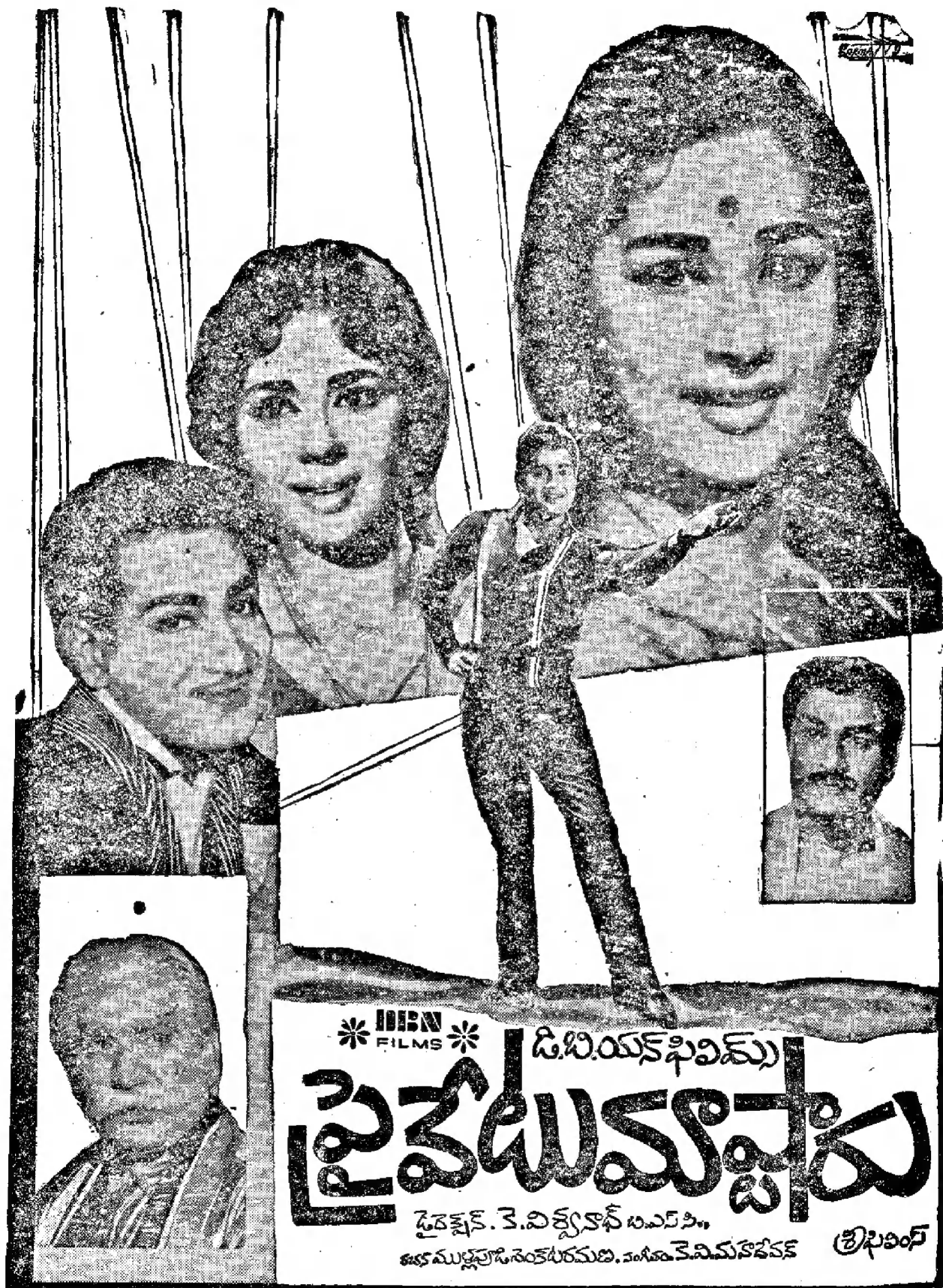

శింశుకావ్యము

29-9-67
40 పేసలు

* S.B.S. FILMS *

సీ.బి.ఎస్. ఫిల్మ్స్

ప్రతిద్వంద్వుడు

డైరెక్షన్: కె.వి.శ్యామ్ సూరి

కథానికర్త: సీ.బి.ఎస్. ఫిల్మ్స్

ప్రొడ్యూసర్: కె.వి.శ్యామ్ సూరి

వినాయక చవితి సంచిక

8-9-1967 సంవత్సరము ముఖ్యచిత్రం 'గణపతి' ప్రతికకు అక్షరబద్ధంగా వుంది 'ముద్దాచిట్టి బాబు' గారి 'నీవేగతి గణపతి' చిత్రాభివృద్ధి కోసం నాలుగువందల మూడువందల వెంటవెంటనే చదివాను సీరియల్స్ రెండూ బాగున్నాయి చక్కని సీరియల్స్ అందిస్తున్న మీకు కుమారా అభినందనలు సరళింపాద్యుట్టి కర్పూలా)

* * *

ముఖ్యచిత్రం మండి అథరు పుట వరకూ మేమ అశించినదానికంటే మించిత అందంగా లేదు 'వినాయక చవితి ప్రత్యేక సంచిక' పేరుకు హాస్య సంచిక హాస్యం కూడా సరిగ్గా లవంగవుంది కార్నా మలు నవ్వు పుట్టించక కట్టళ్లు కురిపించేలా వున్నాయి యిక కథలు అవికథలే డి జగదీష్ బాబు, (గుంటూరు)

ఉత్తరాలు

మ్యాగిక్ లెటర్

తేది 8-9-1967 వత్రికలో శ్రీకృష్ణ గారి మ్యాగిక్ లెటర్ చదివిన తరువాత వెంటనే ఈ ఉత్తరం వ్రాయాలనిపించింది.

శ్రీ కృష్ణ గారు తమ లెటర్ విదేశ క్రిస్టియన్ మిషనరీ ఇండియాలో చేసే 'సేవ'ను తెగపాడారు ఎటువంటి శ్రీకృష్ణ గారికి ఈ విషయంలో మన ప్రభుత్వం అనుసరించే విధానం అర్థంకాలేదనుకుంటాను అస్సెములోను తదితర ప్రాంతాలలో నున్న క్రిస్టియన్ మిషనరీలను దేశంవిడిచి వెళ్ళమని మన ప్రభుత్వం కోరిందికాని శ్రీ కృష్ణ గారు వ్రాసినట్లు దేశంవోని మిగతా ప్రాంతాలలోని క్రిస్టియన్ మిషనరీలను కూడా వెళ్ళిపెట్టమని వ్రాస్తే నమోత ద్వారకులమని చెప్పుకుంటూ వాగాలనే ఆటోక బాతి వారిని దేశ ద్రోహిచర్యలకు ప్రోత్సహిస్తున్నా 'ఇండియన్ డిండ్' అంటూ 'నాగాలాండ్' అసబడే 'క్రైస్తవస్థితి' కోసం పాటుబడే విదేశ క్రిస్టియన్ మిషనరీలను శ్రీ కృష్ణ గారు పొగడుట చాలా బాధాకరంగా ఉంది, విదేశ మిషనరీలు భీమారు వ్యామమను అనరాగా శ్రీమక వి అనేకమంది వ్యామమనులకు తిండి ఎర చూపించి బలవంతంగా క్రిస్టియన్లుగా మార్చేస్తున్నారని సంగతి పార్లమెంటులో వినవచ్చిందని శ్రీకృష్ణ గారికి తెలియదనుకుంటాను 'క్రైస్తవ మిషనరీల తరపున నేను వాదించడమలేద' ని అంటూనే వారితరపున వశాత్తూ వున్నానని అర్థంలేని వ్యాసం వ్రాశారు శ్రీకృష్ణ గారు ఇకముందు ఇటువంటి వ్యాసాలు ప్రచరించవద్దని నా మనవి వికం గోవింద్ రావ్ (రాజమండ్రి)

అ మృత మునకు సిద్ధముగా వున్నది.

శ్రీ నాగేశ్వర శతజయంతి సంచిక

ఆంధ్రపత్రిక

దేశోద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి రచనలు అపూర్వాలు. అనంత్యాళాలు ఈ సంచికలో 26 వ్యాసాలున్నాయి

అవి శ్రీమద్భగవద్గీతా హృదయం, సాహిత్య తత్వం, పూర్వోత్తర మిమాంసా విచారం, అనాహతయోగం, అజంతా కళా పరమార్థం, చరిత్ర ప్రయోజనం, శైవమత సిద్ధాంత పారభం, సంఘ సంస్కరణ—మొదలైన ఐదు విషయాలపైన, గాంధీజీ సత్య నిష్ఠపైన, ఇతర నాయకుల ప్రతిభా విశేషాలపైన వ్రాసినవి

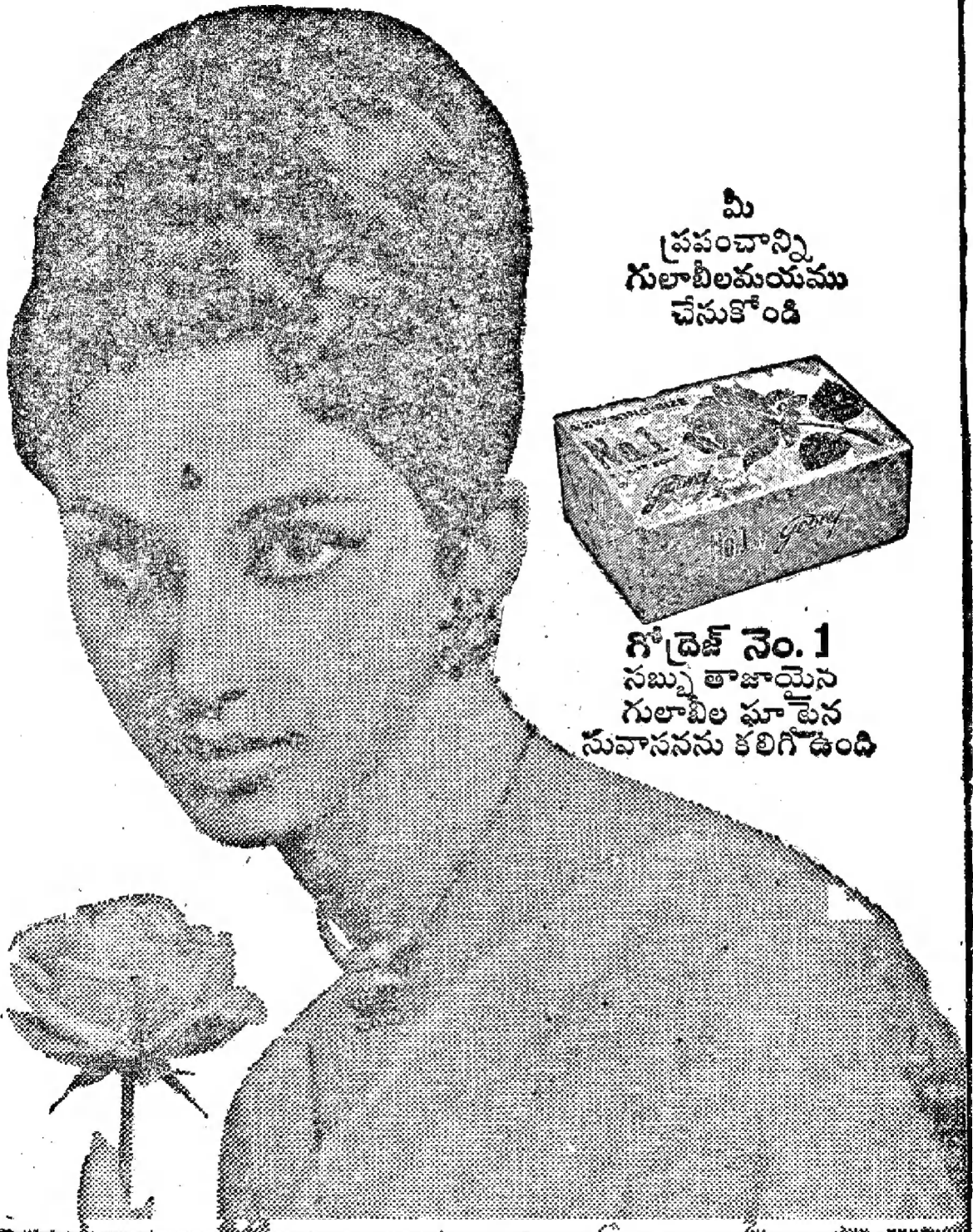
శ్రీ పంతులుగారి పాండిత్య వైభవానికేగాక, అనుభవ పారమ్యానికి గూడా ఈ వ్యాసాలు నికషోపలాలు

వివిధ రంగాలలో శ్రీ పంతులుగారి సేవను, సాధనను, వైరుషాన్ని ఉగ్గడిస్తూ శ్రీ నారి వరసంపా కావ్రాగారు వ్రాసిన వ్యాసం వేరు తక్కినవన్నీ శ్రీ పంతులుగారివే

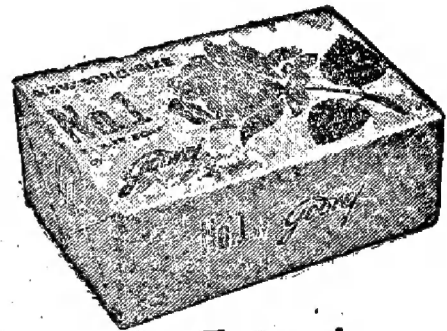
మూడు త్రివర్ణచిత్రాలు వున్న 300 పుటల ఈ సంచిక వెల రూ 5-00 పిమ్మట పోస్టులో వంపదానికి ఆదనంగా రూ 2 లు

మేనేజరు
ఆంధ్రపత్రిక

కింగ్-సైజు * పొదుపైనది * గులాబీల సువాసన

మీ
ప్రపంచాన్ని
గులాబీలమయము
చేసుకోండి

గోడ్రెక్ నెం. 1
సబ్బు తాజాయైన
గులాబీల ఘాటైన
సువాసనను కలిగోడింది

mcn/gs/61 d

8-9-67 సంచికలో 'మ్యాగిక్ లీఫ్'

తదివను తదివి తర్వాత ఇంత మంచి వ్యవసాయ రచించి 'శ్రీ కృష్ణ' గారిని అభినందించుకుంటూ ఉండలేక పోతున్నాను. భారతదేశానికి క్రైస్తవ విషవరాల చేసిన అమూల్యమైన సాంఘిక సేవ విస్మరించి, ఈనాడు వరిపై నేరాలు మోపుతూ దేశ బహిష్కృతులను చేయటంలో మన దేశీయుల సంకుచిత మనస్తత్వాలు వెల్లడి అవుతున్నవి. ఈనాడు మనదేశములో బయటదేశీయ సాంఘిక సేవలను, మనస్సు వారు చూసిన బాటల రూపొందించే సాంఘికంగా, విద్యా విషయంగా ఆంగ్లేయరంగా, మనవరాలు మన దేశానికి చేసే ఆమోహమైన సేవను మరచిపోయి ఇప్పుడ వారిని దేశం నుండి పోషిస్తుంటుంటున్న కృతఘృత కాదా!

దేశ సేవకులమని చెప్పుకొనే కొందరి పెద్ద మనుష్యుల సంకుచిత తత్వాన్ని - రుతి దురతి రావాల్సి - ఇంత చక్కగా వివరించి, నితని, నిజాయితీ చూపారు. శ్రీ కృష్ణ హేట్స్ ఆఫ్ యూ శ్రీ కృష్ణా! (గీటుత బి ప్రెస్ బిలరల్ (రాజండ్రి))

8-9-67 శ్రీకృష్ణగారి ఢిల్లీలేక వివరీత పోకడలో ఉంది 'మత సంబంధమైన వైషమ్యానికి నేను అలొబ్బడం లేదు' టూనే ముస్లిముల మీద దుమ్మెత్తి పోయి వారి భృష్టిలో జన సంఘంపై రుపొందగావ తోన్మాదుల, హిందీభాషావాదుల మాత్రమే వారి భృష్టిలో క్రైస్తవ విషవరాలు మాత్రమే ఈదేశంలో పీడిత ప్రజల కష్టంను, బాధనున్నాయి కాని ఈ ప్రజాపాలనా వేనక వెంట కరుడు గట్టిన స్వర్ణం నుండి ఎందుకు వ్యక్తికరించలేదు?

'రమకృష్ణ సేవ' తప్పిస్తే జనసంఘం రక్తర మంచి ఏయితుల పై ధ్వంస సంస్థ బీహారులోని ముసుస్యల్ని కాపాడడానికి ముందుకురా లేదన్నాడు ఈ విషయాన్ని బహుశా ఢిల్లీనుండి వ్రాయబట్టి వారికి బీహారులో జరుగుతున్నవేయి కాద్యకమున పూర్తి వివరాలు తెలియవల కుంటున్నాను

లేకపోతే ఢిల్లీకి 1600 మైళ్ళ దూరంలో నున్న లుకావల్లిలో మన్నకొంతమంది జనసంఘం ద్వారా రాష్ట్ర సేవం ద్వారా వీధులు వనాలు చేసే అకం పీడిత ప్రజావర్గాలకు సమితి బీహారుకు వంపు వైసమం తెలిపి ఉండడం ఈలాగే దేశం లోని నల్ల మూలలనుండి అనేక లక్షలరాషి యులు పంపాల చేసి, బీహారు ప్రజల సంక్షేమానికి సహాయ పడిన సంస్థ లేనా ఉన్నాయంటే వాటిలో ప్రముఖ మైనవి జతంఘం, ఆర్ ఎన్ ఎల్ యు మాత్రమే

దేశాలు సహాయం పేరుల వంపిన గోధుమలు పొందిందో మత మార్పిడులు చేస్తున్న ఈ విధికి క్రైస్తవ విషవరాలు వాటికి దుమ్మెత్తి ఉన్న వంప ముంగడలాలు వారి ఉద్దేశాల మార్పుకోసం ఈదేశ బివ్యక్తుకు ఎంతైనా ముందరి

ఉత్తరాలు

ఈ దేశము అన్ని ఈధర్మము అన్ని ఈ సంస్కృతి అన్ని గౌరవించలేని వ్యక్తులు పాధువులూ మురిగిన పాధువులనక పోతే పూజనియ్యాలై వ పాధువులని ఎలా అంటారు ఈపాధువులే లేక పోతే ఈ భారతీయ ధర్మం, భారతీయ సంస్కృతి కాల గర్భంలో కలిసి పోయి ఈనాటికి ఈ భారత దేశము కొన్ని పాక్షికంగాను, కొన్ని వాగాలం ఎలుగన కొన్ని వైనా స్థానాలుగను ఎదిరు కొన్ని క్రమ్యానిన్ను స్థానాలు అయ్యుండేవి అన్ని విషయం గుర్తించమని కోరుతున్నాను

బద్ది కృష్ణ చేరి, బద్ది భాగ్యవతి (అవకాశం) కథలు

1-9-67 సంచికలో 'ఎదురుచూసిన క్షణం' నిండుగా వుంది ఇందిర, ప్రసాద్ పాత్రలో - కథామంగళపురో ఇందిర "కలంకిని ప్రసాద్ కి ప్రక్క నూతన పాధువు పేరుకు పాదావతి ఇందిర అవికాది చేర్చి బలంగా పూదేశానికి పాత్రకానే సన్నివేశం - కథలో ఇందిరపాత్రకుండే సానుభూతిని కోల్పోయిందేహాననిస్తుంది - సా భాగ్యవతి ప్రాసాద్ 'పాగుతున్న దూత్ర' వల చక్కగా - నూ జంగా వుంది రచయిత్రీ నా అభినందనలు అదభాల బాస్కరరావు, (విల్ పూర్)

ఎ వర్మేర్ రావుగారి 'చర్చించని మేమూ' కథ తదివను చాలా బాగుంది ఇంత ఉత్తమ కథ రచించిన రచయిత గారికి, నా పూదడంపూర్వక అభి వందనములు

కాటవతి రాజ్ కృష్ణ (కొత్త గూడెం)

"ఎదురు చూసిన క్షణం" చదివిన తర్వాత పూదయాన్ని ఎదో తెలియని వాద ఆసరించింది అమాయక మైన ఇందిర ఆశలు అడుగుంటానికి తండ్రి రాజారాజే భారణమనిస్తుంది "క్షణం తుకు తల్లె" వుంటే తననున్ను విప్పి చెప్పకో గల్గేది" అనే వాక్యం వదే వదే పూదయాన్ని కలచివేస్తుంది రాజారావు లాంటి తండ్రులు ఆంధ్రుల్ని కనదకనప్పటికి సిద్ధుంది

కోల్పూరాడి, (సంసారాపురం) కార్మూన్

15-9-67 ఎత్రిక 37 వ పేజీలో 'కరెంటు' మీద వేసిన కార్మూను వాస్తవానికి దాదాభారంగా యున్నది ఈ రోజులో కరెంటు వాల ఆరభుగా పెయిల్ అవుతుందనుచునుగాని, సినిమా హాలులో జనాభికి గడ్డలు, పీసాలు పెరిగి నంతకాలము 'కరెంటు' రాబోదనడం బాగుగా లేదు ఆ సాధు సినిమా కోసము జనము రోజుల తరబడి హాలులోనే కూర్చున్నారని అంతకన్నా వేలుగా లేదు ఇక ఎంతైనా వాస్తవానికి సన్ని హితంగా యుండే కార్మూను వేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

చక్రవర్తి (పూదరావడి)

ఆంధ్రసచిత్ర వారపత్రిక

వ్యవసాపకులు
దేశోధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
శుక్రవారం 29-9-67
ప్రచురణానుం భాగవత మారం బి దేశం
సంపుటము 60 సంచిక 4

స్థాపితము
1908
ముఖ్య సంపాదకుడు
శివలెంక శంభుప్రసాద్
సంపాదకుడు
శివలెంక రాధాకృష్ణ
ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము
1. తంబుచెట్టి పీఠి, మద్రాసు-1

దీర్ఘ ద్వారా
సంవత్సర చందా 22 40
6 మాసముల చందా 11 20
3 మాసముల చందా 5 60
విషయానుక్రమణిక
ముఖచిత్రం
గొప్పవారి గోత్రాలు లో లక్ష్మి

కథలు
పొద్దు తె దయ్యాలు — 16
మనిషిలో మనసు — 32
ముగ్గురు మూర్ఖులు — 54
సిరియల్ సవలలు:
మట్టిబొమ్మలు — 24
పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తత — 40
శీరికలు, వ్యాసాలు, సినీమా

ఉత్తరాలు — 2, మ్యాగిక్ లీఫ్ — 5, ఊమన్ కార్నాన్-7, అధ్యక్షుని మరణం-8, లిప్ అండ్ లెడెయ్ - 12, బాలసాహి-14, మెదడుకిమేత-15, అభియోగాలలో వింతల-23, వారసం - 30, ఎడిట్ కామ్రాన్లు - 31, ధర్మపదం - 48, గోడమీదిరాలలు ఆడవారి అయిష్టత, దాక్టర్ కబుర్లు - 49, ప్రశ్నావళి, వార్తలో వనిత - 50, శ్రద్ధాత్మల చరిత్రలు, వర్తమానాలలో వింత భోజనం-53 ఎం గక 2-56, అనీ-ఇ 58, చిత్రలహరి, సినిమాడైరీ-59, ఒకవారం వివరం - 62

అగ్రస్థానం వహించిన భాషావివాదం - అడుగున పడిపోయిన అత్యవసర పరిస్థితి

ప్రప్రథాన ప్రథానమంత్రి గారయిన పండిట్ నెహ్రూగారు గొప్ప రాకీకుడు, ప్రజల మనస్సును ముఖ్యమున వాటిమీదమంచి అనవసరాలకు మల్లించడంతో ఆయన తెలివి తేటలన్నీ చూపించేవారు అలానే వారి కుమార్తె శ్రీమతి గాంధీ ఒక ఘన కార్యం చేశారు అర్థిక రాజకీయరంగాల్లో భారత దేశం అత్యంత క్లిష్ట పరిస్థితుల్ని ఎదుర్కొంటున్న సమయం ఇది అటువంటిప్పుడు ప్రతి విషయంలోనూ ఎంతో జాగ్రత్త వహించాలి శ్రీమతి గాంధీ 'మేళం'లోని డాక్టర్ టి సేన్ గారు రెండేళ్ల క్రితం రగుల్కొన్న నిప్పులో మళ్ళీ అజ్వలం పోశారు. దేశంలో అత్యవసర పరిస్థితులన్నింటినీ భాషా వివాదం అవహరించేసింది. కేంద్ర మంత్రిత్వంలో ప్రత్యక్షమైన భేదాభిప్రాయాలు వచ్చేశాయి. తల్పలి తంగా విద్యామంత్రి చాన్లానాథు రాజీనామా ఇచ్చారు.

కేంద్రంలో అధికారంలోన ప్రాకుట ఒక ఎత్తు, మొరార్జీదేశాయ్ గారి హిందీ క్యామెహం కురో ఎత్తు మొరార్జీగారి వైఖరి చూస్తూంటే, భవిష్యత్తులో ఎప్పుడయినా ప్రధాని అయ్యే సీత ఆయన చేతులో వుందనుకుంటే దానిని చెరిపేనుకుంటున్నారేమో అనిపిస్తున్నది ఇప్పుడు లోక్ సభలో వున్న మెజారిటీ ప్రకారం, వారి రాజ్యాంగ నిధానం ప్రకారం సంతమంది ప్రధాన మంత్రియైన హిందీవర్గంలోమంత రావా

నంది ఒక ఆచారం! భారతదేశం నమ్మకంగా వుండాలనుకుంటే దక్షిణాదివాని సంతృప్తి సరవగం ప్రధానమంత్రి కావాలి అవ్వేక ఉన్న పరిస్థితులదృష్టికి ఆ అభ్యుదయ మొరార్జీదేశాయ్ గారు కోల్పోయారు.

ఒక వివాదం ఉంది అది, రాజ్యాంగాన్ని మార్చి తీరాలి అనేది ఇటువంటి ఆందోళనే రెండేళ్ల క్రితం లేచింది అప్పుడు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారు కలిగించుకున్నారు. నే ప్రాగా రు వాగ్ధాన మిచ్చినట్లుగా చేట్టాన్ని సవరిస్తామని ఆ యువ హిందీ ఇచ్చారు బడ్జెట్ సెషన్ లో భాషా విజ్ఞాన ప్రవేశ పెట్టారు దానికి హిందీవాదుల నుంచి తీవ్రమైన ప్రతిఘటన వచ్చింది అంతే, దాని ముఖాన్ని చూసిన వాళ్ళు లేడు. పేటంటుబిల్లు, అధికారం బిల్లు, ఆ బిల్లు లూ బిల్లు స్థానం వంపాయింతు కున్నాయి!

ఒక ప్రక్క డాక్టర్ త్రిగుణ సేన్ గారు విద్యని ప్రాంతీయం చేసేద్దామని సంతకం కున్నారు హిందీ ప్రాంతీయులు

నవంబర్ 15 న శ్రీ అన్నాదురయ్య 50 వ జన్మ దినం

కుద్దంగా హిందీని విలాసా చేర్చుకుంటాడు. హిందీని 'లింకు' భాషగా చేసి, దానికి భాష దేశ అధికార భాషగా గుర్తింపు నిశ్చయించి శ్రీవారి తలంపు ఇంగ్లీషును తక్షణం తొలగించుదామని జనసంఘం ఉపలాట వడుతున్నది అలానే వారి సోదరులు కూడా అటు కొంటున్నారు ద్రవిడ మునీట్రకళగం, విద్యా వేత్తలు, శాస్త్రజ్ఞులు, పాఠాలు అంతా కలిపి ఇంగ్లీషును వదలడానికి ఒప్పందం చేశారు. 'హిందీని భాష మా నెలిమిద పెట్టడానికి యత్నిస్తే చూస్తోంది మా తదా' అంటూ కేరళ ముఖ్యమంత్రి హెచ్చరించారు.

హిందీని కుద్దడం విషయంలో శ్రీమతి గాంధీ అసలు రంగులు చెయ్యవద్దాయి ఆమె ఒక పెంట్రట్ హిందీ కమిటీని స్థాపించారు. దానికి అధ్యక్షస్థానం వారిదే! శ్రీయుతులు మొరార్జీదేశాయ్, వయ్ వి చవాన్, త్రిగుణ సేన్, కె.కె.ఎస్, పి.గోవిందమన్, గంగాధర, జి.ముల్లపాళ్ళాం, సేక్ గోవింద్, దాన్, ప్రకాశ్ వీర్ శాస్త్రి ఉమాశంకర్ డిక్షిట్, వాళ్ళియ్ అదిగాల ప్రభుత్వంలా అందులో సభ్యులు భారత ప్రభుత్వానికి హిందీ సలహాదారుడుగా ఉన్న ఆర్.డి.సేన్ హిందీలో దానికి కార్యదర్శి మనదేశంలో ఏంకోమంది మంత్రిలున్నారు వారంతా హిందీని ఎలా దేశవ్యాప్తం చేస్తున్నారో జూడడమే కమిటీ ముఖ్యోద్దేశం! కమిటీ కార్యస్థానం న్యూఢిల్లీలోనే వుంటుంది

దక్షిణాది వారికి మేము ఏమీ అన్యాయం చేయడం లేదు మాకారా, అంటూ మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి సి.యన్. అన్నాదురై శానికి శ్రీమతి గాంధీ చెప్పిన సమాధానం ఇది.

గందరగోళం

ఆర్థిక సంతృప్తి, కార్మికుల యుద్ధం, జరదలు అన్నీ ఈ గందరగోళంతో మునిగి పోయాయి. ప్రయోజనం లేదనుకుని

గాంధీజీగారు పెద్దలెబరు పట్టించున భాషా విభానమీద ఒక గొప్ప ప్రసంగం చేశారు భారత విశ్వవిద్యాలయాం వెన్ ఛాన్సలర్ల సమావేశానికి నాంది వాచకం అది తాటి సేన్ గారు కూడా ఒకప్పుడు వెన్ ఛాన్సలర్ల ఈ కమిటీ అదర్థంలో లోతు ఎంతో తెలుసుకోడానికి ఆయనే ఒక ఉదాహరణ!

భాషా వివాదం మళ్ళీ తలఎత్తడానికి కారణమేమై వుంటుందో ఎవరూ చెప్పలేక పోతున్నారు ఇప్పుడు మనదేశంలోని మానవ

న్యూ ఢిల్లీ లేబు

కోటి తలమున్నగంగా యీతి బాదల్లో ఈదులాగుతున్నది ఈ బాధల్ని మరిచిపోవాలంటే, వాటిని తలదన్నే మరో గొప్పవ్యాపకం కావాలి ప్రజల మనస్సుని మల్లించి, కప్పిపుచ్చడం కోసమే ఈవివాదం లేచిందా? ఎందుకనుకోకూడదూ?

ఈ వారం శ్రీమతి గాంధీ మరో 'రవుండ్ టేబుల్'కి గుర్తింపు ఇచ్చారు అది భారత శాస్త్రజ్ఞులకి సంబంధించినది శాస్త్ర పరి

శోధన వ్యవహారాలకోసం వేరే మంత్రివరం వుండాలన్నారు కొందరు శాస్త్రజ్ఞులు వారి రంగంలో ఆంగ్లాభివృద్ధి కోసం మరింత ఎక్కువగా దోహదం చేయాలనికూడా శాస్త్ర వేత్తలు కోరారు వైద్యవృత్తిలోనివారం దరికీ మరో 'రవుండ్ టేబుల్' నుండి సభాసమంత్రిగారి మొట్ట మొదటి రవుండ్ టేబుల్ యువకులయిన పారిశ్రామికవేత్తల్లో సారంభమయింది అందులో పాల్గొన్న వాళ్లంతా మూడేగి మాసాల కొకసారి మళ్ళీ కలుసుకోవాలని కంకణాలు కట్టుకున్నారు ఈ లోపులో మరికొన్ని రవుండ్ టేబుళ్లు రయారయనయే దానితో పాటే నీరు కట్టుకుపోయింది ఇప్పటి శాస్త్ర వేత్తల సమావేశానికి అదే గతి!

వైద్య వృత్తుల వారికి సంబంధించిన రవుండ్ టేబుల్ తో ఒక వలయం పూర్తవుతుంది అప్పుడు శ్రీమతి గాంధీగారు పరిపానలోను, విద్యలోను, శాస్త్రవిజ్ఞానంలోను, వైద్యంలోను అన్నిటల్లోను కడుసమర్థులని, సామూహికాలని ప్రజలకు అవగతమై పోతుంది!

భారత ప్రజల దృష్టిలో శ్రీమతి గాంధీ ఎలా ఎంచబడుతున్నారో దీనివల్ల అర్థమవుతుంది ఆమె కార్యాలయాన్ని అధిపతికిందినప్పటి నుంచి పత్రికా సమావేశాలకి కొడువలేదు ఆనన్ని పూర్తిగా ఎదురు తిరిగాయి అందుకు కారణం దేశం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని శ్రీమతి గాంధీ అర్థం చేసుకోలేక పోవడమే వాటివల్ల అంతగా పేరు రాదని తెలుసుకున్న శ్రీమతి గాంధీ రేడియోలో మాసవారీ ప్రసారాలు మొదలు పెట్టారు వ్యక్తికి వ్యక్తికి మధ్య గొప్ప అని వాటికి పేరు పెట్టారు ఇవి కూడా ఆశించినంత ఫలితాన్ని ఇవ్వలేదు అందుచేత విరమించుకున్నారు 'ఉపమంత్రుల్ని ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల గురించి ప్రధాన మంత్రి వత్తిస్తారు' అని ఒక శుభోదయాన తెలిసింది ఉపమంత్రులంతా కలిశారు కాఫీలు టీలు సేవించి బిస్కెట్లు తిని బ్రేవ్ మని క్రేన్స్ ఎవరిమట్టుకు వాళ్లు విడిపోయారు! అందువల్ల జరిగింది ఏమీ లేక పోయింది దీనినే మరోవిధంగా చెప్పకోవచ్చు ఉపమంత్రులకి కూడా 'దోపిడీ'లో స్థానం కల్పిస్తున్నాం, మేము ఒక్కళ్లమే అనుభవించడం లేదు అనవచ్చు! వారితో ఒకరు లండన్ లో కాఫీ షాప్ ఫరెస్టుకి వెళ్తారు, మరొకరు యూరోప్ లోని కాఫీ

పనామ్మా బ్లేడులు - మీ ముఖకైరము సంతోష కరమైన పనిగా చేస్తూంది. ఆ బ్లేడుతో చేసుకొన్న కైరములు ఎంతో విలువైనవి. ఇవి మీకు చక్కని కైరము తప్పకుండా యివ్వగలవు.

హా. 1962 కేబిది 1967

ఆపన శక్తి

అధ్యక్షుని మరణం

17

■ కెన్నెడీ బృందంవద్ద బెత్తెక్కి రాగానే అక్కడ ఒకరకమయిన 'నాట్యం' ప్రారంభమయింది చిన్నచిన్న గుంపులు ఏదోదామి, విడిపోయాయి, మళ్ళీ కలిశాయి, జంటలు ఏర్పడి విడిపోయాయి, ఒకళ్ళ నొకరు దొంగవాలుగా మానుకున్నారు; ఎవరయినా అతిగా బాధపడుతున్నట్లు కనిపిస్తే వెంటనేవారికి ఉపశమనం కలిగించటానికి ప్రయత్నించేవారు. కొందరు మాత్రం విడిపోయి నంటరిగా ఉండిపోయారు ఇవిల్లిన లింక్స్ అధ్యక్షుడి తోలునంచీ పట్టుకుని కిటికీ వక్కనే నుంచుని ఏదో ఆలోచనలో మునిగిపోయింది బాబీ కెన్నెడీ టెలిఫోన్లో మాట్లాడుతున్నాడు - చనిపోయిన ఆస్టిన్ లిటిట్ భార్యతో, లండన్లోని లిరాడ్ విల్తో, నెల్లొకాన్ లిల్తో సార్లెంట్ ప్రీస్టర్తో

డేవ్ పర్క్ అందరికీ పాసియాలు అర్డర్ చేశాడు - సారాయం, కాఫీ బాడ్ కెన్నెడీ ఒక గ్రామఫోను తెప్పించమన్నాడు బెన్ బ్రాడ్లి వద్దన్నాడు టోనీ బ్రాడ్లి వంక చూపిస్తూ, 'అమె వినదూ?' అన్నాడు కెన్నెడీ ఎవరినో గ్రామఫోన్ కోసం పంపాడు అతను వెళ్లాడు కాని తిరిగి రాలేదు

'భయంకర నాట్యం'లో కొన్ని విశేషాలు - ప్రతివాక్కులు ఎప్పుడో అప్పుడు శ్రీమతి కెన్నెడీని దున్నులు మార్చుకోమన్నారు ప్రతి వక్కసారీ ఆమె తల అడ్డంగా అడిచింది కొందరు ఆమె ప్రశాంతికోసం మత్తుమందు ఏదయినా పుచ్చుకుంటే మంచినన్నారు ఆమె అంగీకరించలేదు దా జాన్ వాల్స్ ఆమెని బలపరిచాడు 'వద్దంటే వదిలేయండి కావలసినంత మాట్లాడి బరువు తీర్చుకోనివ్వండి'

ఆమె నిజంగానే చాలా మ్హాట్లాడు తున్నది కారులో జరిగినదంతా జ్ఞాపకం ఉన్నంతదాకా చెప్పింది బెన్, టోనీ బ్రాడ్లి లతో ఆన్ ప్రతికథ చెప్పింది కొడుకు సాట్రీక్ మరణం గురించి చెప్పింది రెండు మరణం మధ్య ఏదో సంబంధం ఉన్నట్లు

మాట్లాడింది అది ఆమె భావం దేశానికి హత్య నంటరి మరణం మాత్రమే

'జాకీకి అధ్యక్షుడి అంత్యక్రియలు ఏలా జరగాలో తెలుసు అవస్థరాలు పనికిరావు' అన్నది శ్రీమతి ఆకీన్ క్లాన్

బెత్తెన్ ప్లాలో ఈ భర్త విహీనకి తన కొత్త బాధ్యతలు బాగా తెలిశాయి లోపల ఏదో ఆవేశం పుట్టుకునచ్చిందని ఆమె తనే తర్వాత చెప్పింది కన్నీరు పెట్టుకున్న పామ్ బుర్నార్ వి వోదార్చింది 'అయ్యో పామ్ ఇప్పుడు సువ్వేమిచేస్తావా?'

డేవ్ పర్క్ కి ధయిర్యం చెప్పిందే ఉద్దేశ్యంతో, 'అధ్యక్షుడి గదిలో ఏమి పెట్టాలి తెలుసా? ఈతకొండు! తర్వాత తనూ అధ్యక్షుడూ ఏలా ఈదేవారో చూపించ వచ్చు డేవ్!' అన్నది నవ్వుతూ

బాబీ కెన్నెడీ, కెన్ వోదార్నెల్, లారీ వో బయన్ లతో జాన్స్ ప్రమాణస్వీకారం గురించి మాట్లాడాడు తను విమానం మీదనే ప్రమాణం తీసుకోవాలని చెప్పలేదని మళ్ళీ అన్నాడు వారు ఆశ్చర్యపోయారు జాన్స్ అధ్యక్ష పదవిలో కాళీ రాదాదని ఈనని చేశాడేమో అనే అనుమానం వారికి కలుగలేదు

ఇప్పుడు కెన్నెడీ కుటుంబానికి కొత్త పెద్ద అతను కొత్త వింతలుపుతో కలిసి కొన్ని నిర్ణయానికి రాలి ఒక విషయంలో మాత్రం ఇద్దరూ ఏకీభవించారు అంత్యక్రియలు ఎవరికీ సామాన్యుడికి వస్తు చెప్పరాదు

చర్చలో పాల్గొనమని టోనీని పిలిచింది శ్రీమతి కెన్నెడీ టోనీ బ్రాడ్లికి ఇది భాద కరమే అయినా తన బాధ అంత ముఖ్యమయినదికాదనీ ఆమె వెంటనే అంగీకరించింది, బాబీ కెన్నెడీ వలెనే.

'ఏలా తట్టుకుంటోంది ఈ మనిషి?' అన్నది రహస్యంగా ఎత్తల్ కెన్నెడీ

'ఆమెలో పెంచి రక్తం ప్రవహిస్తోంది! అదీ ఒకవద్దతే,' అన్నాడు బెన్ బ్రాడ్లి 'అమె తనలోని విషాదాన్ని ఈ విధంగా బయటికి నెట్టాలని చూస్తోంది'

టరీ రాబర్ట్స్ మెక్కుమరా వచ్చాడు కొంతసేపే ఉండనలసివస్తుందని కారులో భార్యని అక్కడే ఉండమని లోపలికి వెళ్లాడు కాని శ్రీమతి కెన్నెడీ అతన్ని కొంతసేపు ఉండమన్నది అతను కిందకివెళ్లి భార్యకి కొడుకుని బాయి స్క్వెల్స్ సభలోనుంచి 8-30కి తినుకు రాలని గుర్తుచేశాడు 'శ్రీమతి కెన్నెడీ దున్నులు రక్తంతో తడిసిపోయి ఉన్నాయి భయంకరంగా ఉంది ఆమెకి వీరరితో యినా మాట్లాడాలని ఉంది, అంటే ఆమె కోసం నేను ప్రశాంతంగా ఉండవలసి వచ్చింది, ఆమె చెప్పినదంతా వినటం మంచి దనుకున్నాను ఇద్దరం నంటగదిలో కూర్చున్నాము నేను నేలమీదా, జాకీ ఒక చిన్న జిల్లమీదా కొన్ని గంటలు గడిచాయి నేను ఆమెని తప్పితే మరెవరినీ పట్టించుకోనే లేదు తక్కిన వారిసంగతి నాకెందుకు, అనుకున్నాను వాళ్ళ సంగతేమిటో వాళ్ళ మాను కంటారు,' అనుకున్నాడు శ్రీ మెక్కు మరా.

చివరికి ఆమె అడిగింది 'నేనింక ఎక్కడ ఉండను?' 'వభుత్వ నివాసం' ఇక కెన్నెడీ నివాసంకాదు జార్జి టవన్ లోని ఇల్లు కూడా ఆమెదికాదు 1960లో అధ్యక్షుడు 'దానిని ఎందుకు అమ్ముకున్నట్లు? అని అడిగారు తర్వాత ఎలాగూ సొంత ఇల్లుకావాలి కదా? కాని అది ఎనిమిది సంవత్సరాల తర్వాతిమాట ఇంతలో ఇంటిని అమ్మితేనే మంచిది తను మళ్ళీ ఆ ఇంట్లో ఆ గదిలో వడకుని నిద్రపోగలడా? 'జాకీని మరిచిపోలేను కాని అనారోగ్యపు' బాలోచనలు పనికిరావు' అనుకున్నది ఆమె అంటే, తనేమిచెయ్యాలి? జార్జి టవన్ కే వెళ్లిపోతుంది పాత దిరునామాకి (వీలయితే) 'దాన్ని మళ్ళీ కానే ఏర్పాటు చేస్తాను,' అన్నాడు మెక్కుమరా

కొన్ని ప్రతికరలో శ్రీమతి కెన్నెడీ తర్వాతి ప్రవర్తన గురించి రాస్తూ ఆమె చాలా పెత్తనం చేసిందని సూచించాడు కాని, ఆమె ఏమీ తొందరపడి చెయ్యలేదు, అంతకి కొంత తాత్పర్యం తయారుచేసిన ఒక పుస్తకం

గోని సూత్రాలనిబట్టి తన కార్యక్రమానికి విశ్లేషించుకున్నది కేవలం సత్యంకాని భద్రతన్న వ్రతంతో పడ్డాయి

అంతేకాక, అసలు చాలా ఏర్పాట్లు చేసి నది రాబర్ట్ కన్నెడీ తన పదినగారు బాధ పడరాదని అధ్యక్షుడినివాసంనుంచి జాన్ ఎఫ్ కెన్నెడీ వస్తువులు కొన్నిటిని తీయించి చేశాడు

ఫ్లేట్ డిపార్ట్మెంటుకి చెందిన అంగీ డ్యూక్ అంత్యక్రియలని గురించి మాట్లాడుతూ ఊరేగింపునంటే 'తాకికంగ' (నితురింగ) జరిగితే ఎలావుంటుందని అడిగాడు అధ్యక్షుడు మతాస్త్రి, ప్రభుత్వాస్త్రి చేరుగా ఉంచేవాడు, 'సర్వీస్' పయిల్ పాపున్ లోనే జరిపిస్తే? - అన్నాడు డ్యూక్ కూడా కాథలిక్ మతంపాడే తన మాచనకూడా పౌరయు పూర్వకంగా చెయ్యలేదు కేవలం చర్చ ఒకటి ప్రారంభం కావాలని అతని ఉద్దేశం ఈ ఉద్దేశం నెరవేరింది అతని 'తాకిక' సూచనలకి చిరాకుపుట్టి పార్లమెంట్ ప్రీవర్ విసుక్కున్నాడు - 'కుటుంబంలోని వాళ్లం మత రహితమయిన అంత్యక్రియలకి 'వచ్చుకోము!'

అయితే జాన్ కెన్నెడీ అధికారంలోకి రాగానే తనకి కాథలిక్ పక్షపాతాలు లేవని నిరూపించు కొనటానికి చాలా కష్టపడ్డాడు ఇదంతా మర్చిపోవడం లేలికకాదు అందు చేత, ప్రీవర్ కొన్ని ప్రత్యేకమయిన ఏర్పాట్లు చేయించాడు కెన్నెడీని కాథలిక్ గానే పాతిపెట్టాలి కాని, దేశానికి ముఖ్యాధికారి కాబట్టి, అన్ని క్రయస్తర శాఖల మతాధికారుల చేత ప్రార్థనలు జరిపించటానికి నిశ్చయించుకున్నాడు!

ఎందరో పాదరీలు సిద్ధంగా ఉన్నారన్నాడు జనరల్ టెడ్ క్లిఫ్ఫర్డ్ కెన్నెడీ అదర్బాలు తెలుసుకున్నవారంతా తమకర్తవ్యం నెరవేరుకొనటానికి అక్కడి పోగయ్యారన్న మాట ఆతను కాథలిక్ అధ్యక్షుడు కాదు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రాల అధ్యక్షుడు వారి అభిమానం అటువంటిది

అట్లాల్ని జనరల్ రాబర్ట్ కెన్నెడీ చిరాకు పెరుగుతున్నది రాత్రి 10 గంటలయినప్పటికీ తన సంస్కారాలు కొన్ని ప్రారంభంకూడా చెయ్యలేదు డీన్ స్మిత్ అధ్యక్షుడికి ఇన్నమయిన సూట్లు, బయలు తీసుకురమ్మని జార్జి ఛామన్స్ ని పంపింది కెన్సోడాన్సెలోకి ఒక ఊహ కలిగింది 'జాక్! ఆ ఉంగరం తీసుకువస్తాను!' అన్నాడు.

కింద శవాలగదిలో దా జార్జి బర్క్ లీతో వెళ్లి చెప్పాడు అతను ఉంగరం తీసి పయిల్ వెళ్లాడు బాత్ కెన్నెడీతో, 'నేనేవెళ్లి అవిడకి ఇస్తాను అవిడకి అందినదని గట్టిగా తేలుస్తుంది,' అన్నాడు బాత్ కెన్నెడీ మాట్లాడుతుంటే ఆ తనకి దారిఇచ్చాడు బర్క్ లీ ఉంగరం శ్రీమతి కెన్నెడీకి ఇచ్చాడు తనబాధ చెప్పుకోవటానికి ప్రయత్నించాడు

అసలు బర్క్ లీకి తను కెన్నెడీ కుటుంబానికి నన్ని హేతుడో కాదో తెలియలేదు దా జేన్ లో బ్రావెల్ పేరే వారా వ్రతక లలో అధికంగా కనిపించేది బర్క్ లీ నావక దశానికి చెందిన వయద్యుడు ప్రభుత్వం 'యల్'లో ఇరుక్కుపోతూ ఉన్నట్లు కనిపించేవాడు ముందు సంవత్సరం శ్రీమతి కెన్నెడీకి పురుడు పోసుకోవలసి వచ్చింది దా బర్క్ లీకి ఈ బాధ్యత వచ్చేవారేమో అనుకున్నారు అతను బెల్ స్ట్రా అప్ప తిలో ఒక గది ఏర్పాటు చేయించాడు ఇది ఆమెకి నచ్చలేదు కోపం చేసుకున్నది అప్పటి నుంచి దా బర్క్ లీ ఆమెకి దూరంగా ఉండేవాడు ఇప్పుడు తన విచారం వెలిబుచ్చటానికి తికమక పడ్డాడు శ్రీమతి కెన్నెడీది జాలిగుండ్ అవ తలివారిని శేలికగా ఆర్పం చేసుకోగలదు దా బర్క్ లీతో, ఆయన సానుభూతి తనకి ఎంత బలం ఇస్తున్నదో చెప్పింది తన కోటుజేబులో దాచిన ఒక ప్లరపువ్వు తీసి అతనికి ఇచ్చింది ఆ పువ్వు డ్లాన్ లో శవవాహనంలో తను కూర్చున్నప్పుడు దా బర్క్ లీయే ఆమెకి ఇచ్చాడు

రాత్రి పదిగంటలు అయింది ఆస్పత్రిలో ఐనం పోగవుతున్నారు శ్రీమతి కెన్నెడీకంటితో నీరులేదు కాని ఆమె ఏడుపుకి ఎంతో దగ్గి

జె ఎఫ్ కెన్నెడీ

రగా ఉన్నట్లు అందరూ గమనించారు. జాన్ కెన్నెడీ చాలా స్తబ్ధుగా ఉన్నాడు

మెక్స్ మారా కెన్నెడీ రెండవ అధ్యక్ష పదవి కాలం గురించి మాట్లాడటం మొదలు పెట్టాడు 'మీరు రెండవ మంత్రివర్గంలో సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ అయ్యేవారటేమిసా?' అని అడిగాడు చార్లీ బార్న్ లెట్ తనకి ఈ సంగతి అధ్యక్షుడే స్వయంగా చెప్పాడట డిఫెన్స్ సెక్రటరీ తల ఊపాడు, నిదానంగా 'విధానం మాట ఎలాఉన్నా పరిపాలనలో లోడ్ చేవాడివి' అన్నాడు జాక్ తన విచారాన్ని కచ్చపుచ్చి ఆతిథులని సత్కరించటానికి ప్రయత్నించడం ప్రారంభించింది - ఈ రోజు గడవటం ఆమెకి ఇష్టంలేదా అన్నట్లుంది - అనుకున్నది మారా చార్లెట్ ట్ ఇక వెళ్లే సమయం, అనుకున్నారు కొందరు శ్రీమతి కెన్నెడీ, ఇవిల్స్ లింకన్, నాస్టిటక్కుర్ మాన్, మేరీ గల్లాసుర్, సామ్ టుర్నార్ లని ఇంటికివెళ్లి కాసేపు నిద్రపామ్మంది

'ఈ కొద్ది రోజులూ ఎలాగో గడపాలి,' అన్నది

'ఎలా?' అని అడిగింది మేరీ

'రెండవోజులు నిబ్బరంగా ఉండు, తర్వాత అందరం కూలిపోతాము'

ఇంకా అన్నది శ్రీమతి కెన్నెడీ 'నేను జాక్ వెళ్లేదాకా కదలను కాని, అంతా అయిపోయేదాకా ఏదీకను'

'ఏండుకు వెళ్ళటం?' అని అడిగాడు బాత్ కెన్నెడీ కొందరు ఆతిథులని వారు ఏదో గొణిగి పారిపోయారు వోడాన్సెల్, వోబ్రయన్, వేవర్స్ మాత్రం శ్రీమతి కెన్నెడీ లాగే అధ్యక్షుడితోబాటు కదిలి వెళ్లడలనుకున్నారు ఎవరూ ఏమీ అనలేదు అంతా మవునంద్వరానే ఆర్టం చేసుకున్నారు

ఎంతో జీర్ణులు మరొకగదిలోకి వెళ్లారు జీన్ ఏరమాత్ర పుచ్చుకున్నది డాక్టర్ వాల్, మెక్స్ మారా, బాత్ కెన్నెడీలు శ్రీమతి కెన్నెడీతో ఉండినూరు అప్పటికి ఆమె రెండవోజులగా వివరీతమయిన శమకి వోరిగింది ఇంకా ఎంతో శ్రమకి తట్టుకోవాలి తట్టుకోగలదా? ఈ సందేహం అక్కడివారికి కలిగింది డాక్టర్ వాల్, ఒక ఇంజక్షన్ గొట్టంలో 100 మిల్లిగ్రామ్ల 'నిస్టెరిల్' ఎక్కించి ఆమె వంక ప్రక్కార్ల కంగా చూశాడు ఆమె సందేహించింది 'కంచం ఇవ్వండి చిన్న కునుకుకి చాలినంత కాఫీ జుట్టి చేదుకునే సమయానికి మెలు

కవి రాధాకృష్ణ

వార్డు ఆమెకి ఇంజనీర్ ఇచ్చాడు. ఆమెకి రిడ తప్పదనుకుని పక్కగదిలోకి వెళ్లి కుర్చీలో కూర్చుని నిద్రపోయాడు.

శ్రీమతి కెన్నెడీ పదినిమిషాలు ఆగింది. ఏమీ అవలేదు. సిగరెట్టుకోసం చూసింది. అక్కడ లేవు. పక్కగదిలోనుంచి వెళ్లింది. నవ్వడికి డాక్టర్ మేలుకుని ఆమెవంక ఆశ్చర్యంగా, అవరమ్మకంతో చూశాడు. ఆమె చిరునవ్వుతో సిగరెట్టుకోసం మరొక గదిలోకి వెళ్లింది.

కింద శవానికి 'మేకప్' వేస్తున్నారు. 'ఒక వెయ్యివంశరూఠ' తర్వాత ఎవరయినా శవపేటిక తెగిస్తే ముఖం పరిగ్గా ఉండాలి. వస్త్రాలు బాగా ఉండాలి' అన్నాడు ఈవని తేయిస్తున్న డాక్టర్ బర్క్లీ. కెన్నెడీ కుటుంబంవారు ఏ క్షణంలో ఏమి నిర్ణయిస్తారో చెప్పటం కష్టం అని అందరికీ తెలుసు.

డేవీవర్క్ అధ్యక్షుడి బట్టలు ఎప్పుడు కున్నాడు - నీలం - నలుపు షూలు, నల్లటి షూలు, 'ముదురునీలం రంగువీరద లేత నీలం చుక్కలుకలి టయ్, 'జె ఎఫ్. కె.' అని ఎంబ్రాయిడర్ చేసిన తెల్ల పిల్కూషర్టు. అయితే కెన్నెడీకి ఇటువంటివి కనిపించటం ఇష్టంలేదు కాబట్టి కోటు 'లేఎల్' ఘరుగున ఉండిపోయింది ఈ ఎంబ్రాయిడర్. అతని జేబు రుమాళలమీద అక్షరాలు కూడా కనిపించకుండా మడిచేవాడు. వవర్క్ కూడా అదేవని చెబాడు.

శ్రీమతి కెన్నెడీ సిగరెట్టు ముగించి, కాసేపు టెలివిషన్ చూసింది. అప్పుడు కర్నీరు కట్టలు తెంచుకునివచ్చాయి. మరి కొంతసేపు అగి వంటగదిలోకి వెళ్లింది. అక్కడ బాబ్ కెన్నెడీ, బాబ్ మెక్కు మారాలు మాట్లాడుకుంటున్నారు.

మరది పోలీసు అధికారి టిప్పిక్ ఏతం తుప్పు సంగతి చెప్పాడు. 'ఆమెతో మాట్లాడుతావా?'

అమె ఇష్టపడలేదు. కాని, బాబీ పాతు చూపిని తలుచుకుని ఆశ్చర్యపోయింది.

బాబీ టెలిఫోన్ చెయ్యటానికి మరొక గదిలోకి వెళ్లాడు. అమె శవపేటిక సంగతి ప్రస్తావించింది మెక్కుమారాతో. 'శవపేటిక మూసిఉంచటం బాగు ఇష్టం. తెలివి చెట్టుటం మంచిదికాదు!'

అలా కాదు ఇంజనీర్ ఇచ్చాడు

అధ్యక్షుని మరణం

చూడాలని ఉంటుంది కదా!

'సరవలేదు! చాలా అవస్థామయిన వద్దే తెలివి ఊరేగించటం: జాన్ బతికి ఉన్న రోజులు జ్ఞాపకం వస్తాయి.'

ఇంతలో బాబ్ కెన్నెడీ వచ్చాడు. అతను కూడా మెక్కుమారా చెప్పినదే చెప్పాడు. ఇది ఒక్క కుటుంబానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. దేశం మొత్తానికి సంబంధించినది.

శ్రీమతి కెన్నెడీ ఇక అడ్డు చెప్పలేదు. ఏ రిద్దరూ తన భర్తకి అత్యంత ఆప్తులు, 'బాధతోనే వారి నిర్ణయం స్వీకరించాను,' అన్నది. కాని, అమెకి నవ్వలేదు.

వయిట్ హావుస్ లో డ్వివర్ కాపెన్ బాజల్ షెవర్డ్ లో అన్నాడు: 'అధ్యక్షుడు ఏ క్షణమయినా రావచ్చు! ఆయనకి స్వీగతం చెప్పేందుకు ఎవరూ లేకపోలే ఎలా? ఇది గంభీరమయిన క్షణం! టాక్, కొందరు పోల్డర్లని, సెయిలర్లని పోగు చేయండి! ఆయన వెంట నడిచివెళ్లాల్సి వీరు.'

17 నిమిషాలలో పూర్తి డెన్ లో తయారయ్యారు ఒక నావిక దళంవారు.

జాన్ ఎఫ్. కెన్నెడీ వారి బెర్క్సీకి ఒక సారివచ్చి వెళ్లాడు. ఆస్పాల్డ్ ఒకవ్వుడు ఈదళంలో ఉన్నప్పుడే తుపాకి కాల్యటం నేర్చుకున్నాడు. ఈ విషయాలు అదళంలోని వారందరికీ తెలుసు.....

వయిట్ హావుస్ లో చిన్న నావిక దళ ప్రదర్శనం వంటిది జరిపారు అధ్యక్షుడికోసం.

బాబ్ కెన్నెడీ శవపేటిక ఉన్న గదిలోకి వెళ్లాడు. వెళ్లేముందు జాకీతో శవపేటిక మూత సంగతి తేల్చేస్తానన్నాడు.

గదిలోకివెళ్లి అక్కడ శవలాశాసున్న వారిది ఒకసారి అడుటికి వెళ్ళనున్నాడు. శంటిరిగా శవపేటికని పరిమీరిపోయాడు. శవాన్ని చూశాడు. జాకీ చెప్పినదే సరి అని పించింది అతనికి.

కాని, తను చొక్కడా ఈ నిర్ణయం తీసుకుంటే ఎలా? మెక్కుమారా చెప్పిన కానితోమా నిజం ఉన్నది. బాబ్ కెన్నెడీ ఒక శ్రీ తర్త, కెన్నెడీ కుటుంబం వాడు—కాని అమెరికా అధ్యక్షుడు కూడా. చొక్కాల్, వోలయిస్ లు, శవపేటిక ముయ్యటం భాష్యం కాదన్నాడు.

తడిసిన బుగ్గలతో అడుటికి వెళ్లాడు బాబ్ కెన్నెడీ. బతికింది కనుక మేము

అని వారి అభిప్రాయంకోసం అడగాడు. ముందు శవాన్నిచూసి రమ్మన్నాడు. 'జాకీ మూత మూసి ఉంచాలంటున్నది' అన్నాడు.

మెక్కుమారా, పెన్ సింగర్, ప్రిల్లింగ్, వాల్టన్, వాన్స్ లెక్కర్లాన్, మారిస్సీ, డాక్టర్ జోసెఫ్ ఇంగ్లీష్ లోపలికి వెళ్లారు. డాక్టర్, మెక్కుమారా—వారిద్దరే అధ్యక్షుడిని ప్రజలకి చూపించవచ్చు ననుకున్నారు. 'అధ్యక్షుడు బాగానే కనిపిస్తున్నాడు; అయితే కొంచెం కుడివయిపుకి తిరిగి ఉన్నట్లుండేమిటి? తుపాకిగుండు దెబ్బవల్లనా?' అని అడిగాడు. (అంత్యక్రియలు జరిపేవారు శవాన్ని ఇలాగ కొంచెం పక్కకి తిప్పుతారు. మరి వెల్లకిల్లా వడుకుంటే కృత్రిమంగా కనిపిస్తుందని వారి అభిప్రాయం.)

'ముందు బాగానే ఉన్నట్లునిపించింది. కాని, వా మాపు అంత బాగా లేదు. దగ్గరికి వస్తే మరి ముయినపు ఆకారంలాగ ఉంది! భయకరంగా ఉంది!' అన్నాడు ఆర్థర్ పెన్ సింగర్.

ప్రిల్లింగ్, ముఖం బజారులో ఆమ్మే రబ్బరు బొమ్మల ముఖంలాగ ఉందన్నాడు. శవపేటిక ముయ్యమన్నాడు.

అటార్నీ జనరల్ కళ్ళు తడిసిపోయాయి. బిల్ వాల్టన్ వయిపు తిరిగి - 'నీ అభిప్రాయం ఏమిటి? చూసే చెప్పాలి' అన్నాడు.

వాల్టన్ ధయర్యంచేసి చూశాడు ముఖాన్ని మార్చివేశారు. అని తర్వాత అన్నాడు కాని అప్పుడు మాత్రం, 'తెలివి ఉంచకండి అధ్యక్షుడి పోలిక లేదు. ముయినపు బొమ్మలాగ ఉంది' అన్నాడు.

'నిజమే,' అన్నాడు కెన్నెడీ దృఢంగా. 'మూసెయ్యండి.'

ఎందరో అనుకున్నారు—ఏదో దాచవలసి వచ్చి పేటిక చూశారు అని. దేవిడ్ బర్క్లీకి 'ఎందుకిలా చేశారంటూ ఎన్నో ఉత్సాహం' టెలిగ్రామ్ లా వచ్చాయి. అతను ఉన్నసంగతి చెప్పాడు.

'అధ్యక్షుడి ఆకారం చెడిపోయింది కాబట్టి మూసినేశారు.' అని రాసింది 'టయిమ్' పత్రిక. ఇది నిజంకానే కాదు. అధ్యక్షుని ముఖానికి దెబ్బతగలనే లేదు. అతని ముఖానికి మేకప్ చేశారు. ఇది కృత్రిమంగా ఉంది. అది జాన్ కాదు. మదామ్ తుస్సోలో చూసే ముయినపు బొమ్మని పోలి ఉంది.' అన్నది తర్వాత ఒకసారి శ్రీమతి కెన్నెడీ

(ఇంకా ఉంది)

నీనీమా తార పద్మిని చెప్పమన్నది.

'నా సౌందర్య పోషణకు, నాందె- లక్స్'

మీ సౌందర్యం కూడా ముఖ్యమే...
దానికి వాడదగినది అదే: శుద్ధమైన,
సౌమ్యమగు లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బు.
పద్మిని చెప్పుతున్నది: "4 రంగులలోను
తెలుపులోను గలది లక్స్ లక్ష్మి.
మరి మనోహరమైన పరిమళం కూడా"

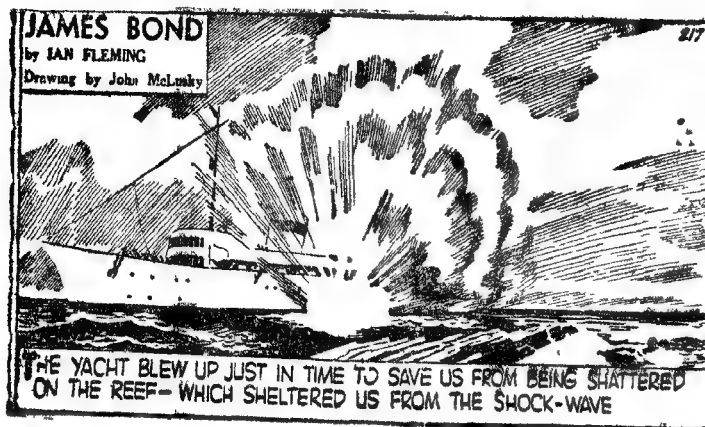
లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బు

పిపీమాతారలకు
సౌందర్యమువచ్చే సబ్బు

లండన్ - 475-220-140 T.

హిందూస్థాన్ లిమిటెడ్ బాంబే

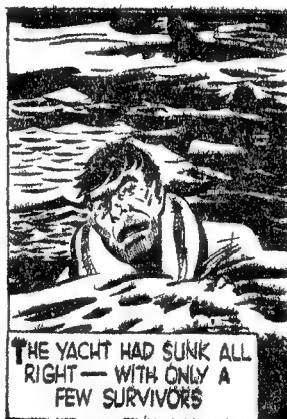

నాన నదిగా నమయ్యాది? పేరింది. నాకు
తాళ్ళ మీద చాచు తప్పింది. అనాళ్ళే పేలుకు భాటి
మించి నుమ్మలి కానెడయి.

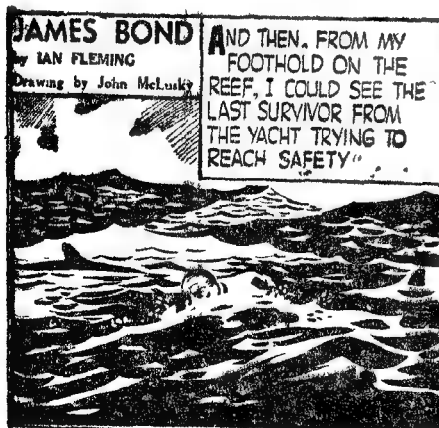
సాల్టేయూర్ తెలివి తప్పి ఉంది. తాటి బయ్య
బయ్య లోనరికి తాగుతొంది.

మీరే వగలాం 'లయ' బద్దాని దగ్గరకి వెళ్లి
 పోలిపోయి వలది నీటి మీదకి ఉంచాడటా.

నాన మునిగిపోయింది. కొంతకు మాత్రమే
శిగిరినది.

‘అమ్మో!’
‘మరియగాడో! నీరక్షేషణ!’

అంత హింస సాగించి వారలో ముందరి వ్యక్తిని

మిర్రోకాదు. మిస్టర్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ఈ
తీర్మానా వల్ల బాధపడుదు.

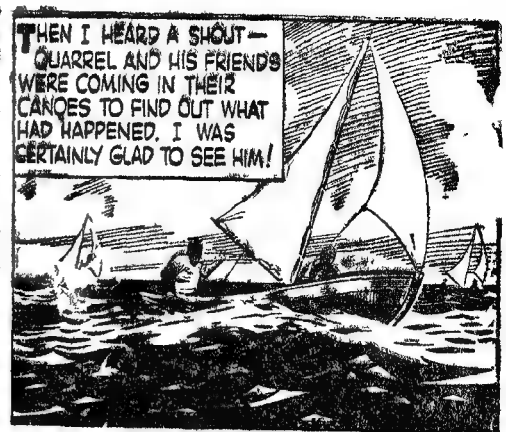
కాని సరపేటలో గలదియిది. త్వరలోనే లంకా
మీద ముప్పిర్లరేణు మిగిలాము. శైవ్యా సావిత్రియార్.

మిస్టర్ బిగ్ చచ్చిపోయాడు. సోలెయిర్ కి క్రమంగా తెలిసి పోతోంది.

'సోలెయిర్, కంగారుపడకు. నీకేమీ ప్రమాదం లేదు.'

ఇంతలో ఒక వేళ వినిపించింది. క్వారెల్, మిత్రులు మావలలో ఏమీ జరిగిందో తెలుసుకోవడానికి బయలుదేరి కన్సిస్టెంట్. నాకు అతన్ని చూస్తేనే సంతోషం వేసింది.

మిస్టర్ బిగ్ మూలాని చిత్రకృష్టమూ..

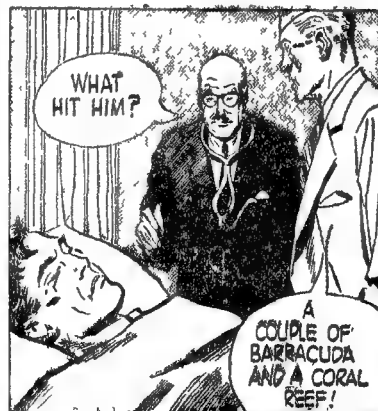
బ్లూమ్ ఫీ ఆంజరెట్ దొంగబంతిగారికి తివాచా వేం మీద పట్టుకున్నారు.

'ఇక మన గాయాల పంగతి చూడాలి, హా సోయిక్!'

సోలెయిర్ గాయాల పంగతి చూడతూ ఆస్పత్రుకి పంపారు.

'బుర్రుబుర్రు అయిపో?'

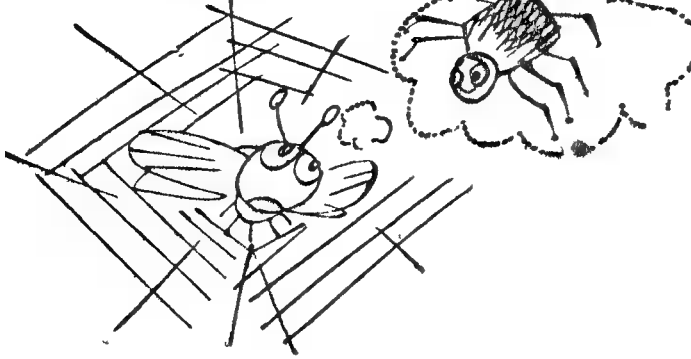

'అ! రెండు బర్రాకుడా చేపలూ, ఒక వగడా అయి..'
'వెంటే బాగానే ఉందిగా! 'ఎం' నీకు సందేశం పంపాడు. మామూలు భాషలోకి మార్చాము.
(ఇంకా వుంది)

ఈగ-సాలీడు

ఈగ-సాలీడు :

అనగా అనగా ఒకసాలీడు. అది ఇక్కడి బొమ్మలో చూపినట్లు చక్కని గూడు ఒకటి అల్లుకుని ఒక మూల దాంకుని ఎదురుచూస్తోంది.

కొంతసేపటికి ఒక ఈగ వచ్చి గూటిలో చిక్కుకుంది సరిగ్గా మధ్యలో. ఈగ తన బంగారు గూటిలో చిక్కుకున్నట్లు గహించిన సాలీడు దాంకున్న చోట నుంచి బయటికి వచ్చింది. ఈగకేసి కపిగా, సంతోషంగా చూసింది. ఈగ సాలీ

నడిచి, దారపు ముడి అడ్డువచ్చిన చోట ఆగింది. తనవైపు వస్తున్న సాలీడును చూచి ప్రాణాలమీద ఆశపడులుకున్న ఈగ అంతలో సాలీడు ఆగడం చూచి, కొత్త ఆశలు చిగురించగా తప్పించుకు పారిపోదామని ప్రయత్నించింది. ఆ గూటి నుంచి వూర్తిగా బయటపడడం సాధ్యం కాలేదు కాని, దాదాపు వెంటజే గిజాయింతుకుని నడువ గలిగింది. మరోదారపు ముడి అడ్డం వచ్చే వరకూ జరిగింది. అంతలో సాలీడు మళ్ళీ కదిలి తరువాత దారపు ముడిదాకా వచ్చి ఆగింది. సాలీడు అగేక ఈగ మళ్ళీ నడిచి తరువాత దారం ముడిని చేరుకుంది.

ఈ విధంగా ఒకసారి సాలీడు, తరువాత ఈగ దారాల వెంట నడువ సాగేరు. ఒక దారపు ముడినుంచి తరువాతి దారపు ముడి దాకా నడినడం ఒక 'ఎత్తు.' ఈ బొమ్మనే పెద్దదిగా గీసి సాలీడుకి ఇదులుగా ఒక పెద్ద గవ్వను, ఈగకు బదులుగా, ఒక చింత గింజను ఉంచి ఇద్దరు వ్యక్తులు ఈ ఆట ఆడనప్పు. ముందర ఎత్తు వెయ్యవలసినది సాలీడు. ఈగ తప్పించుకు పోవాలని ప్రయత్నిస్తుంది సాలీడు కానిని యెలాగైనా పట్టుకోవాలి. పైన చెప్పిన నియమాల నను

దును చూపి పాడలిపోయింది. మామూలు అన్ని సాలీళ్లలాగ ఈ సాలీడు చక్కచక్కా లిన్నగా ఈగ దగ్గరకు వెళ్లి, దానిని పట్టి చంపెయ్యలేదు. పొట్టు బిందుగా ఉండి, అకలి కాస్త మందంగా ఉండడం చేత, వెంటనే వెళ్లి ఈగను పట్టి చంపడం అనవసరమనిపించి, ఈగను కాస్త విడిపించాలనుకుంది సాలీడు.

సాలీడు 'తాను (బొమ్మలో ప్రస్తుతం) ఉన్న చోటునుంచి గజగదా ఈగ వేపు

సరించి విత్తులువేస్తే ఈగ ఎప్పటికైనా సాలీడుకి దొరుకుతుందా? బహు జాగ్రత్తగా గమనించి అడిలే ఈగ దొరుకుతుంది. కాని, అది అంత సులభమేమీ కాదు.

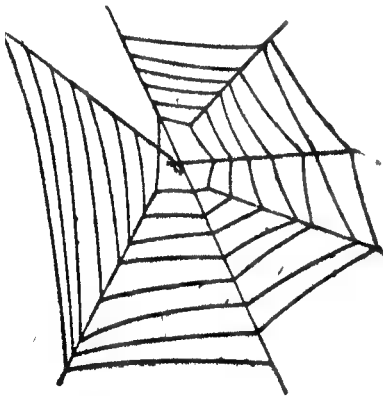
ప్రయత్నించండి.

జ వా ము

ఈ ఆటలో ఒక చిన్న కిటుకు ఉంది. అది తెలుసుకోకుండా ఎంతసేపు అడివా ఈగ పట్టుబడదు. చతుర్ముఖంలో ఐమూల బిందువులదగ్గర ఈగ, సాలీడు నిలుచుని ఉన్నాయనుకుందాం. అప్పుడు ముందుఎత్తు వెయ్యవలసినది సాలీడు అయితే ఈగ దొరకకుండా ఆ చతుర్ముఖం చుట్టూ ఎంతసేపైనా తిరుగగలదు. అదే ముందు ఎత్తు వెయ్యవలసినది ఈగ అయితే సాలీడు దానిని తరువాతి ఎత్తులోనే పట్టివేయగలదు. ముందర ఈ ధర్మనూత్యం అర్థం అవాలి.

అట మొదట్లో సాలీడుకి రి బిందువుల అవతలి ఈగ నిలుచునిఉంది. రి సరి సంఖ్య. ఇప్పుడు ఎత్తువేయవలసినది సాలీడు. బొమ్మ అంతా చతుర్ముఖములతోనే నిండి ఉంటే సాలీడు ఎప్పటికీ ఈగను పట్టుకోలేకపోను. ఇది పైన చెప్పిన చతుర్ముఖం చుట్టూ తిరగడం వంటిది. కానీ, సాలీడుకి ఒక్క ఆశాకిరణం ఉంది. బొమ్మలో ఒకే ఒక త్రిభుజం గూడా ఉంది. ఈ త్రిభుజాన్ని ఉపయోగించుకుని ఈగ సాలీడుకి సరిసంఖ్య బిందువుల దూరంలో ఉన్నప్పుడు ఎత్తువెయ్యవలసినది ఈగ అయేటట్లు చేయవచ్చు. అప్పుడు సాలీడు విధిగా నెగ్గుతుంది. దీనినే మరోలా చెప్పాలంటే ఎత్తు వెయ్యవలసినది సాలీడు అయినప్పుడు ఈగ బేసి సంఖ్య బిందువుల దూరంలో ఉన్నట్లయితే సాలీడు నెగ్గుతుంది. ఎత్తువెయ్యవలసినది ఈగ అయితే, ఈగ సరి సంఖ్య బిందువుల దూరంలో ఉన్నప్పుడు కూడా సాలీడు నెగ్గుతుంది.

బొమ్మలో ఉన్న త్రిభుజాన్ని ఉపయోగించుకుని తనకు అననుకూలంగా ఉన్న ఆటను సాలీడు సరిదిద్దుకోవాలి, ఆ పని కోసమే ముందర హుటాహుటిగా సాలీడు త్రిభుజాన్ని చేరుకోవాలి. ఆ త్రిభుజాన్ని చుట్టినసేపే సరిస్థితి తారుమారు అవుతుంది. అప్పుడు సరి సంఖ్య బిందువుల దూరంలో (61 వ పేజీ చూడండి)

మెదడుకి మేక

డాక్టర్ మహేంద్రరావు నెహ్రూ

భామాత్రి నయ్యలు తెల్లవై మనుసులు

కొంపన పల్లి
కమలాకర్ రాజు

'గతదానికే బయటటికే యెట్టునయ్యా
దింక పేనని పెట్టిది ? యింకో అద్దగంటవో
గంటవో. యాంత కుండ కతంజేయం
యింట్లో వద్దు.' అనుకుంటు కుండలది గా
వలకు బోశిండు పేరిగాడు.

'అరేయి పేరిగో!' అయ్య పిలికిండు.

'ఏది?' అల్పయోలావట్టి జాకిండు
పేరిగాడు.

'యిప్పుడెన్నిగొట్టిండ్లో యేక్కేవా?'

'యెన్ని గొట్టిండ్లు?' కండ్లబొమ్మలు
వంది అయ్యనే జాకిండు.

'రొండు జాములు.'

'అ.' నోరు దెరిసింది ముసలి యెంకి.

'యిప్పుడు రొండుజాముల వాల్తెందా?'
ముక్కుమీదికి గొంజబోయింది 'యేలును,
పేరిగానిపెండ్లాము లచ్చి.

'లేకపో లేదనుకున్నావే. కడుపులు వలుగ
దాక్కుంట గూసున్నోంకు పొట్టెట్లు
తెల్లదే?'

'అకే పొదాం పొండియింట్లకు !'
ముసలి శవ్వబోయింది.

'మరికలో!' లచ్చి అడిగింది.

'లేపు దాగుదాం తియ్యో!' దానిమామ
వారిగాడన్నాడు.

'వద్దు. యిప్పుడే దాగుదాము! రేపటి
దాన్యపుంటే కరాబై తది. యూసలెల్ల వూట
గూసేని తాగకనట, లేపు దాగుదాం, మాపు
దాగుదాం అంటవేంది!' అవ్వను శవ్వకుంట
రెక్కవట్టి అపి అయ్యతోని అన్నడు, శిన్న
కొంకు నరికిగాడు.

'పియిట్టం ! యిప్పుడే దాగుదాం తియ్య
మరి' అనుకుంట ముసలివారిగాడు తోరేల్లకి
నగిలానల్లి యేల్లెల వెట్టిండు.

'లచ్చి!' పేరిగాని పిలుపు.

'ఓ'

'లచ్చి!'

'ఓ, అంటుంటే శెవులినత్తలెవ్వ ?'
కొంచెము కోపానికచ్చింది లచ్చి.

'నేనిప్పుడు రొండుసార్లు పిలికిన్నా !'
అచ్చెరువడి లచ్చి కండ్లండ్ల కండ్లు వెట్టి
అడిగిండు పేరిగాడు.

అవ్వ నవ్వుకుంటున్నది, 'బాగ దాగుతే
ఒక్కసారి పిలిసింది-రొండుసార్లు పిలిసింది
పోయింటదా?'

'అయితే వానా యెగని లచ్చి! నువ్వుదాగింది
జాలు. పొయ్యి పోలగాండ్లకు బువ్వలువెట్టు.

■ కూసున్నోల్లా కూసున్నట్లు నిం
వడ్డోల్లు నింవడ్డట్లు, కొట్టుకు
పోయేంతగాలి వెడుతుంది. మొగులు గనవడ
కుంటున్న తెప్పలన్ని గాలికి యెక్కడి
యక్కడ గొట్టుపోతున్నాయి. అక్కడున్న
శింతలెట్లు, యావతెట్లు, మామిడి
తెట్లు—యింకా...యింకా...అన్నీ తెయ్యా
కోత తల్కాయ లూపుతున్నాయి.

అది మాదిగోల్లవాడ. అప్పిగుడి సెతే —
గుడి సెలకుట్టా మోటాకాయితూ, పొండ్లకా

పోలాలున్నాయి. ఓ పెద్ద గుడిపె ముంగట
ముగ్గురు మోగోల్లు, యిద్దరాడోళ్లు, గూసో
నున్నాడు. వాళ్ల నడుమ పెద్ద కల్లుకుండు
న్నది. అండ్లగము ఇదువరకే కతం
పేసిండ్లు.

'గాలి జాగా పెడుతున్నదుల్లా, యింటెల్లకు
పోదాం పొండి, లేకపోలే గొట్టుపోలాము.'
ముసలోడు వారిగాడు తెట్ల మొకావ జాకు
కొంటున్నాడు.

అయ్య మాటిన్న పేరిగాడు చిట్టకున్నోండు,

దొక్కడొక్కడ నిద్రపోయిఉన్నప్పుడు పోయిదివారుకే గంతరాతయింది. అన్నాడు లచ్చికోని పేరిగాడు.

లచ్చికి కల్లు నిడివెట్టే పోబుద్దిగారే. లెప్పుకుంటూ అట్లానే గూసున్నది.

‘పోవే, అంటే యింక గూసున్నావేంది’ ముసల్ది దయ్యమోలె గుడ్డు మిట్లరిచ్చింది ‘పావపుముండ’ అనుకున్నది ముసల్దాని మనసుల లచ్చి అలుగుమూతితోని మెల్లలేశింది. గుడిశెలకొంగనే బదుగురు పోగొండ్లు అక్కడోడు యిక్కడోడు వండపున్నరు బామీద అందర్నిలేమీ కూకుండెట్టెవారకే అద్దగంటయింది అయిదు కంచాలుదెచ్చి అందరికీ తువ్వవెట్టింది.

‘నరిశిగాని పెండ్లి యింకెప్పుడు జేతామరా?’ గుడిసెముందట పెద్దొన్ని అడుగుతుంది ముసల్ది.

పేరిగాడు మాట్లాడలేదు.

‘పిల్లదే మరి!’ నరిశిగాడు నవ్వుకుంటున్నడు

‘లచ్చికెల్లె రంగి!’

ముసలివారిగాడు నవ్వుకుంటున్నడు ‘వాల్లు మనకిత్తరా!’

‘యెందుకీయ్యరు? యిదివారుకు లచ్చి విచ్చి నోల్లు, యిప్పుడు రంగినియ్యరా?’ అన్నది ముసల్ది.

‘ఒక్కతల్లి పాలగాండ్రను ఒక్క నెత్తురు వంచుకోని పుట్టిశోళ్ల కియ్యకూడదట గదనే’ అన్నాడు వారిగాడు.

‘అదంత బామ్మండ్రకు, కోమట్లకు- యియ్యారా-రేపు అన్నపొల్లగాండ్రనే జేసుకోంగలేదటకని, అది నేతోడబుట్టిందాన్ని జేస్తావద్దట యెవడు జేప్పిండు నీకు? శెప్పినోనిట్లు మన్నునడ’ అట్లు మొదలు పెట్టింది ముసల్ది.

‘చితే రంగిని జేస్కుందామంటావా?’

‘బంగారమోలా!’

యిదంతా గుడిశెలనుంచి యింటున్న లచ్చి కండ్లనుంచి నీళ్లు వడిపింది శేతులు బోడిచ్చి ‘అయ్యో! భగవంతుడా, వాశెల్లను గూడా యింకొంపల వడేయ్యకు. యాకట్లాలు కానికి గూడవెట్టకు. నీకు దండము బెడుతున్న’ అనుకుంటూ ఏడ్చింది లచ్చి.

‘అవ్వా! గీడరూపాయి నోటు పెట్టిన తీసినావే?’ గుడిసె ముంగట అవ్వ నడుగు మున్నాడు పేరిగాడు.

‘యేడ పెట్టినవే?’

‘గీ శంతపెట్టుకింద’

‘అయ్యో! ఎవలు దీశెండ్లొ కని, నేను దియ్యలేదురా!’

‘నరిశిగా! నువ్వు దీశినావా!’

‘ఓట్! నే నెందుకు దీత.’

‘మరెవ్వల్లితరు? అయ్యో నువ్వు దీశినావా!’ అయ్య నడిగిండు పేరిగాడు.

‘నేను గూడా దియ్యలేదురా!’ వారిగా న్నాడు.

‘లచ్చి!’ కేక పెట్టిండు పేరిగాడు

గుడిశెలకల్లి యింటున్న లచ్చి పేరిగాడు ‘లువంగనే దబ్బదబ్బ యివుతలకచ్చి పేరిగాని ముందటి కచ్చింది.

‘గీడి రూపాయి నోటు దీశినావే?’ రొంగనే అడిగిండు

‘నేను దియ్యలే!’

‘మరి యెవ్వల్లితరు?’

‘ఏమో! వాకే మెర్క?’ జాలి మొకం బెట్టింది లచ్చి.

‘నీరి పొగుతేత! అవద్దా లాడకు రూపాయిటియ్య!’ పేరిగాని కండ్లర వడ్లయి.

‘నే నెందుకు దీశి! నా మీద పెడవు?’ యేడుపుముఖము పెట్టింది లచ్చి.

‘అరేయ్ కొడ్డా! యీ ముండనే తీసిందిరా! యెందుకుంటే యిదువా దాన్న యిది శింతకెట్టుకిందనే గూసున్నది.’ అన్నది ముసల్ది.

‘నప్పుడు జెయ్యక తీసుకున్న రూపాయి వారెయ్య! తప్పులు వడేదాన్న వూకోకు’ కోపంతోని పురిమిసూశిండు.

‘మా అవ్వతోడు నేందియ్యలే! మా శెల్లతోడు నేందియ్యలే! మా అయ్యతోడు నేందియ్యలే!’ లచ్చి కండ్లల్లనుంచి నీల్లదార మొదల్లింది.

‘పోయిరే కత్తెదేవే అవ్వా! తొండు తన్ను త్తింటే అదే శెవ్వి.’

లచ్చి బోరుమని ఏడిశి అన్నది. వా బదు గురు పోలగాండ్రతోడు నేం దీస్కోలేదు.

‘లచ్చి! ఆకరిపారి చెప్తున్నా. రూపాయి యిన్నవా తన్నుల్లింటావా?’

‘పేరిగాడు కోపంతోని పూగుతుండు.

‘తన్నులేతింట! నేనిందియ్యందే యేడ్కెల్లి తెచ్చియ్యలే!’ లచ్చి యొక్కి-యొక్కి యేడ్చుకుంటున్నది.

ముసల్ది తెచ్చిన కట్టెతోని ‘యొన్నుమీద అంతోని గొట్టిండు.

‘ఓలమ్మా!’ కేక పెట్టింది లచ్చి.

‘నంపిపారెన్న ముండా, రూపాయి యొక్కడ దాశినా శెప్పు?’

మల్లొకటి గొట్టిండు.

‘అయ్యో! నీకు దండము బెడుతా. నేను దీస్కోలే. నన్ను గొట్టకు. నీ తోడు నాతోడు నా పొలగాండ్రతోడు నేం దీస్కోలేదు.’

‘వా విరాడ ఒట్టెట్టుంటావే నా పొలగాండ్రమీద ఒట్టెట్టుంటావే, యిప్పుడు నిన్ను నంపిపారేస్తా?’ దబ్బదబ్బ కట్టిరి పియ్యేదాక్క గొట్టిండు.

ఒడ్డుకు వడ్ల శాపవీల్తోలే లచ్చి గిలగిల గొట్టుంటున్నది. గొడ్డరినట్లు ఒరుతున్నది.

‘యింక గొట్టు! నచ్చెదాన్నా గొట్టు. అవద్దాలు గూడ నేర్చుకున్నది. బర్రెగిన ముండ.’ అనుకుంట శేతుల్లిచ్చుతుంది ముసల్ది.

‘యెత్తవా! యింక గొట్టుమంటావా!’ బొర్ర వక్కల వన్న లచ్చిని అడిగిండు పేరిగాడు.

నవ్వుజ్లేదు. నలిలేదు.

‘మాట్లాడనేమే?’

‘.....’

లచ్చి యొన్నుల్లుంచి నెత్తుర్నరుతుంది. లచ్చి బుజవిస్తాదినుంచి నెత్తుర్నర తుంది.

లచ్చి నొనల్లుంచి.....

లచ్చి మొకాల్లుంచి.....

లచ్చి శెవ్వువొదినుంచి.....

పిలిశి నా మాట్లాడక పియ్యేవారుకు పేరిగానికి మనుసుల ధడిల్లుమన్నది లచ్చి ముంగటికుర్కి వంగి యెల్ల శేలిండు.

కండ్లు మూస్తోనివున్నది.

‘అవ్వా!’ కేక పెట్టిండు.

‘యేందిరా!’ అనుకుంటా దబ్బదబ్బ పేరిగాని ముందరికుర్చిచ్చింది ముసల్ది.

‘లచ్చి కండ్లు మూస్తోసానీయే!’

‘ఆ’ అస్కుంట అంగిసూసింది ముసల్ది.

మొకంల మొకం బెట్టింది

‘పావలేదురా! తెలివిదప్పింది’ అన్నది.

‘పేరిగానికి దడదడ మన్నది. ‘మరెట్లు యిప్పుడేం జాతాము?’ అన్నాడు.

‘ఏం లేదు. యెత్తుపోయి మంచముల

తండ్రివల్లులకి అన్నాడు ముసలి నారిగాడు.
'తల్లారేవరకూ చచ్చిపోతాడో యేమో?'
'యేం, జానడు'.

నరిగిగాడు, పేరిగాడు యిద్దరు గలిసి
లచ్చిని గుడిశెల కెత్తుకపోయిండు గారి
బెట్టుడు బండైంది, కొంచము సేపటికి.

'బువ్వవెడున్నరాండ్రుల్లా!' మొగన్ని.
కొడుకుల్ని గుడిశెలకొయ్య పిలిచింది యొక
'అవ్వా! లచ్చిగూడా దిన్నేదే బువ్వ'
పేరిగా డన్నాడు.

'పావు బత్తుల్లున్న దాన్నెందురా బువ్వ?
పాడుముండ, నచ్చినా మంచిగుండు!' అన్నది
ముసలి, కుండలున్న బువ్వను కంచంలకు
దోడుకుంటా.

'తల్లారెందుల్లా, లెవ్వరాండ్రుల్లా' అను
కుంట కోడిపుంజాలు లోలి వెడున్నాయి.
'మా గుడిశెల్లా, మిమ్మల్నూ మాడ్చి
పారెత్త' అనుకుంట నూగుడు మొగుల్లిది
కత్తున్నడు. యింటముంగటి శింశకెట్టు
మీద కాకుల కెపులు నరిగిపొయ్యటట్టు
ఒరుతున్నాయి.

లచ్చి మంచంల లేకికూనున్నది. నుట్టు
జాసింది. ఓ మంచముల పేరిగాడున్నడు.
యింకోదాండ్ల నారిగాడు, యింకోదాండ్ల
నరిగిగాడు వస్తరు. బామిగూడ బొంతేను
కొని యొకకి, బడుగురు పాలగాండ్లు వస్తరు.

లచ్చి యెమ్మ ముట్టుకొని మాసింది.
రైక నెత్తురు కంటుకపోయింది. గుంతా
నాలేడు. బలంతోని గుంతాతే మల్లు

పొద్దూకై దయ్యాల...

నెత్తురు గార్తది.

లచ్చి మెల్లగ మంచములకెల్లి లేకి నిల
వడ్డది. మోకాల్లు జాడిచ్చింది. అయినా
వడునారలే.

తల్లాయెల మాదులు గుచ్చి మట్టు
నొత్తుంది.

కొల్లులల్లు - బెల్లువంటున్నయ్.

పెయ్యలున్న నరాలన్నీ నలుపుతున్నాయి.

'అయ్యో భగవంతుడా! నన్నెందు కింత
గోనబోను కుంటున్నావ్?' అనుకుంట అట్టే
నిలవడి గోడిశేపు యెడ్చింది. 'యెంతయేడితే
నిం లాభము? ఆడుగొట్టు కూకుంటాడా?
లొండోజాల కోపారన్న గొడ్తడు. యీ
తన్నుల్నినుకుంట కుక్కబతుకు బతుకు
డెందుకు? పతే మంచిగుండు?'

'కని.....కని బడుగురి పొలగాండ్ల
గతేమైతది? తను జతే ఆడు యింకోదాన్ని
జేసుకుంటాడు. అది తన పొలగాండ్లను
కట్టు పెడ్తది. వద్దు! తను జచ్చిపోవద్దు.
యెంత గొట్టినావదాతే! పొలగాండ్లకోసం
తను బతకాలే' అనుకున్నది.

మెల్లమెల్లగ కుంటుకుంట వాకిట్ల
కొయింది లచ్చి. శివురుతోని వాకిల్లంత
వూడికి అలుకు జల్లింది! కామికాడికొయి
వండ్లు దోముకొని మొకం గడుక్కున్నది.
మొకం గడుక్కుంటుండగ నారిగాడు లేకి
బాయికాడి కచ్చిండు. లచ్చితోని వారిగాడు
మాట్లాడలేడు.

మొకం కడుక్కొని గుడిశె ల కోయి
అందర్ని లేపింది. బట్టలు మంచాలు దీకి
యిల్లాడిసింది.

'యెంకవ్వా. లచ్చి! రాండ్రుల్లా' గుడిశె
ముంగట్టుంనుంచి వాయ్యేటోల్లు శేకలు
వెడ్తుండు.

లచ్చి కొడునలి శేతపట్టుకొని యింటి
ముంగటికచ్చింది. 'మీరయితే వడుపుండీ,
నేను మొకం గడుక్కొనత్త' అన్నది ముసలి.
కోతకాయ్యేటోల్లు గుంపు కదిలిపోయింది.
ముసలి యొకకి బాయికాడికొయ్య మొకం
గడుక్కున్నది. యింటకచ్చి బువ్వదిన్నది.
తిని కొడవకి శేత పట్టున్నది.

'అయ్యా!..... అయ్యా!.....' లచ్చి
పెద్దకొడుకు గుడిశెలకురి కచ్చిండు దబ్బ
దబ్బ.

'ఏందిరా' పేరిగా డన్నాడు.

'ఇగో! మన గుడ్డెన్న ముండ్లకంచకు
యీ రూపాయి నోటు దట్కొనున్నది'. వాని
శేతుల రూపాయి నోటున్నది.

'అ' పేరిగాడు వారు దెరికిండు. వాని
కండ్లండ్లనుంచి నీల్లు టవటవ రాలినయి.
యొకకి ముక్కుమీదేలేనుకున్నది. నరిగిగాడు
గుడ్డు మిట్కారిచ్చిండు.

'పావం! ఉత్తగ అదినెను గన్ని దెబ్బలు
గడితిని! అన్నడు నరిగిగాడు పేరిగాన్ని
జాసుకుంట.

ఎండిపోయి అంగిపోయిన ఆరిశేనును అంగి
దబ్బదబ్బ గొత్తుండు అదోల్లు.

కొండెము దూరంగ గొత్తున్న లచ్చి తల్లి,
ఇచ్చిని జూడంగన దెగ్గరికచ్చింది.

'మా అత్తేదే లచ్చి! రాంగన అడిగింది.
'యొక రాలే! పతపి అన్నది.'

'అవ్వా?'

'ఏదే!'

'రంగి లగ్గ మెప్పుడు జేత్తరా?'

ఆ మాటినంగనే లచ్చి తల్లి తల్లీ
బొల్ల వట్టి నూశింది. 'ఎందుకూ?' అన్నది.

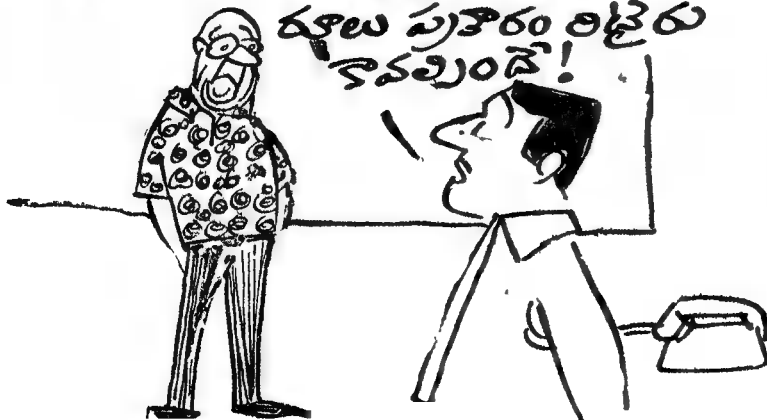
'మా మర్రికిత్త నమ్మంటున్నరా?'

'ఓయ్! మే మెందు కిత్తమమ్మంటు
న్నాము'.

లచ్చి మనును వల్లవడ్డది. 'గదే తెప్ప
య్మంటున్న! నీ కాలొక్క. మా మర్రి
కైతే యియ్యకుండీ?'

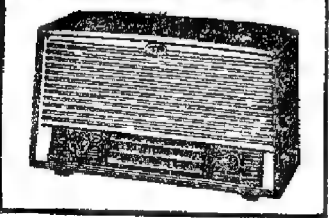
'ఎందుకు?'

సాలాకొవ్వగూడా మీరు ఎంత
కుర్రాడిలా కనిపిస్తారో ఈ వయసులో
దళలు పుకారం లెట్టరు
కనవుండే!

3

జి. ఇ. సి. తయారుచేసిన
ఉత్తమోత్తమమైన రేడియోలూ
మీ రేడియో షాపులో ఇప్పుడు కలవు!

BC 6156 5 బాల్బులు, 3 బ్యాండ్లు, 5" లాండ్ స్పీకరు, స్టోమోషన్ ట్యూనింగ్ గమనం: ఫైరెడ్ పరియర్, ఏకక శక్తి: అందమైన మౌల్డర్ కేసినా
ఎ.సి/డి.సి ధర రూ 278
ఎ.సి ధర రూ 290

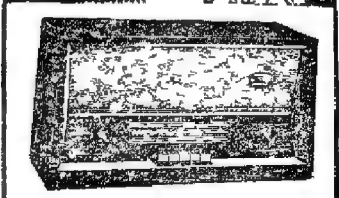
(GEC) 226

BC 587 3 బ్యాండ్లు, 8 ట్రాన్సిస్టర్ హార్డ్ ట్యూబ్ కన్సర్వేషన్ బ్యాటరీ అయ్య-ఎక్కువ విద్యుద్వాహకము-జక్క-వి' ఎగ్జిట్/సరియర్ శబ్దం-కామ్య-వర్గంకు రోస్ కలెక్టర్ ధర. రూ 395

అతి చక్క-ని రేడియోలూ ది జనరల్ ఎలక్ట్రక్ కంపెనీ అతి ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

BC 5356 (ఎ.సి 200-250 V) 6 బాల్బులు-3 పేస్ బ్యాండ్లు-పెద్దదైన కామ్య శక్తివంతమైన ఎరిస్టెకర్ లాండ్ స్పీకర్, అందమైన వాల్వర్ పిప్పర్ కేసినా ధర రూ 415' కరెంట్ల ఎక్కువగా మంకంకో నో, సోనిక వర్మూలా అవకాశ.

'మా అత్త మంచిదిగాదు, మా మామ మంచోడగాడు, మా మర్రి మంచోడగాడు కాగా కట్టుబెడ్డారు''

'నిన్నేమన్న కట్టుపెడ్తుంటా?'

'ఓయీ! ననేమంటలేదు! బంగారమోతే

మాస్కంటుండు?' అని లచ్చి బొంకింది

'మరి రంగిని గూడ బంగారమోతే

జాప్సారా?'

లచ్చి బయవడ్డది 'బరె యితర

రంగిని?'

పొద్దుకై దయ్యాలలు...

'యెట్టిత్తమే ఒక్కతల్లి పొల్లగాండ్లు గదా?'

'యేది వా మిదొక్కెక్కోయియ్యవని?'

లచ్చి దబ్బదబ్బ అడ్కింది

'వా పానంబోయిన యియ్య! నీ తోడియ్య'

అన్నది మువల్లి

'హవ్వా! అమ్మన్నది లచ్చి

రొండు జామలొట్టొచ్చు అందిరు

మన్నల్లి కేందు కిందల్లికోతన్ను లచ్చి

కోలేదు

'యేమామోనే లచ్చి! మవ్వు రావా?'

అడ్కింది అవ్వు

'పొద్దుకల్లనే తినచ్చివ'

లచ్చి తల్లి ముక్కుమీదేలేను, న్నది.

'మల్ల దినవా?' అన్నది

'ఇదిగో, మా అత్త నద్దిదేనుబోయింది.

తేచ్చినంక దింట' అని బొంకింది నిజమే

వన్నాని లచ్చి తల్లి దినపోయింది

కడుపురి పురుముతుంది కొయ్య శాత

వైతలేదు కండ్లు మూస్కపోతున్నయ

అయినా యింటికి బువ్వుదినవోలేదు ఒక్కతే

కొతున్నది

యిందల్లికోయినోళు అందురు ఒక్క

క్కలు అచ్చిను లచ్చి అత్త యెంకి

రాలేదు పొద్దుల్లి అచ్చిందిగని వగలెం

దుకు రాలేదో?

అందరు కొడువండ్లు వట్టి దబ్బదబ్బ

గొత్తును, పొట్యుడుకుంట

దీపాలు గూట్ల వెట్టెయ్యాలింది

త్తికిలి పైవండుక్కొని బొడ్డె జెక్కకొని

వడతుంది లచ్చి

'రంగి—రంగి, రంగి—విప్పుడు గూడ

రంగివూడికే పొతుంది జీవునము

రంగిని తన మర్రి నరికిగాని కిత్తె

ధాగుండది తన మొగడూ, మర్రి—అత్త

మాను పొద్దు కుగోడయ్యాలి తెల్లారె

మనుసులు నా తంక ధాగి తంకనాలాడదు.

పెండ్లానను కొడతరు శీ, యిటున్న

నూర్యుడు అటు బోడినా నా బంగారము

సాంటి శెల్లె రంగిని యీ పాపాత్తురి

నడమ వడనియ్య' అనుకొని మనుసును

గట్టిగా జేర్చొన్నది లచ్చి

గుడిశెం అడుగు వెట్టంగనే యెదు

రుంగ దబ్బదబ్బ పురికప్పి విగ్గితగా

లిచ్చుకున్నాడు పేరిగాడు

'వా లచ్చి, నిన్ను నిన్ను గంతిగొట్టిన

రా శేతులు కాట్లె కొను ఆ రూపాయి

దొర్కివచ్చటనుంచి నా జీవునమంత నీమీదికే

గొట్టుంటున్నది నీకు దండము బెడతలే.

పొద్దుల్లించి పుపాననున్నపు దా! బువ్వు

దిందువు?' అన్నాడు రెక్కవల్లొని

నవ్వు-పువ్వు

(కావ : అహ్లాదే)

'దూపాయి దొరికిందా?' లచ్చి నోడు బేరిశింది

'పోద్దుగాల్నే దొర్కింది మన గుడిశెన్న-ముండ్లకంపకు దట్కొన్నది నిన్ను పుత్రగ గవ్వి దెబ్బలు గొడ్డిని నా జీవనము పాడు గాను' అని లచ్చి గద్దవట్కొని 'లచ్చీ' వాత్రిగూడ నవ్వు బువ్వు దిన్నే నా గడ పుల నల్లజేసివట్లయితుంది, దా' అన్నాడు బలిలాడుకంట

లచ్చి న్యాలకు మొకమే? 'నా కాకలైత లేదు' అన్నది

ఆ మాటిని పేరిగాడు యేడపు మొకం బెట్టిండు 'నామీద నీకు గంతకోవముంటె నన్ను గొట్టు' అన్నడు

లచ్చి మనసు నీళ్లు నీళ్లయింది తల్కా యేలా వట్టి పేరిగాని కండ్లల్ని జూశింది పేరిగాని కండ్లు లచ్చికండ్లను బలిలాడు తున్నాయే

యిదువారకటి దంతా మరిసిపోయి పేరి గాని యొక్కయింటల్ల కొయ్యకంచంలకు బువ్వదోడుకున్నది లచ్చి

పేరిగాడు లచ్చిదగ్గర గూనున్నడు బిడుగురు పొలగాండ్లు ఒగనెన్న ఒగడువచ్చి లచ్చిని దయ్యాన్ని జూశివట్టు జూతున్నరు 'దగ్గరికి రాండ్ర' పిలిశింది లచ్చి అందరునోయి తల్కినట్టు గూనున్నరు బిడుగురి పొలగాండ్లకు పెట్టి తను తిన్నది

* * *

బగ్గవాల్తైంది నిన్నటి దానికన్న కొండంత అన్నది కల్లుకుండ దానినుట్టు ముసలివారిగాడు, పేరిగాడు, నరిశిగాడు, యొకి గూనున్నరు ఒగలకన్న ఒగలు యెక్కుదాగుతున్నారు

'లచ్చీ' పిలిశిండు పేరిగాడు 'బంది?' దూరంగ మంచమ్మొదినుంచి మాట్లాడింది లచ్చి

'దా!'
'ఎందుకు?'
'తాగేతందుకు'
'వేస్తాగ'

అమాటిని పేరిగాడు తల్కాయే లోవట్టి, లచ్చిని జూశిండు 'ఎందుకు దాగవ' అన్నాడు 'అకల్లులమన్ను పొయ్య తాగు లేమత్తది యియ్యొల్లట్టుంచి నేను బంద్ జేత్తు' పక్క దవక్కడ నవ్విండు పేరిగాడు.

మైకో ప్రీ ఫిల్టర్ ఇన్సర్ట్ ధర తక్కువ

ఫిల్టరింగ్ లో ఎక్కువ సమర్థవంతమైనది

మోటార్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ లిమిటెడ్.
బెంగళూరు

MICO

LICENCE BOSCH

అమెరికన్ రిట్రెయింగ్

దుగ్గ డిజిల్ హాక్ గోపాల్ రెడ్డి నోక్ రియలైజేషన్ 2 ఇండస్ట్రీస్, 7 ఫుల్స్ రోడ్ మద్రాస్-2 వేషన్ అదొడి హార్వేర్ ఫోర్స్ హార్వేర్ హాఫ్ రోడ్ లింగ్ హాక్ పేట పి వియవాడ కమిటీ అదొహెల్స్ క్రాక్ రోడ్ గుంటూరు-1 క్రిమియల్ వినిస్, 'దుగ్గ తనవ 141 కాబ్బరి రోడ్ పిలిందరాబాద్ శ్రీ రామదాస్ హెటర్ ప్రాన్స్ పార్ట్ ప్రెజ్ లిమిటెడ్ - పం 42 మహాన్ రోడ్ కాకినాడ-1 శ్రీ రామదాస్ హెటర్ ప్రాన్స్ పార్ట్ ప్రెజ్ లిమిటెడ్ విజయం స్టేట్ ఇండస్ రోడ్ వియవాడ 2 శ్రీ రామదాస్ హెటర్ ప్రాన్స్ పార్ట్ ప్రెజ్ లిమిటెడ్ రోడర రోడ్ వాల్ తెయి అర్ ఎస్ విశాలవట్టు 4

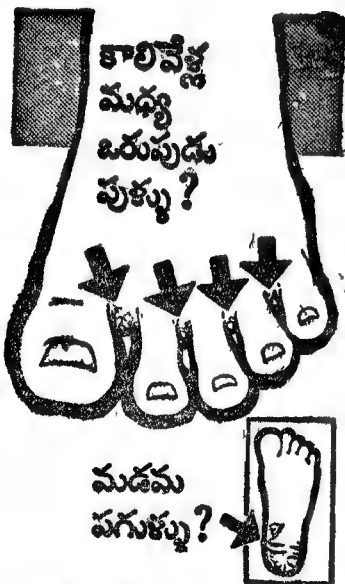
క్రొత్తది!

టిన్‌పాల్

యొక్క మితవ్యయ ప్యాక్

‘కాల్సిక్ ఫంక్షన్స్ పోషకం’.
‘కెమిక్స్ ప్యాక్’ కూడ లభిస్తుంది.
సర్వోత్తమ తెలుగుకోసం టిన్‌పాల్
మార్కెట్ గెరి రిమిటర్, బాంబాయి-1.
991 21/5716

లిచెన్ సా

వాడండి

021613476

బొమ్మకై దయ్యాల...

‘అమ్మ బమ్మకమ్మలది యాకోకంకోనే
లేదే లక్ష్మీ!’ అన్నాడు సత్యకుంటుని—
అమ్మ మాట్లాడనే లేదు.

‘అది తాగడం తియ్యక, నరికిగాని
అగ్గ ము మాట్లాడుతూ మంటే సత్య అమ్మ
తోనే మాట్లాడవలసింది’ అన్నాడు ముసలి
వారిగాడు.

‘సింది కప్పు!’ అన్నాడు ‘పేరిగాడు—
వారిగాని దిక్కుదిరిగి.

‘యోగము మంచి తివాలున్నాయట’
‘పుంటుంది?’

‘మన నరికిగాని అగ్గము శీతాము’
‘నేనెవ్వరూ? రంగిని పట్టికెయ్యండి?
రంగి గునం మనకెక్క లేదా, నరికిగాని గునం
కాల్చెక్క లేదా? ఇంగారమోటుంటిది.
వచ్చే అమావాస తాటితే మందిదివాలుంటాయి.
యో నడమనే కెయ్యారే.’

వార్ల మాటలని అమ్మ కోపముతోని
మంచములకెల్ల లేగినివదలి.

‘కలి వార్లత్తరో, యియ్యరో!’ ముసలి
డన్నడు.

‘యెందుకీయ్యరు?’ అని కోపంతోని
‘యియ్యకపోతే బొంగతనంగా యెత్తుచ్చి
శీతాము’ అన్నాడు పేరిగాడు.

అమ్మ మండిపోయి అన్నది. ‘జా తాత
సామ్మా, యెత్తువ్వేందుకు.’

‘పేరిగాడు అచ్చినిజాకి పండ్లుకొరిగి
‘మేమేమన్న జేమ్మకొంటాము. నడుమనే కేంది?’
అన్నాడు కోపంతోని.

‘జా శెల్లెమీద నాకువట్టి లేదా?’ అన్నది
అమ్మగుడ్డు మిట్టరిచ్చి.

‘ఐలేనయమే! నీశెల్లెను బోలుకచ్చి
అగ్గముజేయి నరికిగానితోని’ పేరిగాడన్నాడు.

‘నాపానముండగ వాశెల్లెను యాయంట
వడనియ్య’ అన్నది అమ్మ కోపముతోని.

‘పేరిగాని కండ్లెరవడ్డయి. కిందిపెద
మును వండల్తోని తనుక్కుని కొరుక్కు
న్నడు.

‘పాడుముండా! నీపానముండగ నీశెల్లెను
నరికిగానికి జేయ్యనియ్యనా? ఐలే యిప్పుడే
నీపానాన్ని బింపిపారేర్చ జాడు’ అనుకుంటు

బొమ్మకై దయ్యాల... కాలునెత్తి అమ్మమీది
బిగించు.

‘సొమ్మా!’

కుమ్మరాయి యెమ్మమీద కడంగనే
పొత్తుకెవెట్టి బామ్మిద వడ్డది అమ్మ.

‘అయ్యో! అయ్యో! గంరదెప్పి గొడిలి
వేందితా?’ యింకి అయంతోని ఒకరింది.

‘కొట్టుతుగాడు, నంపిపారేనముండడు’
అనుకుంటున్నది తిత్తున్నాడు పేరిగాడు.

అమ్మ రెవ్వలేదు. వడ్డది వడ్డ ప్పెత్తున్నది.
‘అమ్మ!’ పిలిచింది వారిగాడు.

‘-----’

బట్టలు మన్నది అందరికీ. ఒగల మొక
మొగలు జామ్మన్నారు. ‘మల్ల నివ్వటోల్ల
తెరివిడప్పిందోయేనా!’ అన్నది యింకి.

‘గొత తెచ్చిడాకినక దెరివిడన్నదా!
పినక?’ అన్నాడు నరికిగాడు దాగుకుంటునే.

అమాట నగనే అందరికీ అయ్యెంది.

దప్పిదప్పి యింకివయ్య అచ్చిని కుదిర్చి
మొక్కుకొడ యేలువెట్టింది. అమ్మ అచ్చిపోతే,
మొనడితున్నది.

‘పినలేదురా, పేరిగా! తెరివి డప్పింది’
అన్నది యింకి.

అందరి మనుసులు నల్లవడ్డయి.

‘పేరిగాడు, నరికిగాడు, లేక అచ్చిని
తాపట్టుకపోయి మంచముల వండవెట్టిను.

* * *

తెల్లారింది.

మంచముల అచ్చిలేదు. అందరు నోర్లు
దెరిగెను.

‘పేరిగాడు అచ్చి అవ్వోరింట కురికుండు,
అక్కడున్నదేనానని.

‘నాలచ్చి నేమిజేసింది డుల్లో’ అనుకుంటూ
ఏడుపు మొదలువెట్టింది ‘పేరిగాడడ్డంగనే
మునల్లి.

వూరంతా శెల్లెడవట్టి గాల్చిను
దొర్లలే.

రోండుజాముల పొద్దుకు గుడిశెన్న
మోటబాయిల, బోర్లబొక్కల దేలింది
అమ్మ. ●

బాలుడి దిగంబర నాట్యం

“మా అబ్బాయి వయస్సు 15 సంవత్సరాలు ‘ఎల్ ఎన్ డి’ మాత్రం మింగాడు గజవలకల్లా కిటికీలోనుంచి దూసుకుపోయాడు అతరువాత గజవలకల్ తలపులలోనుంచి బయటికి దూకడ వల్లంతా గాయాలు రోడ్డు వెంట సరుగెట్లాడు చివరికి ఒక చర్చిలో దిగంబరంగా నృత్యం చేస్తూ ఉండగా పట్టుకున్నాము (ప్రాణం పోయేటంత పెద్ద దెబ్బలు తగిలినవని వాడికి తెలియదు) ఏదో ప్రమాదం జరిగిందన్నాడు” అని ఒక తల్లి ఆగస్ట్ 24 న చెప్పింది

వారు సంవత్సరాలు — గౌరవనీయమైన కుటుంబమే వారి వివాహం అక్టోబర్ ఉన్నది — విశాలంగా, దర్జాగా ఉంటుంది ఈ శాలుడి వయస్సు ఆగస్ట్ 19 కి 15 సంవత్సరాలు పుట్టినరోజు వండగ నాడు పాపం—అస్పృతిలో ఉండవలసివచ్చింది భుజాలలోని నరాలూ, కండరాలూ తుక్కు తుక్కుయినవి చేతులు మళ్ళీ స్వస్థనంతాకి వస్తూ రోజు తెలియదు

తన కుమారుని విషాద గాథను వివరించిన ఈ తల్లి తన పేరును ప్రకటించడం కోరినది జాకులకోసుమో, నాజూకుల సెనానో రకరకాల మందులు మింగే వారికి హెచ్చరికగా తన కుమారుని కథ ఇట్లా చెప్పింది ‘ఎల్ ఎన్ డి’ వంటివాటికి మా అబ్బాయి అలవాటుపడ్డాడేమో తెలుసుకుందామని పోలీసులూ, ఫలవారశాలలకూ వెళ్ళి వాకబుచేశాను ‘ఏమో అబ్బాయి ఎల్ ఎన్ డి మింగుతున్నాడు. ఆ అలవాటును మాన్పించడం మీకు పాధ్యం కాదు’ అని చెప్పారు

‘ఈ వింగ్లోని ఒక వద్దిక్ స్కూల్ లో యీ రకం మందులు సవరించేస్తాను ఎవరు సవరించి చెప్పినాది మాత్రం బయట పెట్టలేదు తల్లి నైన వాక్వా చెప్పలేదు మా అబ్బాయికి మిత్రులన్నారు వారిని గౌరవరకూ నేను చూడలేదు. ఎవరేమి

చెప్పినా సులభంగా నమ్మే బలహీనడు మా అబ్బాయి ఒక్కొక్క రోజు వేకవజాము వరకూ యింటికి రాడు

‘ఆగస్ట్ 19 వ తేదీ రాత్రి వదకొండు స్వరకా నలుగురు యువకులు మా అబ్బాయిని మా యింటికి తీసుకువచ్చారు బాగా తాగుతున్నాడని చెప్పారు అంతలోనే వాడు కరుగు లంకించుకున్నాడు వేనూ, నా భర్తా మోటారుకారులో వాడి వెంట పడ్డాము వెన్స్ అక్టోబర్, పెయింట్ మార్షిన్ చర్చిలో కనిపించాడు వంటిమీద దున్నలేమీ లేవు వల్లంతా రక్తం!

అంబులెన్సు వచ్చేముందే ప్రాంపోతుం దేమోనని భయపడి, అక్టోబర్ పోలిస్ స్టేషన్ కు తీసుకువెళ్ళాము దోవలో వా మణికట్టును కొరికాడు

‘ఎల్ ఎన్ డి మాత్రం మింగితే మరి భయించుతుంది చర్చిలో దాక్కుంటే హాయిగా పుంటుందనిపిస్తుంది గజ వలక

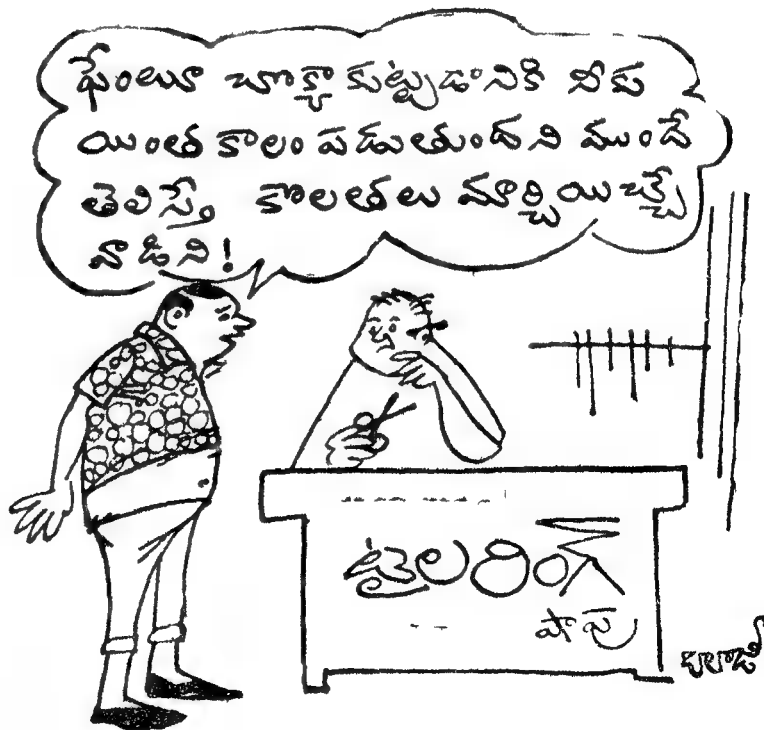
లున్న కిటికీదాకా గోడవీధికి యొక్కాడు అక్కడి నుండి దూకుదామనుకున్నాడు యేమో అంతలో మనస్సు మారిండుకావోలు — దిగి వచ్చాడు గజ తలపులలో నుంచి బయటికి ఒక్క దూకు దూకాడు’ అన్నది ఈ తల్లి

గతిలో ఎగరగలమనికూడా అనిపిస్తుంది ఎల్ ఎన్ డి మింగేవారికి

ఈ బాలుడు ఆస్పత్రిలో ఉన్నాడప్పుడు మాత్రం సంగతి ఎంత తేలికగా ఉన్నదిమ వివరాలు ‘స్నేహితులికు ఫోన్ చెయ్యాలి డబ్బులివ్వండి’ అంటాడు ఆ స్నేహితులే యీ అమాయకుణి, ఇట్లా చేశారని తల్లిదండ్రుల అభిప్రాయం

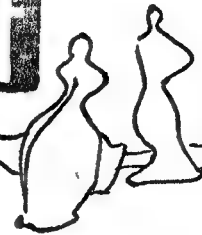
ఈ ప్రమాదం జరిగిన తరువాత ఆ ‘మిత్రులలో’ కొందరి ఆహూకీ తీసింది ఈ తల్లి కానీ యే ప్రయోజనం? అనలు సంగతి వాళ్ళు చెప్పేకదా!

— వి ఎస్ అవధాని

మన జాతీయత

తొడిగిరి పోవరాజు

సీరియల్

అరిగిన కథ

వెంకటామయ్యగారు వో హై స్కూలు జూనియర్ లు అయిన కుమారుడ మధు. వారింటో పెరిగిన అవార ప్రసాద్. ఆ స్కూల్లో పనిచేసే రాధా క్షేత్ర కామయ్య అయినకు అప్పమిత్రులు వందాయలి ప్రెసిడెంటు ఎన్నికల్లో ప్రతర్థి వర్గంలోని కామయ్య మాస్టరి మీద నిరూపయ్య నింధల మోసి, స్కూల్లో నుంచి తొలిస్తాడు కర్తవ్యాన్ని గుర్తు తెచ్చుకుని కారడను ప్రసాద్ తో వివాహానికి అంగీకరించుంటాడు కామయ్య మధు కారడను తనతో వచ్చియున్న పాదేయడతాడు కా.డ ప్రయాణానికి సిద్ధమవుతుండగా ప్రసాద్ వస్తాడు అంతా అర్థంచేసుకన్న ప్రసాద్ కారడను మధుదగ్గరికి చేర్చడానికి బస్సునిక్కిస్తాడు

25

■ అప్పటివరకూ ఏదో మాట్లాడాలని తీవ్ర సంకల్పంతో అతనిని పిలిపించిన కూష్మీరు ఏవిధంగా సంభాషణ ప్రారంభిద్దా మాని తికమకపడి పోయ్యాడు ఓనిముషం పాటు ఆలోచించి ప్రసాద్ ను పరికించి మాన్పా.

‘కూర్చో...ప్రసాద్.. నేను ఈ విషయంలో చాలా ఆలోచించాను’ అన్నాడు.

‘ఏ విషయంలో నన్నట్లు’ కుతూహలంగా ముఖం పెట్టుకొన్నాడు అతను.

‘ఈ పెళ్లి తప్పిపోవటం మన మేలుకే అతిగింది ప్రసాద్ ... దిగులుపడకు...’ అది నీకు తగిన భార్యకాదు ... నేను చెబుతున్నా మగా’...

కారడ పేరు ఉచ్చరించటానికికూడ అన వ్యామై పోయినట్లు ముఖం కండ్లగడ్డలా చేసికొన్నాడు.

‘ఈ విషయంలో నేనూ పాపరాడ్డాను... ఒకవేళ పెళ్ళంటూ జరిగితే నీకు మనః శాంతిలేకండ పోయ్యేది ... ఆ పాపిష్టిది

వెళ్ళటమే మంచిది .దాన్ని మళ్లా నా గడప తొక్కినివ్వను...అది నా కూతురే కాదు ... నా పిల్లలు మీరిద్దరే ప్రసాద్ ‘నీవూ... భాను’ ... మీ రిద్దరూ నా కళ్ళ ముందుండండి ...’ అయిన కళ్ళు ఆ ఖనీక్వాలై గొంతు వూడుకుపోయి - తల ప్రక్కకు తిప్పుకొన్నాడు.

అహమ్మయ్యమైన ఆ వింత ధోరణికి విసు పోయి కళ్ళవ్విగించి అలా నే మానుండి పోయాడు.

‘భామా ... వయస్సులో చిన్నదేవా - బుద్ధి జ్ఞానం కలిగిన పిల్ల...అన్ని విధాలా నీకు తగినది..’

వదిహేను రోజులుగా వెలుగుమాడటాని కిష్టపడక ఏ కటిలో ముగిసేతూ దుఃఖంతో అనమానంతో కుమిలిపోతూన్న అయిన మనస్సులో ఈ మాతృ సంకల్పం అజ్ఞాతమార్గాన ఎప్పుడు వచ్చిందో అతనికి అంతు చిక్కలేదు

ఏదో చెప్పాలని అతని హృదయం పెనుగులాడింది

మనసు మాటలు వెతుక్కోసాగింది.

వ్యాకులపాటుతో కళ్ళల్ని మాస్టరికేసి మాన్పండిపోయాడు కొద్ది సేపు

‘భామా పెళ్లి విషయం దిగులు పడకండి మాస్టరూ!..నేనున్నాను...ఆ బాధ్యత నాపై పెట్టి మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి... నేను ఈ వి.వి పూర్తి చేశాక ఏదేవా ఉద్యోగంలో ప్రవేశిస్తే... మనకు దిగులూ ఉండదు...భామా.. చదువు-పెళ్లి. అన్నీ వాకు వదిలి వెయ్యండి’...

మాస్టరి ముఖం తెల్లబోయింది

కోనంతో వణికిపోతూ ... ‘ఒరేయ్... ప్రసాద్...నీవు చెప్పింది నేను గ్రహించాను. ...బొంబర్యం శత్రువు...పైపై అందాన్ని

మాసి మోసపోవద్దు’.. అన్నాడు

సంబంధంలేని ఆ మాటలు ఎవరి నుద్దే శించి పలుకుతున్నాడో-వాటి అంతరార్థ మేమిటో అతను గ్రహించాడు ఆవేశంతో ఊగిపోతున్న మాస్టర్ని ఎలా ఉపశమించ చెయ్యాలో తోచలేదు

‘మీరు నన్ను సరిగా అర్థం చేసికోవటం లేదు మాస్టరూ! కారడకున్న రూపం ‘భామా’కి లేదని నేను కాదనటంలేదు.. మీరు బాగా ఆలోచించండి ‘భామా’ని నేను ఎత్తుకొని తిప్పాను వయస్సులో, వాకన్నా, ఎంతో చిన్నది నేను భామాని’..

అతని తిరస్కారంలో ఆంతరంగిక ప్రేమ - కుభాకాంక్ష-తప్ప మరేమీ లేకపోయినా - నిరాశతో దుఃఖంతో మూల్గుతూన్న మాస్టరి హృదయం కాన్ని నహించలేక పోయింది ఉద్యోగం ఊడిపోవటంవలన, ఆర్థికంగా చితికిపోయిన కారణంగా పెరల దృష్టికి తాను పలుచనై పోయాననే భావం -వద్యం లోపం వలన వచ్చి రేగిన పుండులా విజృంభించింది.

తనంటే - తనకన్న కూతుళ్ళకంటే కూడ, ప్రసాద్ కు వల్లమాలిన గౌరవాభి మానాలని గుడ్డి నమ్మక ముండేది ఈ సమాధానంతో, ఆ విశ్వాసం కాస్తా తల్లి క్రిందులై పోయింది

అభిమానంతో కృంగి పోయాడు.

ప్రసాద్ తన మాటలు నిర్లక్ష్యం చెయ్యటం దుస్సహ మనిపించింది

‘ఒరేయ్ ఈ ‘లోల్నాయ్’ కబుర్లు నా వద్ద చెప్పకు-భామాని పెళ్లి చేసి కోవటం ఇష్టంలేదని ఒక్క మాటలో చెప్పు. తేలిపోతుంది ఎత్తుకొని తిప్పాను. చదువు పూర్తి కాలేదా? ఇన్నీ నా కనపరం...’

తాళ్ళ రుప్సెట్లు విసిరిత ఆ మాట లకు ప్రసాద్ గుండె తరుక్కు పోయింది
'ప్రసాద్—నేను నిర్మోహమాటంగా చెబు తున్నాను—ఉన్నదున్నట్లు చెబుతున్నాను నేను సమాజంలో ఏదో మార్పు తీసుకోవడా మని, ఎవరినో ఉద్ధరించాలన్నీ...నేను కలం తర వివాహం చేసుకోన్నాను...దాని ఫలితం ఇప్పుడు నుభవిస్తున్నాను...ఎవరికిచ్చి భానూని కట్టుబెట్టుమంటావో!...మగ పిల్లవాడియితే పోనివో...వాడి బతుకు వాడు సరిపెట్టు కొంటా ఉనుకోవచ్చు...అడపిల్ల...దీని సంగ తెలా ... అదెలానూ వెళ్ళిపోయింది ... నా గుండెల్లో చిచ్చుపెట్టి...' అనేకంలో రెచ్చి పోయి కేక వేయసాగాడు.

ఆయన కళ్ళలో గడ్డకట్టుకు పోయిన దుఃఖం కన్నీరుగా మారింది. రెండు ఆశ్రు దిందువులు కను కొరికుల్లో నిలిచాయి.

ప్రసాద్ ముఖం వెల వెలా పోయింది. మా ప్తార్ని పీల్చి పిప్పిచేస్తూన్న వ్యధలన్నీ తెలిపి ఉండి కూడ తన మనసు నొప్పించినందుకు లోలోన బాధపడ్డాడు.

తం డి కేకలువిని 'భానూ' మునిగాళ్ళ పై మెల్లగా పడిచివచ్చి వాకిలి చాటున నిలబడి వినసాగింది.

'మీకు మనసు బాగులేదు మాష్టారా! ...జరిగిపోయిన చాటిని గూర్చి ఆలోచించి మనసు పాడుచేసుకోకండి ... దానివలన మీ ఆరోగ్యం కూడ బాగా దెబ్బతింటోంది ... 'భానూ! పెళ్ళి విషయమై బెంగ పెట్టుకోకండి...నేను ... ఒక్క—నేనే కాదు ... కోటయ్య...భాస్కర్ — ఇంకా మీ అనుచరులు చాలామంది — ఉన్నారీ ఊళ్ళో... వాళ్ళందరూ ఎవరికివాళ్ళే తప్పుకు తిరుగు తున్నారని అభిప్రాయ పడవద్దు...మీరు... నామాట నమ్మండి...'

గదిలో చీకటి బాగా అలుముకో సాగింది.

గద్దెలాల వెదురుబొంగు సందుల్లోనుండి బయటి కెగిరిపోతున్నాయి.

'నా కిప్పుడు ఎవరిమీదా ■ శ లేళ్ళవు ప్రసాద్...అందరూ స్వార్థానికి మనలను ఉపయోగించుకొనే వాళ్ళ...అవసరం తీరాక... దూరంగా తొలగిపోతారు ... పథ్యతకోసం చిరునవ్వుతో మ న ల్ని పక్కరించినంత మాత్రాన వాళ్ళకు మనమంటే ఎనలేని గౌరవమని పొరపడ కూడదు...వెళ్ళిపో ... వా కళ్ళ ముందునుండి '...కంపిస్తూన్న పెద

వుంతో మా వృత్తి కి శో బాధిలోకి సాంఖ్యకు ఏమీ పోయిపోక కలువోమే మా పెట్టాడు ఆయనలో కల్గిన ఈ ఆకస్మిక పరి బామాంను మానీ ప్రసాద్ కోయ్యబారి

పై కెత్తుకొని మానంగా చూడసాగాడు. 'వెళ్ళిపో...ప్రసాద్ .వెళ్ళిపో...నీవు ఇంట్లోనుంచి వెళ్ళిపో నేనూ ఇక్కడే

కెళ్ళిపోతాను ... ఈ ఊళ్ళో ఒక్కడూ ఉండను అందరూ అంతే. ఒక్కడికీ నీతి - విజ్ఞానమీ లేదు. పృథ్వీయంతేని మనుషులు విశ్వాన పూతకులు ఖాళీకి వేసు చేసిన పేవకు నాకు వీళ్ళు చేసిన ప్రత్యుపకారం.. 'దొంగవ్వులు', 'దగుల్పాజీవెధవలు' - దొంగముండా కొడుకులు చివరకు నన్ను 'దొంగ'నుచేసి నల్లు రేలోనూ నిలబెట్టారు. ఈ వూళ్ళో ఒక్క డడముండను ... ఎవరి ముహూర్తా చూడను వేరే ఎక్కడి కైలా వెళ్ళి చిన్న ఉద్యోగం చూసికొంటాను. లేకపోతే నాల్గు బ్యాష్ ను వెచ్చుకొని బ్రతుకుతాను. అంతే...

అయిన కోవంలో ఉండబట్టి లేక మనసుతో ఉన్న అవేదనలతో వెళ్ళగక్కారు ఇష్టమొచ్చినట్లు నానాకూతలు కూడా 'వసాద్' అలానే చేప్పిందిగి నిలబడి పోయాడు.

'నా కళ్ళముందు కనిపించకు వెళ్ళు. పో ముందిక్కర్తించి'.. అంటూ అక్కడ కంకెకు తగిలించిన పంటాం - చొక్కా అప్పి లాగి (వసాద్ ముఖన విసిరిపోతాడు. వసాద్ చాటిని అందుకొన్నాడు కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి మౌనంగా ప్రక్క గదిలోకి వెళ్ళి తన బట్టలన్నీ నంచితో నర్సుకొని ఆశ్రయం కోప్పాడు. అయిన ఇంకా తిడుతూనే వున్నాడు.

'వెళ్ళాను. మాష్టర్ మా కలవు' కంఠం గద్దడమై పోయింది. రెండు చేతులూ

మట్టి బొమ్మలు

జోడించి వినయంగా నమస్కరించాడు. 'పో పో ఉండి నన్నుద్దరించేమిటి? .. పో ఇదిగో ఆగు ఇది తీసికో వెంకట్రామయ్యగారు నీ పేరిట కాచిన డబ్బు బావతు కొగితు' అంటూ పేబిల్ లాగి ఆ కవరును నేలమీద విసిరికొట్టాడు. (వసాద్ గుడ్లలో నీడు కక్కుకొంటూ అలానే స్పష్టంగా ఉండిపోయాడు. 'తీసికో - తీసికో'.. మాష్టర్లు వా డబ్బు తిన్నాడని వాకు తాటాకులు కట్టు బానిశా. తీసికోని. పో...మట్టి వా గడవ తొక్కవద్దు.'

ముఖమంతా చెరుటతో తడిసిపోయింది ఆయాసంతో గుండె వట్టుకొని మరల కుక్కతో కూంబాడెడు.

(వసాద్ - గడవ తాటాడు. కాలు ముందుకు వెద్యుతేక ఆగి పోయాడు - ముఖం ముంసుకొచ్చింది. 'నా' అనేవారు లేదు

ఇల్లా - వాటి - లేదు ఇల్లాల్లా పెరిగి పెద్దవాడయిన అవంచను చలుకున్న పదితి వెళ్ళలేక పోయాడు 'వసాద్..భానూ'... గుండె రాయి చేసికొని కాలు కదిపాడు.

'భానూ' తల అడించింది - 'పో' వెంట పూట తాక. బుగ్గలపై కప్పిటిని తుడుతు కొని మూగడానిలా అతనిని అనుసరించి వాటికి వరకూ పొగంపి వచ్చింది.

అతని అడుగుల చప్పుడు వన్నగిరి పోయింది

ముందుకు కదిలిపోతూన్న అతని ఆకారం కూడ ఆ విధి మలుపులో ఆదృశ్యమై పోయింది ఈ విషాద విషమ విశ్వవధంలో తన దారి తాను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళి పోయాడు.

అతను వెళ్ళిపోయిన తరువాత కూడ కాస్తేపు వాకిట్వద, నిల్చి - వీధిలో మిణుకు మిణుకు మంటూన్న సంజదిపాల కాంతిని. చీకటిలో కదుల్తూన్న మానవాకారానూ అవలీకిస్తూండే పోయింది.

* * * కాంచక్రం గిర్రున తిరిగిపోయింది. ఒక వందలపైబి చరిత్రతో కలిసి వేసింది

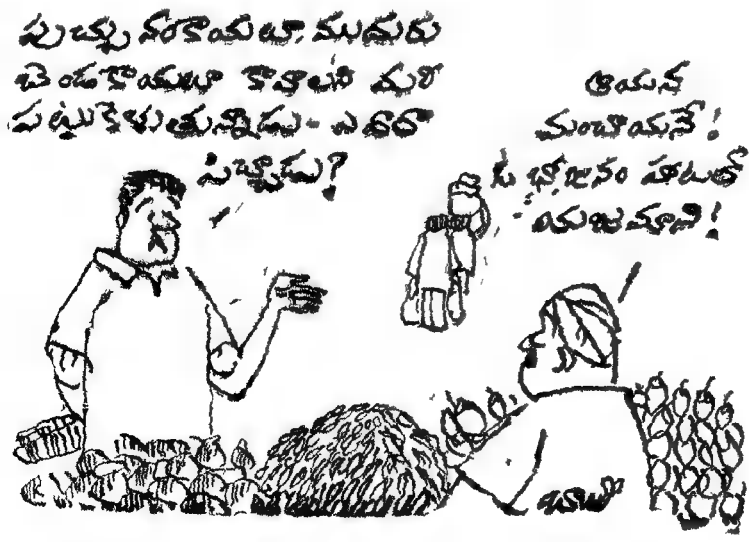
ఆ వేళ ఉదయం 'బన్ స్టాండ్' వద్ద దివ్యత్రిక కొరకు విడి షీంచసాగాడు భాస్కర్. 'కాలుగతిన పిల్ల'లా చిత చిత లాడుతున్న 'దిత్తగ్గి'లో తిరిగిపోగాడు - మిత్రులను వెంట వేసికొని అందరి ముఖాల్లోనూ - ఆరాటం - ఆరురత తోంగి చూస్తున్నాయి చిన్న కళ్ళమైతే చాలు - అందరి కళ్ళూ రోడ్డు కేసి చూస్తున్నాయి.

పది గంటల బమ్మ దినవత్రికల కట్ట మోసుకొచ్చింది

విద్యార్థులందరూ కోలాహలంగా బమ్మ చుట్టూ మూగారు 'యన్ యన్ యల్. నీ' పరీక్షాపత్రాలున్న ఆ దినవత్రికలనందు కొని విద్యార్థులు గుట్టలు గుట్టలుగా చేరి పడుకున్న లేచివేళ్ళతో నంబర్లు వెతుక్కి పోగాడు. తప్పిపోయిన విద్యార్థులు ముఖాలు వేతాడవేసికొంటున్నారు. - 'ప్యా'నయిన వాళ్ళకు భూమిమీద కాలు ఆనటం లేదు. భాస్కర్ - ఒకటికే రెండుసార్లు జాగ్రత్తగా చూశాడు

ముఖంపై ఆనందం తోణికిపలాడింది. 'ఇదిగో - నా నంబరు మనం - 'పా'వయ్యం'.. అంటూ పట్టుపగ్గాలు లేని నంతోషంతో చుట్టూ మూగిన మిత్రులను ప్రక్కకు తోసికొంటూ, పెద్ద పెద్ద అంగంతో మాష్టర్లరింటికేసి వడిచాడు

వీధిలో నుండే 'భానూ. భానూ' అంటూ పెద్దగా కేకలేసుకొంటూ రోనికెళ్ళాడు. 'వేవూచ్చిందా' వేమి ప్యాసయ్యానా' కుతూహలం నిండిన కళ్ళలో ఆ

ఎంత వ్యర్థాసమో! మెరయుచుంటే తెలుపు! నిష్కళంకమైన చుట్టత! ఇది యెల్లముద్దల కొండి
మరగ గల సర్ఫ్ యొక్క ఉత్తమే అదిక కత్తివల్లనే మీ ఉతుకును చాలా సులభం చేస్తుంది. మీ
బట్టలన్నిటినీ ఉతుకుటకు సర్ఫ్ను వాడండి... పిల్లల బట్టలు, పర్తులు, చీరలు, ప్రతీదీ. సర్ఫ్తో
ఇంట్లో ఉతుక్కండి!

సర్ఫ్ అమిత తెల్లగా ఉతుకును

ఆర్.పి. 45-149 T.L.

హిందూస్థాన్ సీమెంట్ కంపెనీ

అయ్యో... నీవు... 'ప్యా'నోకాకపోతే ఇంకెవరు
ప్యానోపుతారు మన మూల్లో... మనిద్ద
రమూ 'ప్యా'నోయ్యాం... గనబోసికొంటూ
ఒక్క పెట్టున చెప్పుకు పోసాగారు
'కావాలంటే చూసికో... నీనంబరు'...
పేరందించబోయ్యాడు.

'అమ్మో, నాకు ఒకాకు పుడుతోంది...
ఇవన్నీ, ప్యానాయిన్ వాళ్ళనంబరే... ఏదీ? .
వా నంబరెక్కడ... చూపించు' అంటూ ఆ
అమ్మాయి అతనికి అత్యంత నవ్విపాతంగా
అరిగి వచ్చింది తొంగి చూడసాగింది
పేరరు ఒక చివర 'భానూ' చేతిలో
ఉంది.

మరొక చివర 'భానూ' చేతిలో ఉంది.
ఇద్దరూ ప్రక్కప్రక్కనే రాసుకొంటూ
నిలబడి - ప్యానోలు - పరిచితుల నంబరులు
చూస్తూ గలగలమని నవ్వుకొంటున్నారు
నియతి అడుగుల శబ్దం వినిపించింది
శీవితంలో తొలిసారిగా పెద్ద ప్రభుత్వ
నవీకరణ కృతార్థులై - క్రింద ఆనందంతో
తన్మయులై పోయిన వాళ్ళిద్దరూ అది గమ
నించలేదు.

మాస్టారు తొనికొచ్చాడు.
ఎండలో తిరిగి తిరిగి రావటాన కళ్ళ
ముందు ఏకటా కమ్మాయి చూపు ఆనటం
కోసమై వానటపై చెయ్యి అడ్డం పెట్టు
కొన్నాడు.

కళ్ళ గుచ్చిగుచ్చి చూశాయి.
దినవృత్తి వెనుక వార్షికోత్సవ శరీరాలూ
చేరువగా ఉండి నవ్వుతూ - తుళ్ళుతున్నాయి.

మట్టిబొమ్మలు

ముఖాలుమాత్రం కనిపించటంలేదు.
అయిన ఏడికితీ బిగుసుకుపోయింది.
కనులు నిప్పులు కురిపించాయి.
అలికిడికి ముఖంనుండి పే వ రు తొల
గించుకొని ఆ అమ్మాయి తండ్రిని చూసింది
ముఖం మరింత వికసించింది కట్టలు
తెంచుకు మమ్మాన్న ఆనందో ద్వేగంతో
వాకిట్లో నిలబడిన తన తండ్రికి ఎదురేగి
'వాన్నా నాన్నా నేను ప్యానోయ్యాను...
భానూర్ కూడా... మే మిద్దర మూ
'ప్యానోయ్యాం' అంటూ అమాయకంగా కళ్ళు
తిప్పుకొంటూ చెప్పుకు పోసాగింది
అయిన కనుబొమలు మడుచుకొని
'అలానా', 'గుడ్' అని కువ్వుగా పలికి
నేతికర్రను మేకుకు తగిలించాడు.

'కేసు - మా అమ్మ వాళ్ళకు చెప్పి
వస్తా భానూ,' అంటూ పేరరు తినుకొని
భానూర్ గడవడాకి వెరుగెత్తాడు -
మాస్టారు గోడవైపుకు తిరిగి లాల్చి
విడుచుకోసాగాడు

చింతాకులిత హృదయుడైన తన తండ్రిని
ఈవారే ఉబ్బి తబ్బిల్లు చేస్తుందని -
అయినకు ఇంకా ఏవేవోచెప్పి సంతోషించ
చెయ్యాలని - అయిన ప్రశంసలు అందుకో
వాలని ఆమె హృదయం ఉవ్విళ్ళూరు
తోంది.

'వాన్నా... మరి... నన్ను కాలేజీలో
చేర్చించరా?... కళ్ళు నోరగా తిప్పి గతాటంగా
అడిగింది.

'ఊ... మూలుగుతున్నట్లు దీర్ఘం
లిశాడు - అటుతిరిగి.

'కాలేజీకి - వాన్నా?' మరింత మురిపెంగా
అడిగింది

'ఏమిటి?' కళ్ళు ఉరిమాడు - తనకేసి
తిరిగి 'భానూ' కంపించిపోయింది తండ్రి
వైఖరిని చూసి - అప్పటివరకూ కళకళ
లాడతూన్న ఆమె ప్రపుల్లవదనం నల్లబడి
పోయింది.

'కాలేజీకి సంపరా - వాన్నా'... మెల్లగా
ప్రాణేయపూర్వకంగా అడిగింది

'దాన్ని వంపించినందుకు బాగా బుద్ధి
చెప్పింది - నీవోకదానిని తయారయ్యావ్? ..
మళ్ళీ నమ్మదగినదలానికి మళ్ళీ కాలేజీ -
అనేమాట వినిపించిందో గొంతుపిసికి
పారేస్తా... చదివిన భద్రులు... నోరు
మూసికొని వడిపుండు.'

తండ్రి మనస్తత్వాన్ని పరిశీలించి
మాట్లాడటానికి సమయం కాదని నిర్ణ
యించుకొని మెల్లగా వంటగదిలోకి జారు
కుంది చితికిపోయిన తను కుటుంబ పరిస్థి
తులూ - ఆర్థిక దుస్థితి - అన్నీ తెలిసుంటే
కూడ తను తండ్రిని అవిధంగా కోరి
మనసు వొప్పించినందుకు తననుతానే
నిందించుకొనిపోగింది.

'భానూ'. అయిన కంఠం కకినంగా
పిలిచింది వెంటనే.

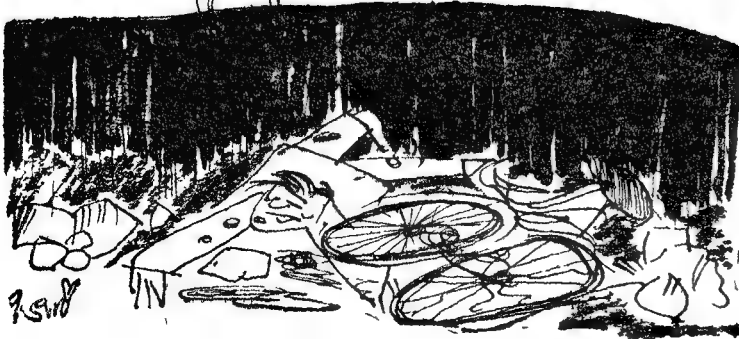
...
'భానూ'. పొయిపించి పిలిచాడు.
జవాబివ్వకుండా భయంభయంగా మధ్య
గదిలోకి వచ్చింది 'మాట్లాడవేం? తండ్రి
పిలుస్తున్నాడనే భావనేలేదు ఎంత నిర్లక్ష్యం -
దంతసాగడు'

తండ్రి కారణపాతంగా, తనపై లేని
పోని అభియోగం మోవటం ఆమెకు ఎంతగా
తోచింది - ఏమీ పాలుపోలేదు

'పిలిచిన వెంటనే - వస్తున్నా - వాన్నా',
భయంభయంగా నమోధాన మిచ్చింది

'రావటం విషయం - నేనడగటంలేదు -
ఎందుకు తెలకలేదు. అది నేనడిగేది? .
చెప్తా?' చిక్కి శబ్దమైన ఆశ్చర్యం ఆవే
శంతో ఊగిపోసాగింది ప్రక్కటెముకలూ -
ఉచ్చాశ - విశ్వాసాలతోపాటు ఉబ్బిపోసాగాయి.
కోపానేశంతో తన తండ్రి ఇంతగా
రెచ్చిపోలానికి తానుచేసిన తప్పు ఏమిటో
ఊహించలేక కళ్ళు దించేసుకొని మూసంగా

ఓకతమృత్యుకాండ అడుగులు
వేసుకెళ్ళారు - అతన్ని
నువ్వు చూశావా?

విలబడింది.

'ఇదివరకులాటి బాన్సుకాదిప్పుడు — వా మాట నిర్లక్ష్యం చేశావో చ-పిపారేస్తా చెప్పు కాలేజీకి వెళ్లాలనే సంకల్పం ఎలా కలిగింది నీకు ... నిజం చెప్పు — ఏమీ అను...చెప్పు'. ఆయన మాటను రెట్టింప పోగాడు.

తను ఏమి మాట్లాడుతున్నాడో అర్థం కానట్లు ఆ అమ్మాయి అనుమానంగా ఆయనకేసి చూడసాగింది.

'మాట్లాడవే?'

'అందరూ వెళ్లా అనుకుంటున్నారు నాన్నా మా బాచ్ లో.. అందుకే .. మిమ్మల్నడిగేను' వివరీతంగా కలతపడుతూ సమాధాన మిచ్చింది

'బాచ్' — అంటే .. ఎవరెవరని అడుగు తున్నాను' ..

'నుజాత — విమల — అందరూ...' మేం కాలేజీకి 'వెళ్లిపోతాం — వీవు కూడా రా' అంటే మానాన్ననడిగి చెబుతా' నన్నాను. ఎప్పటినుంచో అడుగుతున్నాడు వాన్నా వాళ్ళు'

'భాస్కర్!... కాలేజీలో చేరమని సలహా ఇవ్వలేదా?' కోపంగా అదొకరకమైన చూపు చూశాడు.

'నాన్నా...'

పాలిపోయిన ముఖంతో ఒక అడుగు వెనక్కి వేసింది

'ఏమిటి నాన్నా! — మీరంటున్నది?'

'ఏమిటా? సంగనాచిలా మాట్లాడుకు.

మీరద్దరూ నన్ను ఏదీవాడ్ని చేశారు ... మీరు పిల్లలుకారు. వా పాలిట రాక్షసులు — పో.. నా కళ్ళముందునుండి.'

గుండెల్లో చెయ్యిపేట్టి కెలికినట్లయింది ఒక్కక్షణం రక్తస్పారం ఆగిపోయింది తీవ్ర భయోద్వేగంతో ఆ అమ్మాయి ఆపాద మర్మకం కంపించిపోయింది భయంకరమైన తుపానుకు విసిరివేయబడినట్లు చెనక్కు తూలి బల్లిలా గోడను కరచుకుంది

'పో నా కళ్ళముందునుండి'. 'టేబిల్ పై నుండి పూలకుండితీసి విసిరాడు.

సాంగినన్నూర్న దుఃఖాన్ని బలవంతాన ఆపుకుంటూ, పెదవి కరచినట్లుకొని లోనికి పరుగెత్తింది ఆ అనమానం అత్యాచారం వాసంగా భరించి లోలోన కుమిలిపోయి కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడ్చుసాగింది.

(ఇంకా మంచి)

లాభదాయకం అధునాతనం అయిన చిన్నతరహా కుటీర

పరిశ్రమ కొద్ది పెట్టుబడితో ప్రారంభించండి.

కొద్ది పెట్టుబడితో పూర్తి కార్యకలాపం, నిరంతరం పరిశ్రమగా కాని అమల పరిశ్రమ ప్రారంభించడం ముకున్నవారు 'అధునాతన కుటీరపరిశ్రమలు' అన్న తెలుగు గ్రంథాన్ని (రెండవ ముద్రణ) చదవాలి లాభదాయకమైన అమల పరిశ్రమలు, ముడిపదార్థాలు దొరుకు చోట్లు, శుభ ప్రాంతం వాయిదాల పద్ధతిని తెప్పించుకోవడం, అమల పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయం వగైరా యొక్క విషయాలు దీనిలో వున్నాయి. 960 పుటలు, 350 బొమ్మలు, గుడ్డ బైండ్ ప్రతిధర రూ. 15-50, తపాలా ఖర్చు రూ 2 00 ఇతర ప్రతులు ఇంగ్లీష్, మరాఠీ రూ. 15-50, హిందీ రూ 16-00 గుజరాతీ, మళయాళం, తమిళం, కన్నడం రూ 13.

COTTAGE INDUSTRY (AWN-65) P B, 1262 Behind Recruiting office Near Red Fort, Jamuna Road, Delhi-6 Telephone 262835.

Rs. 165/-

NO EXCISE DUTY
LEATHER CASE
& TANKED BATTERY

మధు ఎలెక్ట్రానిక్స్ (ఇండియా)

67-D, (ASP), శంకరా నగర్, ఢిల్లీ-7.

(వెదికలు లేని ప్రాంతములందు డి.బి.యూ. కాలరేలు ఇంగ్లీషులోనే ఉత్తర ప్రదేశ్, రాజస్థాన్, వాయవ్యం ఇతర వివరములకు మీ స్థానిక డిలరీను సంబంధించుచు లేక మనకు వ్రాయండి * మెసర్స్ ఆర్. ఎం. ఎల్. రేడియో హూస్, 114, రైల్వే స్టేషన్ రోడ్, తిరుత్తులై పూంజి (తంజావూరు జిల్లా) * మెల్ గణేష్ (చెడంగి ఏజెన్సీ, 64 గురు కుల్ నీధి, తిరుచెంగోడు (పెంజిల్లా) * మెల్ సురి రేడియో హూస్, 284, రామనాథ రోడ్, మధురై-9 (ఎం. జి) * మెల్ రాధా కార్పొరేషన్, పెం 5, అలి రాయశాస్త్రి కోవిల్ నీధి దిండిగల్ (మధురై జిల్లా). * మెల్ విజయరాజ్ రేడియో సర్వీస్ సెంటర్, 103/9, మెయిర్ రోడ్, రామనాథపురం * మెసర్స్ డి. మిశ్రి ఏజెన్సీ, 42-ఎ, తేరు నీధి, సేలం (పెంజిల్లా)

హయదాలపద్ధతిపై ట్రాన్స్‌స్క్రిప్ట్

వెలూరు 30/- వంతున వెల్లించి
"నేషనల్" పోస్టులో 3 బ్యాండ్, ఆల్
వర్క్ ట్రాన్స్‌స్క్రిప్ట్ సాంద్రత దీనికి వగుల
పట్టి ప్లాస్టిక్ పెట్టె కూడా వుండవలసి
వంటే వ్రాయండి.

Jagson Agencies (WAP-88)
P. B 1212, Delhi-6

దెల్ల వెంట్రుకలుండవు

సాగడం మాకు ఇష్టంలేదు. కానీ "మా కేస్
రంజన్" ఆయుర్వేదిక్ సింగ్ టెక్నీషియన్ తెల్ల
వెంట్రుకలను నల్లగా మార్చును మొదట తెల్ల
వెంట్రుకలను నల్లగా మార్చి, అటుపై నల్లని
వెంట్రుకలే వస్తున్నాయి ఈ ఆయుర్ వ్యాపకకేస్
కంటేమా పువ్వుపరచును. లాభంపొందినవారు
1000 పైగా మాకు ప్రాణియుద్ధారు లాభం
లేకున్నా డబ్బు వాసన ఉర్రు. 10/-
Bengal Ayurved Bhawan (55)
P. O. Katri Sarai, (Gaya)

అకాల మరణం ఎందుకు దీర్ఘకాలం జీవించండి?

మీరు బలహీనత, కిక్కిరింపులు,
శుభ్రత, రక్తహీనతతో బాధపడు
తున్నారా? శరీర పాటవం పోగొట్టుకున్నారా?
బరువు తగ్గిపోతున్నట్లు, అతి అల
సట, మానసికంగా అలసిపోయినట్లు,
చిందుకు పోయినట్లు, ముడతలు పెర
చుకుం, పొలిపోయిన చర్మముతో నగం
జీవించినట్లు, నగం జీవించియున్నట్లు
మీకు అనుభవిస్తున్నారా? శీఘ్రంగా వయ
స్సు ప్రతిబింబిస్తున్నారా? బట్టలు తెల్లబడు
తున్నారా? మీరు అత్యంత పులకభరితం,
బ్రష్‌లేమిటో బాధపడుతూ యవ్వనపు
వైతన్యం, మరుగు కోల్పోయి యుండ
వచ్చు.

అయితే జీవితంతో అటలాడి మీ
అరోగ్యాన్ని ఉపశమింపజేయండి. "మీదర్
జీవితము యొక్క రహస్యము" అనే పని
వరచిన ఉచిత పుస్తకానికి వెంటనే
భాగ్యం. అది మీకు తోడ్పడి మీ అనారోగ్యం
మన్నించిన వదిల్చి నిర్దుష్టమైన అరోగ్య
జీవితాన్ని తిరిగి పొందడానికి,
హార్మోనులపై నిండు జననశక్తిని,
వైతన్యపు సాంద్రతను మీకు దాదాపు
ఫలించి, వేరే వాగయింది.

BARRY'S RESEARCH LABORATORIES
(A S) Post Box No. 483 CALCUTTA-4

వారపలం

9-1967 శుక్రవారం మొదలు
5-10-1967 గురువారం వరకు.

మేషం కొన్ని వ్యవహారాల్లో విశ్రాంతిని
విశ్రాంతిని కలిగిస్తుంది ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో
మొగమూటలు తగవు. వారం మధ్యలో పుల్లె
మాతవానకాశాలు లభిస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో
ప్రతిష్టాపనలను పెరుగుతుంది విదా
నైకానికరంగాల్లో బాధి లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు - అరోగ్యం బాగా ఉంటుంది దైవ
కార్యాలను పరిచేరుతాయి
వృషభం : వ్యాపారంలో సాటివారి పోటీని యెదు
ర్కొని ఆచుకూరితను సాధించగలరు సాహసముతో
కూడిన వ్యవహారాలు ప్రాప్తపాకంగా ఉంటాయి
ప్రయాణాలు శ్రమమీద ఫలితంలవు స్థిరస్థి
వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి సాంఘిక వ్యవహారాల్లో
గౌరవం బాగా ఉంటుంది

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా
ఉంటాయి సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు
మిథునం పుల్లెవ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు
చురుకుగా సాగుతాయి మాత్రం వ్యవహారాలు లాభ
దాయకంగా ఉంటాయి ఉద్యోగంలో మిత్రులకు
ఉపకారం చేయగలరు రావణికి డబ్బు సమయానికి
అందుతుంది కోర్కె వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయత్నాలు
ఫలితంలవు.

స్త్రీలకు - అరోగ్యం బాగా ఉంటుంది కుది
కార్యాల విషయంలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి.
కర్కాటకం : ఇదివరకు అగత్యం వ్యవహారాలు
లుస్తున్నప్పుడు చేయగలరు. వ్యాపారంలో మోబి
వైస వ్యక్తులను కలుపుకొంటు మీ అధికారులకు
జరుగవలసిన వ్యవహారాలు సులువుగా వెంటేరుతాయి
సాహిత్యకారంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది. వ్యవ
సాయం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతోష
కరంగా ఉంటాయి మాత్రం విషయాలను తెలుసు
కొంటు.

సింహం : ఇంతకుముందు అనుకూలంగా ఉన్న వ్యవ
హారాల్లోనే చికాకులు యేర్పడతాయి మిత్రులకు
వస్తువులు పోయే ప్రమాదం ఉంది. వారంమధ్యలో
అనుకూల పరిస్థితి యేర్పడుతుంది. పుల్లెలో మాత
వానకాశాలు లభిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవ ప్రా
ప్తం బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు - అరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధు
వుల వ్యవహారాల్లో శ్రమ పడితా, మాట ఉక్కుడు.

కన్య . వ్యాపారంలో మీ ఆలోచనలకు తగిన ఆద
కాశాలు లభిస్తాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉం
టాయి వారం మధ్యలో అనుకూల చికాకులకు గురి
కాగలరు. ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి ఉద్యో
గంలో యెదుర్కొని వస్తుంటే తగదు. మిత్రు
లను అనుకూలం లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాల్లో అధిక
వ్యయం జరుగుతుంది వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొ
ంటారు.

తుల పుల్లెవ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాల్లో
ఉరుదుకుంటు లేకుండా వెంటేరుతాయి సాహితీ
ముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభించగలవు స్థిరస్థి
వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి వారం అఖిలంలో అన్ని
వ్యవహారాల్లోనూ చికాకులు యేర్పడతాయి సాటి
వారితో మాట పట్టంపులు రచిస్తున్నాయి.

స్త్రీలకు - అరోగ్యం సామాన్యంగా ఉంటుంది
దైవకార్యాలను పరిచేరుతాయి

పుల్లెవ్యాపారంలో మీరు యిదివరకు చేసిన
ప్రయత్నాలు యిప్పుడు ఫలిస్తాయి. సమయానికి
యేదో ఒక విధంగా డబ్బువేరికి వస్తుంది ఉద్యోగంలో
గౌరవం లభిస్తుంది ప్రయాణాలు లాభదాయకంగా
ఉంటాయి రాజకీయ వ్యవహారాల్లో మీ ప్రయ
త్నాలు ఫలిస్తాయి

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు సామాన్యంగా
ఉంటాయి అలంకార వస్తువులు కొంటారు.

ధనుస్సు కొంతమంది వ్యక్తులు వివిధ విధాల
మోసం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారు సాహసముతో
కూడిన వ్యవహారాల్లో వస్తుంది వస్తుంది వారం
మధ్యలో అనుకూల పరిస్థితి యేర్పడుతుంది పుల్లె
లో మాతవానకాశాలు లభిస్తాయి విద్యార్థి బాధానిక
రంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది.

స్త్రీలకు - అందోళన కలుగుతుంది ప్రయా
ణాలలోనూ చేస్తారు.

మకరం పూర్తిగా వెంటేరే వరకు యేవ్వనా
రాన్ని పన్నుడానికి అవకాశంలేదు పుల్లెలో ప్రయా
ణంల సంభావనలను జరుగగలరు వారం మధ్యలో
చికాకులు యేర్పడతాయి. వ్యాపారంలో అనుకూల
మైన శ్రమకు గురికాగలరు ఉద్యోగంలో అనారోగ్యం
గురికాగల ప్రమాదం ఉంది

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు సంతోష
కరంగా ఉంటాయి. వివాదము పులు కొంటారు.

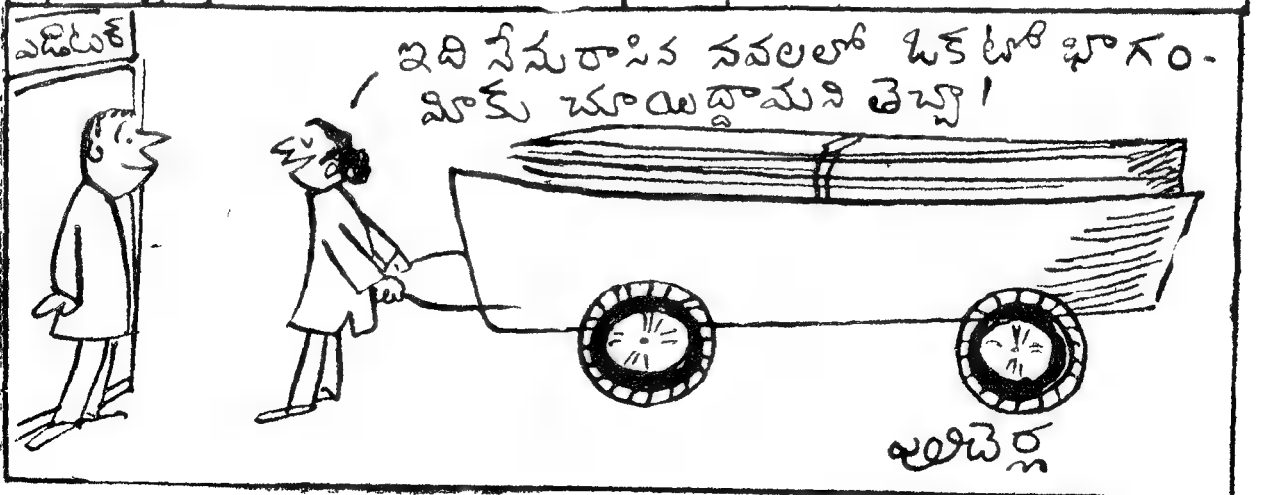
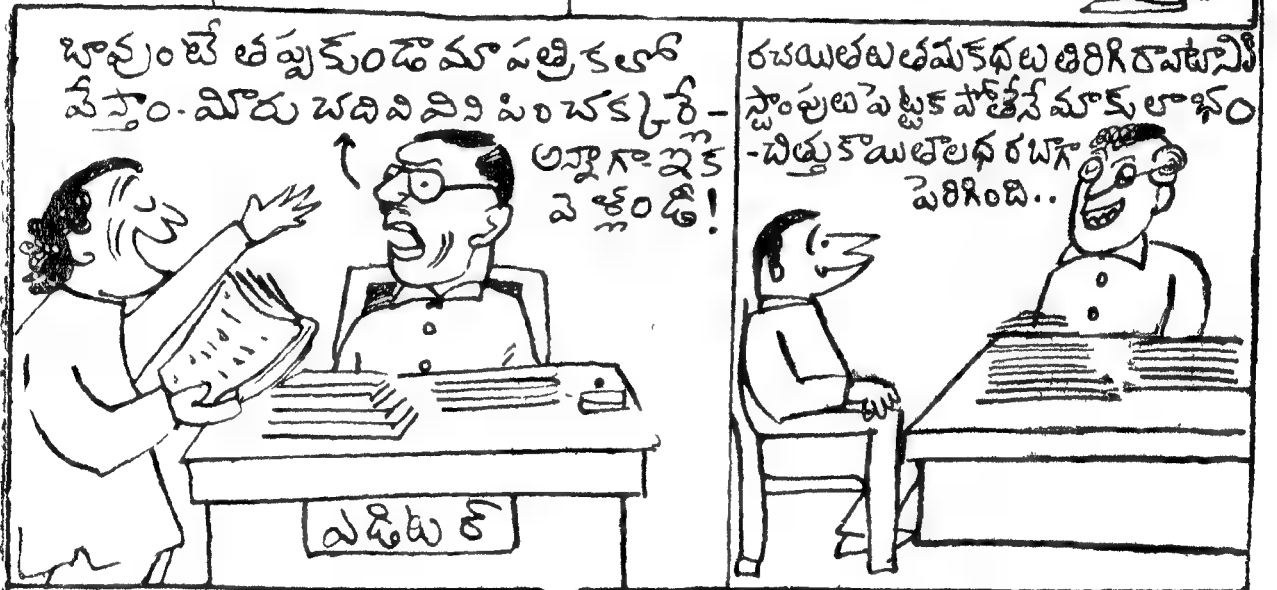
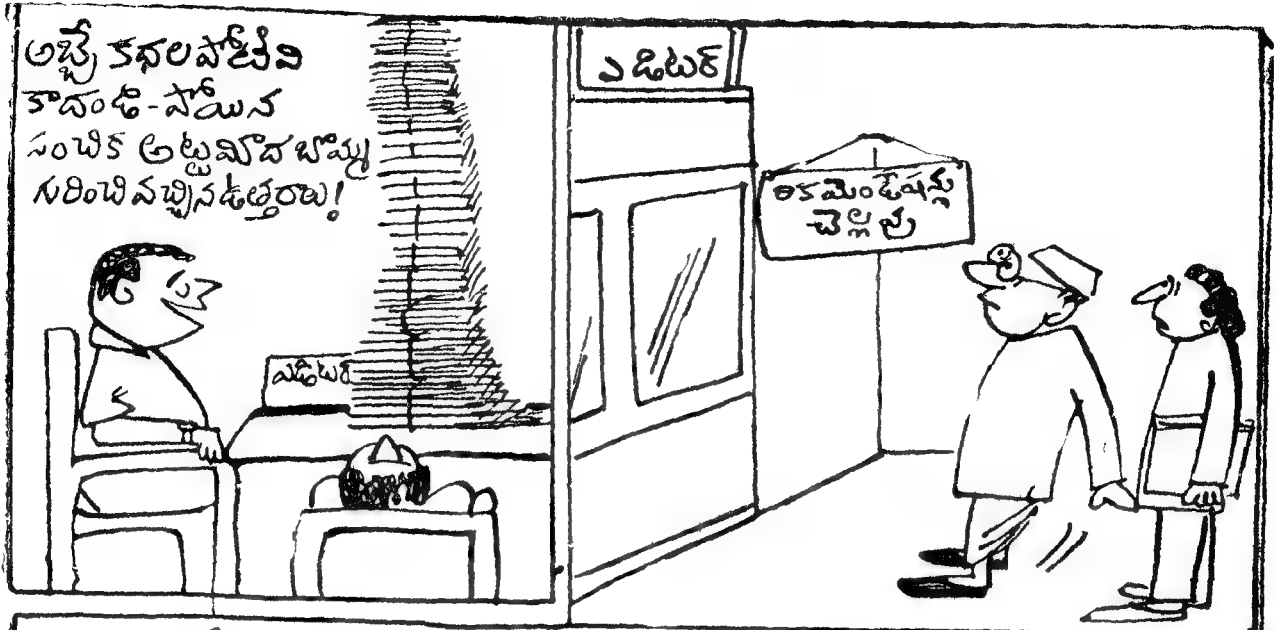
కుంభం వ్యాపారంలో సాటివారితో పోటీ పెరు
గుతుంది రావణికి డబ్బుమీద ఆధారపడి యిరు
లకు వాగ్దానం చేయడం తగదు ప్రయాణంల గతి
పరిచయాల యేర్పడతాయి వారం అఖిలంలో అను
కూల చికాకులు కలుగుతాయి ప్రయాణాల్లో శ్రమ
కలుగుతుంది.

స్త్రీలకు - అరోగ్యం బాగా ఉంటుంది అదం
బంధం కోసం వ్యయం చేస్తారు

మీనం : పుల్లెవ్యాపారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు
ప్రాప్తపాకంగా ఉంటాయి మాత్రం వ్యవహారాలు
లాభించగలవు ప్రయాణం ద్వారా కార్యపథం చేయ
గలరు రాజకీయ వ్యవహారాల్లో ప్రతిష్టాపనలను
పెరుగుతుంది సాటివారితో వాదప్రతివాదాలు
తగవు

స్త్రీలకు - కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉం
టాయి. వివాదకాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు

—మహేశ్

■ ఆకాశం నల్లగా ఉంది

సీతారత్నం కిటికీ ఊచలు రెండుచేతులతోను పట్టుకుని నిలబడింది మామలు బయటకీ చూస్తున్నాయి మనపెక్కడో ఆలోచిస్తోంది ఉండి ఉండి అక్కడక్కడ ఆకాశంలో మెరపులు మెరుస్తున్నాయి సీతారత్నం మనసులో కోరికలూగి.

'తనకి పెళ్ళయిపోయి మూడు సంవత్సరాలయింది యారోజాకీ' ఆమె - మనసులో అనుకుంది 'పిల్లలు పుట్టలేదు తనకి' సీతారత్నం తనమీద తాను జాలినదేదోగావే మనసు అడ్డుపడి సంతోషించమంది.

ఎందుకు? సీతారత్నం శరీరానికి నోరుంది మనసుకీ లేదు చెప్పడానికి చల్లగా వానజిల్లు కిటికీలోనుంచి ముఖంమీద పడింది సీతారత్నం పమిటచెరగుతో తుడుచు కుంది చేతివేళ్లు వీరలో ఉన్న చిరుగును పెద్దది చేపాయి.

వీధితలుపు దబడబా చప్పుడయింది 'అయన ఎచ్చారు' సీతారత్నం అనుకునే రోపుగానే తలుపు మళ్లా చప్పుడయింది. ఆమె గుండె రయగా దడదడలాడింది 'చినవడడా? గంటనుంచి తలుపు కొద్దుంటేను' రమణ విసురుగా భార్యను

తప్పుకుని రోపానికి వచ్చాడు.

సీతారత్నం మాట్లాడకుండా తలుపు మళ్లా గడియవేసింది.

'ఇవి తీసి అలమారులోపెట్టు.' రమణ చేతిలోని కాగితాలపైలు మంచంమీద పడేసాడు

ఆమె మెల్లిగావంగి అవితీసి చేత్తో పట్టుకుంది

రమణ తడిసి శరీరానికి అతుక్కుని పోయిన చొక్కానిపై తలుపుమీద పడేసాడు.

'దాకలివచ్చి వెళ్లాడా?'

సీతారత్నం తల అడ్డంగా ఊపింది.

'ఈ చొక్కా వరండాలో ఆరబెట్టు. (పొద్దునే) అదే వేసుకోవాలి మళ్ళీ'

ఆమె అది తీసుకుని వరండాలోకి వచ్చింది.

వానజిల్లుకీ నేలంతా తడిసి జిగురుగా పీదాలకి అంటుకుంటోంది మారమ్మలు కానవీరు ధారలుగా క్రిందకి పడుతోంది.

'వేడినీళ్లు బ్లాయా?'

'లేవు.'

'పెట్టలేకా యివాళ.'

'పుల్లలయిపోయాయి.'

'సరే యేవో ఒకటి. నాముఖారకాట్టు.'

సీతారత్నం ఐకబోలో నీళ్లు తీసుకున్నా వరండావారగా పెట్టింది. రమణ ర్హనం చేసాడు

'తువ్వాలేదీ?'

సీతారత్నం తీసుకువచ్చియుచ్చింది.

'యింత తడిగా ఉండేం?'

'వర్షం వచ్చింది'

'తెలుస్తూనేఉంది. యింట్లోకి తీసుకు రొవటం తెలియదు కామోను'

'మరవిపోయారు' అని ఆమె అనలేదు.

అన్ని మాటలు ఉపయోగించడం సీతారత్నంకి అలవాటులేదు. ఎందుకు? అన్న ఒకటే లేకపోయివా అంతే నిశ్శబ్దంగా అక్కడి నుంచి వంటగదిలోకి వెళ్ళిపోయింది

'ఏమయినా ఉత్సాహాలు వచ్చాయా?'

రమణ భోజనానికి కూర్చుంటూ అడిగాడు

'ఊహా' సీతారత్నం నోటమ్మలు శబ్దం రాలేదు

'మీ వాస్తవదగ్గరనుంచి'

'లేదు'

'ఈ సారి వండగకి పిలవడు కామోను.

సీతారత్నం మాట్లాడటానికి ప్రయత్నించలేదు. శరీరభారాన్ని గోడకి ఆస్పరి నిల

బడింది.

‘ఈ కూరలో ఉన్న తగిలెయ్యలేదులా ఉంది చచ్చగా యేదీంది’

సీతారత్నం ఒక క్షణం అలాగా అన్నట్లు కనురెప్పలు కదిల్చింది

నిముషాలు దొర్లిపోయాయి.

‘చీరలు చిగిగిపోయాయి’ ఈపాటి సీతారత్నం తనంత తాను పెదవులు కదిల్చింది.

రమణ ఒకసారి తలయెత్తి చూసి మళ్ళీ దించుకున్నాడు

‘మీ నాన్న వండగకి పిలవకపోయినా బట్టలు వంపుతాడేమో! మాడ్చాలే తరువాత’ రమణ లేచిపోయాడు

సీతారత్నం ఒకసారి దీర్ఘంగా విశ్వసించి శరీరభారాన్ని గోడవిూదనుంచి తప్పించింది రమణ భోజనం చేసిన తుంచం కడిగి తనకి వడ్డించుకుని కూర్చుంది.

సీతారత్నంకీ ఆకలిగాలేదు అయినా తినాలి యిప్పుడు భోజనం చేసేస్తే మళ్ళా మర్నాడు మధ్యాహ్నంవరకూ చెయ్యనక్కరలేదు.

సీతారత్నం భోజనంచేసి వంటగదిఅంతా శుభ్రం చేసింది.

వర్షం వెలిసిపోయింది. బయట కీచు రాళ్ళు వండగవేసుకుంటున్నాయి కప్పలు పొట్లాడుకుంటున్నాయి

సీతారత్నం గదిలోకి వాకసారి చూసింది రమణ ఆసీను కాగితాలు ముందు పెట్టుకుని వ్రాసుకుంటున్నాడు

ఆమె మళ్ళీ శరీరాన్ని గోడకి ఆన్చింది ఆ యింటితో రెండుగడులున్నాయి.

ఒక వరండా ఉంది సీతారత్నంకీ బాగా యిష్టమయిన స్థలాలు రెండు.

రమణ యింటో శ్రీకపోతే ఆ గదిలో కిటికీ ప్రక్కన ఉంటే యింటో ఉన్నంత సేపూ వంటగది పొగమారినాడ. చీర మాసిపోతుందని ఆమె ఎప్పుడూ అనుకోలేదు

రమణ కాల్చే సిగరెట్టుపాగ సీతారత్నం ముక్కు పుటానికి ఫాటుగా తగిలింది క్రొత్తలో ఆమె ముక్కుకి చీరమడతలు అడ్డుగా పెట్టుకునేది

సీతారత్నం ఆవలంతకీ చేయి వోటికి అడ్డంగా పెట్టుకుంది కాళ్ళు కొంచెం పీకుతున్నట్లు అనిపించింది

మరి కొంచెంసేపు తరువాత గదిలో లైటు ఆరిపోయింది

సీతారత్నం కుంబునిప్ప భారంగా నిట్టూర్చింది. ఆమె కాళ్ళు అలాంటివి ఏకటి లోకి దాగిపోయాయి

ఆమె చేతికి మంచంపట్టి అడ్డుగా తగిలింది

దూరంగా ఎక్కడో గడియారం వడ కొండుగంటలు కొట్టింది

మంచంమీద ప్రక్క బట్టలు వత్తుగా లేకపోవటంచేత సీతారత్నం నడుముకింద తెగిపోయినవారు ముడి గుచ్చుకుంటోంది,

ఆమె ప్రక్కకి జరిగింది రమణ మో చేయి చర్మం చల్లగా తగిలింది

సీతారత్నం మళ్ళీ ముడిమీదకి జరిగింది ‘ఏకటి ఎంతో చల్లగా ఉంది’ ఆమె అనుకుంది నిద్ర వచ్చినట్లేపోయింది కనులు విప్పిచూస్తూ వడుకుంది

‘తనకి పెళ్ళయిపోయి మూడేళ్ళయి పోయింది’ మనసు మళ్ళీ గుర్తు చేసింది మూడేళ్ళలోనూ తన జీవితంలో జరిగిన పెద్ద మార్పులూ, గుర్తుంచుకోవలసిన విషయాలు ఏమీ మిగులలేదు ఒక్క తనకి వివాహం అయిపోయిందన్న మాట తప్పితే

పురోహితులు మంత్రాలు తదితరాలు ఆయన మెడలో తాళి కట్టారు తను ఎవరికో భార్య అయిపోయింది తనకి తెలిసిన విషయం అదే! అందరూ అన్నారు పెళ్ళి అయిపోయిందని అక్లింతులు చల్లి ఆశీర్వదించారు లోకంలో ఎదిగిన ఆడ పిల్లలందరికీ పెళ్ళి అవుతుంది తనకి కూడా అయింది

నాన్న చేతులమీద బరువు దించుకుని తప్పిగా శ్వాస పీల్చారు

అంతే కాదు ప్లేషనుకి దిగబెట్టడానికి వచ్చినప్పుడు కప్పిరు పెట్టుకున్నారు తనకి ఏడుపు రాలేదు అలాగే ఆయనవంక ఎదురుగా చూస్తూ ఉండిపోయింది

‘అందంగా పెద్ద లేకపోయినా వికారంగా లేడు’ అంది అమ్మ

‘బియ్యే తప్పితే మాత్రం యేం? ఏదో ఉద్యోగం వర్కాలేదు భార్యని పోషించగలడు’ అనుకుని ఉంటారు వాన్న.

తనేమని అనుకుంది? ఏమో! ఎవరడిగ రనలు? తనకేం కావాలి?

ఏమో! కోరికలు మనసులో మంచులా పేరుకు పోయాయి. వాతావరణం హెచ్చుగా లేదు. మంచు కరగలేదు. మరింత గట్టి

పడింది.

రమణ ఒకసారి దగ్గి లేచి కూర్చున్నాడు. సీతారత్నంలోని మనసు మళ్ళీ నత్తగుల్లలోని నత్తలా ముడుచుకుపోయి ఎక్కడో దాక్కుండి ప్రక్కకి వత్తిగిల్లి కనులు గట్టిగా మూసుకుని వడుకుంది

‘ఇదిగో మంచినీళ్ళు ఎక్కడ పెట్టావ్?’ రమణ సీతారత్నం భుజం పట్టి కుదిపాడు.

సీతారత్నం లేచి యిచ్చి మళ్ళీ వడుకుంది. కిటికీలోనుంచి వడుతున్న ఎక్కడో దీపం వెల్తురు కూడా ఆరిపోయి ఏకటి చక్కగా పేరుకుంది

సీతారత్నంకీ శాంతంగా అందమయిన ఏకటిలోకి చూస్తూ ఆలోచించే అవకాశం మిగులలేదు

‘మళ్ళీ తెల్లవారుతుంది’ మనసు శరీరాన్ని విడిచిపెట్టి నిద్రపోడానికి ప్రయత్నించింది

* * * ‘ఇదిగో!’ రమణ అద్దంముందు తల దువ్వుకుంటూ పీలిచాడు

సీతారత్నం మంచం వాసుకుని వెనకాల నిలబడింది చూస్తూ రమణ జుట్టు దువ్వెనకి లొంగకుండా తిరగబడ్డంతోంది సీతారత్నం చూపులు బనియనులేని రమణ ఛాలీమీద నిలచిపోయాయి నన్నగ పీలగా ఉన్న శరీరం చుట్టూ విగుతుగా చర్మం విగించినట్లుగా ఉంది ప్రక్క పెముకలు బలంగా కనిపిస్తున్నాయి

సీతారత్నం బలవంతాన కనులు మరల్చింది. ‘వెనకాలే ఉండి పిల్చినా వలకవేం?’

రమణ ప్రక్కకి చూసి అన్నాడు సీతారత్నం మాట్లాడకుండా లోపలికి వెళ్లి కారీయరుతో తిగివచ్చింది

‘కూరలున్నాయా?’ అందుకుంటూ అడిగాడు

‘లేవు’

‘మరి చెప్పే చావకపోతే నా కెలా తెలుస్తూ ఉన్నావ్?’

సీతారత్నం బాధపడట్లు యేమీ కన్పించలేదు మాట్లాడకుండా వంకెన ఉన్న సంచి తీసియిచ్చింది

రమణ వెళ్ళిపోయాడు ‘మళ్ళీ రాత్రివరకూ రాడు’ సీతారత్నం మనసు యేదో క్రొత్త రహస్యం చెప్పినట్లు అంది.

సీతారత్నం వీధితులు గడియపెట్ట ఒక పాతి గదంతా కలయజాపింది గది నిండా చిందరవందరగా ఉన్న పామామ ఎంతో పన్ని హితంగా చూసాయి. 'నిన్నటికి యీ కోజాకి తేడా యేమీలేదు' రేవటిరోజాకి కూడా యేమీ ఉండదు' సీతారత్నం గది మధ్యగా గభాలున నేలమీదే కూర్చుంది ఎందుకో తనివితీరా గట్టిగా యేడ్వాలని అనిపించింది కాని ఆ బాధ పెదవివెనుక లోలోనే అణగారి పోయింది కంటికి ఒక బిందువు బుగ్గలమీదనుంచి జారి పెదవిని స్పృశించింది

'కన్నీటికి కూడా రుచి ఉంది ఉపగా ఉంటుంది,' ఆమె మనసు శరీరమిద్ద జాలివడింది!

కాలం సీతారత్నం కోసం ఆగలేదు 'ఏమండీ' సీతారత్నం ఉలికిపడి ముఖాన కన్నుకున్న చేతులు తీసేసి చూసింది.

మళ్ళీ ఎవరో పిలిచారు సీతారత్నం చీరతో ముఖం తుడుచుకుని వంటగదిలోనుంచి వరండాలోకి వచ్చి చూసింది. 'వీర యింట్లో ఏమయినా తాళం చెవులు ఉంటే యిస్తారా?'

సీతారత్నం వచ్చినావిడని ఎగాదిగా చూసింది.

'నా పేరు నిర్మల మేము ఎంతా వక్కు బాలోకి విన్ననే వచ్చాం' అని అంది

సీతారత్నం తెలుసన్నట్లుగా తల అడిచింది

'యిల్లు మార్చే పొడవుడిలో ఎక్కడో పారేసాను ముఖ్యమునవన్నీ = పెట్టెలోనే

మనిషిలో మనసు

ఉన్నాయి' నిర్మల చుట్టూ మామూలు అంది

సీతారత్నం లోనికి వెళ్ళి తీసుకువచ్చి యిచ్చింది.

నిర్మల అవి తీసుకుని పొడవుడిగా వెళ్ళి పదివిముషాలలో తిరిగివచ్చింది.

'తాళం వచ్చేసిందాండి?' అని సీతారత్నం అడగలేదు. తాళం గుత్తి తీసుకుంది

'మొదటిదానితో పే వచ్చేసిందండి మీ రి యింట్లో ఎన్నో ఇట్టి ఉంటున్నారా?'

నిర్మల అడిగింది

సీతారత్నం జవాబు చెప్పలేదు 'లోపలికి రండి' అంది.

నిర్మల అంతా కలయజామూ అడుగు లోపల పెట్టింది.

'కూర్చోండి' సీతారత్నం మూలనున్న జిడ్డుపట్టిన కుర్చీ ముందుకి లాగింది

గోడమీద రమణ ఫోటో చూస్తూ నిర్మల అడిగింది

'మీ . . ' ఆమె పూర్తి చేయలేదు.

సీతారత్నం తల ఊపింది.

'మీ రిద్దరేనా?'

సీతారత్నం ఆ పు న న్న ట్లు గా కళ్ళు కదల్చింది

'మాకు కూడా పిల్లల గోడవలేదు లెండి' నిర్మల ఎంతో పరిచయమున్న దానిలా నవ్వింది.

సీతారత్నం వవ్వడానికి ప్రయత్నించింది.

'మావారు అసిస్టెంటు యింజనీరు. నిర్మల, సీతారత్నం తన గురించి కూడా చెప్తుండేమోనని ఎదురు చూసింది

సీతారత్నం మాట్లాడక పోయేసరికి నిర్మల మళ్ళీ అంది 'వీరవారు ఏదో కం పెనీలో పనిచేస్తున్నారని యింటాయన చెప్పాడ'

'ఊ' సీతారత్నం పెదవులు కదిలాయి. 'ఎక్కడ?'

'నాకు తెలియదు'

నిర్మల ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

'మీరు ఒక్కరేకదా? ఆయన వెళ్ళి పోయిన తరువాత ఒంటరిగా కాలం ఎలాగ గడుస్తుంది?' నిర్మల అడిగింది

'గడవదు. కాని గడుస్తోంది' సీతారత్నం మనసు విగ్గరగా అరవబోయి నోరు మూసు కుంది.

నిర్మల మరికొంచెం సేపు కూర్చుంది ఏదో అని యిచి అడుగుతూ

'మరి నేనెన్నోనండి. మళ్ళీ ఆయన వచ్చేస్తారు భోజనానికి' నిర్మల వెళ్ళి పోడానికి లేచింది

'మీపనయిపోతే మా యింటికి రాకూ డదూ చూడటానికి. మీరూ నాకూ కూడా కాలం గడుస్తుంది' గుమ్మం దగ్గర ఆగి వెనక్కి తిరిగి అంది

సీతారత్నం ఒక క్షణం సందేహించి బయలుదేరింది.

ఆ రాత్రి ఆమె చాలా ఆలస్యంగా నిద్ర పోయింది.

'నిర్మల భర్త రాజారావు జాబ్బు చాలా అందంగా ఉంటుంది వంటివి తిరిగి కెర టాలులాగ.' సీతారత్నం మనసు రహస్యంగా చెబితో గునగునలాడి నిద్రపోయింది చివరకి.

నిన్నటిరోజాకి యారోజాకి తేడా ఉందని సీతారత్నంకి తెలియలేదు

* * * 'వీర వారు నిన్నరాత్రి చాలా ఆలస్యంగా యింటికి వచ్చినట్లున్నారు ఎప్పుడూ అంతేనా?' నిర్మల చాకుతో అపిల్ ముక్కలు కోస్తూ అడిగింది.

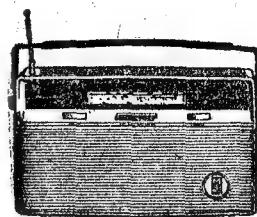
'ఊ అవును' సీతారత్నం సోఫా అంచు మీద కూర్చుంది తన చీర మకితి దానికి అంటుకుంటుండేమోనని భయపడ్డట్లు

ఆమె వ్రేళ్ళు సోఫా మధ్యత్యాన్ని పరీక్ష చేస్తున్నాయి.

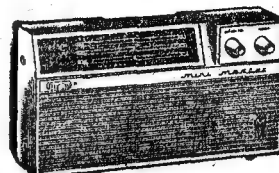

ఎన్నో రకాలు ఎన్నుకోవడానికి

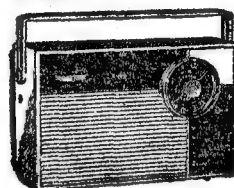
రెడియోలు మరియు ట్రాన్సిస్టర్లు
రూ. 125 లు మొదలుకొని వున్నాయి

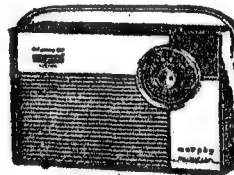
మోడల్
డిబి 0816

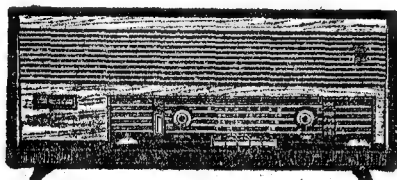
మోడల్
డిబి 0581

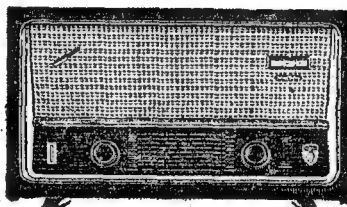
మోడల్
డిబి 0579

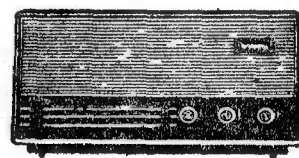
మోడల్
డిబి 0509

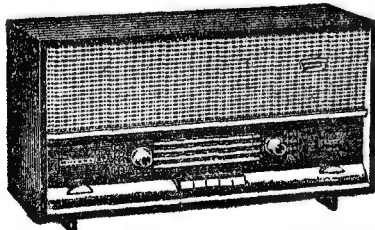
మోడల్ డిబి/టియూ 0777

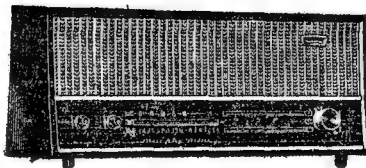
మోడల్ డిబి 0926

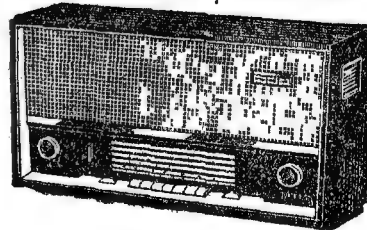
మోడల్ డిబి/టియూ 0202

మోడల్ డిబి/టియూ 0776

మోడల్ డిబి/టియూ 0824

[మోడల్ డిబి 0366

వాటిని మీ స్నేహితుడైన మర్ఫీ డీలరు వద్ద యీరోజే చూడండి.

murphy మర్ఫీ మా గ్రహానికి అనుకూలమైంది!

Murphy అంటే శాంతి అని అర్థం.

NAS 01752

'నది కాగా ఎక్కువకృషి' నిర్మల జాలినది

సీతారత్నం మాట్లాడలేదు. చూట్టూ చూస్తూ కూర్చుంది. గోడలమీద వర్షచిత్రాలు వ్వాయి అందంగా గది మధ్యలో నేలమీద తిన్నా పరచారు. నలువదరంగా సోఫాలు. వాటి మధ్య అందమయిన టీపాయ్.

'నిర్మల వాళ్ళ పడుకునే మంచం మీద నవారు ముడులు గ్రుచ్చుకోవటాగుంది.' సీతారత్నం అనుకుంది

'మా నాన్నగారు డిప్లొమేట్ మాజీ ప్రేటు. అప్పుడు పరంగల్లో కొన్నాళ్ళు ఉన్నాం తరువాత ఏలూరు వచ్చిన తరువాత కారు కొన్నారు. మా వారిని కారు కొనమంటే పాడు! స్కూటర్ కొన్నారు' సీతారత్నం మాట్లాడటం లేదని నిర్మలకి బెంగలేదు. బంటువలు

'దీనికి అద్దె ఎంత?' సీతారత్నం అడిగింది

'నూటయిరవై' నిర్మల కళ్ళు మెరిసాయి 'అమ్మో!' సీతారత్నం గుండెం మీద చేయివేసు తుంది 'మా యింటికి నలభై'

'మరి మీకు యిల్లు నరిపోతుందా?'

'ఎక్కువయిపోతోంది!' సీతారత్నం తన తోనే అనుకుంది

'ఉండండి మాఫోటో ఆల్బమ్ చూసి ప్రిన్టు' నిర్మల ప్రక్కన ఉన్న డ్రాయరు లాగి పెద్ద ఆల్బమ్ సీతారత్నం చేతిలో పెట్టింది

'మీరెప్పుడయివా బొంబాయ్ వెళ్లారా?'

'ఊహా' సీతారత్నం తల అడ్డంగా

మనిషితో మనసు

ఉంటింది.

'అక్కడ తోవకపోవడం అసలుండదను కోండి మేము వెళ్ళినప్పుడు వారలు! అయివా బాప్టీలో తిరిగి అన్నీ చూసాం. అక్కడ మా మానవ్య వాళ్ళు ఒక యిల్లు కొనుక్కున్నారు ఎనభయివేలుట. కాని మా ఊర్లో యిల్లంత కూడా ఉండదు. పైగా పాత మోడలు'

సీతారత్నం అన్యమనస్కంగా ఆల్బమ్ పేజీలు తిరగవేస్తోంది మొదటి పేజీలో నిర్మల, భర్త తీయించుకున్న 'పెళ్ళి ఫోటో' కావాలి ఉంది అన్నీ తరువాత నిర్మలవే నిల్చున్నప్పుడు, తడవేసుకుంటున్నప్పుడు వంట చేస్తున్నప్పుడు, స్నానం చేసిన తరువాత తడిబట్టతో సీతారత్నం ఆశ్చర్య పోయింది

'మావారు తీసిన ఫోటోలే యివన్నీ, యింకా మేము హామీమాన్ వెళ్ళినప్పటివి ముందున్నాయి చూడండి' నిర్మల గబగబా పేజీలు తిప్పింది

'ఇది అమరావతిలో తీయించు కున్నాం యిదేమో కలకత్తా దగ్గర ఏదో 'లేక్ వ్యూ' పేరు అప్పుడే మరచిపోయాను ఊటీ నుంచి వచ్చేటప్పుడు మద్రాసులో ఆగాము. యిది పారిస్ కార్పర్.' నిర్మల ఒక్కొక్కటే చెప్పుకుపోతోంది.

'యిన్ని ఊళ్ళు ఎక్కడన్నాయి?'

సీతారత్నం మనసు ఆశ్చర్యపడింది

'మీరు చూసారా? మేము అప్పుడు

బొంబాయి వెళ్ళినప్పుడు 'ఆఫ్ఫర్'లో చూసాం ఆ పక్కరు యిప్పుడు యీ ఊరు వచ్చింది.' వాకు మళ్ళీ చూడాలని ఉంది ఆయన్ని రమ్మంటే రానన్నారు మీరు నాతో రావాడదు పక్కరు చాలా బాగుంటుంది'

సీతారత్నంకి ఆ సీనిమా పేరునుబట్టి హిందీయో, యింగ్లీషోకూడా తెలియలేదు.

'మీరు నన్నానంటే యివాళే ఫ్యూన్ చేత టిక్కెట్లు బుక్ చేయిస్తాను'

'లేపు చెప్పాను' సీతారత్నం నోరు మెదల్చుకుని అంది.

'ఓం ఆయన్ని అడగాలా?' నిర్మల నవ్వింది

సీతారత్నం ఆల్బమ్ అట్టు అంచు వ్రేళ్ళతో పాముతూ ఉండిపోయింది చాలా సేపు గడిచిపోయింది నిర్మల ఏదో మాట్లాడుతూనే ఉంది సీతారత్నం చెవులు వింటూనే ఉన్నాయి మనసు ఎక్కడో ఏదో ఊహిస్తూ ఆలోచిస్తోంది.

ఏదీతో స్కూటర్ ఆగిన శబ్దం విని పించింది

'ఆయన వచ్చినట్లున్నారు' నిర్మల గబాళిన లేచింది

సీతారత్నం లేచి నిలబడింది. నిర్మల వంటగది గుమ్మంవరకూ కూడా వచ్చి మళ్ళీ వెళ్ళిపోయింది

సీతారత్నం ఒకక్షణం అక్కడే నిలబడింది ఎందుకో ఆమె మనసు ఒకక్షణం తటవటా యించింది—

మరుక్షణం దగ్గరగాఉన్న తలపు రెక్కల సందులోనుంచి చూసింది నిర్మల తన రెండువేతులూ రాజారావు కంఠం చుట్టూ పెనవేసి నిలబడి ఏదో అంటోంది.

సీతారత్నం హృదయం వింతగా కొట్టుకుంది. అడుగులు త్వరగావేస్తూ తమ వాటాలోకి వచ్చేసింది

'నిర్మల, రాజారావు ప్రేమించి పెళ్ళి చేసుకున్నారు' సీతారత్నం కిటికీలోనుంచి చూస్తూ అనుకుంది

మరొక అరగంట తరువాత రాజారావు, నిర్మల నవ్వుకుంటూ బయటికి వచ్చారు. రాజారావు యింటికి బయట తాళం వెన్ను వ్వాడు నిర్మల చుట్టూ చూసింది

సీతారత్నం శరీరం ప్రక్కకి జరిగింది.

రాజారావు వెనకాల నిర్మల స్కూటర్ ఎక్కి కూర్చుని అతడి నడుముచుట్టూ

బెయినుట్టింది.

‘అలా వెళ్తుకోకపోతే వడిపోతారేమో!’
సీతారత్నం అనుకుంది

రాత్రి భోజనంచేస్తూ ఉండగా రమణ పిలిచాడు. ఆమె వ్రలికిందో లేదో ఆమెకే తెలియదు.

రమణ వంటగది గుమ్మం దాకావచ్చి ఏదో పాట్లాని ప్రక్కన పడేసాడు సీతారత్నం తలవ్రక్కకి తిప్పిచూసింది

పాట్లాని సందులలోనుంచి చేమంతి పూలరేకులు తొంగి చూస్తున్నాయి

సీతారత్నం భోజనం పూర్తిచేసి పువ్వుల పాట్లాని తలుపుతీసి మొక్కల మధ్యకి ఫ్లిట్లో విసిరేసి ఏడ్చింది

రమణ పువ్వులు వెళ్తుకోలేదేమని భార్యని అడగలేదు అతనికి తెలియదు ఆమె వెళ్తుకోలేదని అతను అవస్థి చూడడం అవసరంలేదు ప్రక్కనున్న వాళ్లెవరో కొంటూ ఉంటే తనూ కొవ్వాడు.

రమణకి రక్తంలో వెచ్చదనం ఉంది మనసుకి లేదు.

‘నిర్మల చాలా కలపుగోలు మనిషి. డబ్బున్న గర్వంలేదు రాజారావుకి ముఖం మీద స్ఫోటకం మచ్చలలేవు’ సీతారత్నం విరంతురం సిగరెట్ల వేడికి కమిలి మృదుత్వం కోల్పోయిన పెదవుల స్వర్ణను తప్పించుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ అనుకుంది.

* * *

అర్ధరాత్రి అకస్మాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది సీతారత్నంకి

కిటికీలో నుంచి వెన్నెల పాలవెల్గలా నేలమీద పడుతోంది సీతారత్నం మెల్లిగా మంచం మీదనుంచి లేచి వరండాలోకి తలుపు తీసి విలబడింది.

రమణ నోటి నుంచి చిన్న గురక వస్తోంది.

సీతారత్నంకి ఆ జ్వలంతో ఎక్కడికయినా పారిపోతే బాగుండుననిపించింది ఆమె కాళ్ళు మెల్లిగా దొడ్లో మొక్కల మధ్యకి దారితిసాయి

వెన్నెల జల్లులా వ్రతి ఒక మొక్కను, ఆకును వలకరించి పులకించేస్తోంది ‘తనకి పెళ్లికాక ముందు వెన్నెల రాత్రి అసలు నిద్రపోకూడదు అనుకునేది’ సీతారత్నంకి జ్ఞాపకం వచ్చింది అప్పుడు బతుకంతా పండు వెన్నెలగా ఉపించుకుని

అనంతించింది.

యిప్పుడు వెన్నెల తనని భయపెడుతోంది ఒంటరి తనంతో వెన్నెల కాస్తూనే ఉంది వెలకొకపోరి పువ్వుమి వెలుకరించి పోకూనే ఉంది. తన మనసు ఉప్పు రుచి చూసిన పొలలాగ నిరిగిపోతోంది తివరకి ఏం జరుగుతుంది? కొన్ని యేళ్ల తరువాత తన శరీరం వచ్చి పోతోంది. ఆయన స్వయంగా కొరివి పెద్దారు. తన కోపం యేడుస్తాడా? తనకి తెలియదు ఎప్పుడు వస్తుంది ఆ స్వేచ్ఛ?

బహుశ మృత్యువు కౌగిలి యింకా వెచ్చగా ఉంటుందేమో! యముడు కూడా బొమ్మలలో అందంగానే ఉంటాడు సీతారత్నం అర్ధంలేకుండా పిచ్చిగా ఆలోచిస్తోంది ‘నాన్న, అమ్మ వచ్చి చచ్చిపోయిన శరీరం మీదపడి యేడుస్తారు తనకి అప్పుడంతో ఆనందంగా ఉంటుంది ఎందుకో రమణ కూడా తనకోసం యేడిస్తే చూడాలని ఉంది’ సీతారత్నం చేత్తో ఒక చిన్న మొక్క ఆకు తెంపి ప్రక్కకి పారేసింది ‘ఫ్లిట్లో యేం చేస్తున్నావ్? ఎవరయినా చూస్తే భయపడతారు.’ రమణ గుమ్మంలో నుంచి పిలిచాడు.

‘నిర్మలా వాళ్ళవచ్చి వెలవాటింది’ సీతారత్నం అనుకుంటూ లోపలికివచ్చి వడుకుంది

* * *

ప్రాద్యున్న పది గంటలయింది రమణ ఆసీనుకి వెళ్లిపోయి గంటయింది. సీతారత్నం

కులాలు తగ్గత బట్టలుతుకుతోంది ‘నాన్న పండుగకి పిలిస్తే బాగుండును. కొన్ని రోజులుండి రావచ్చు.’ అనుకుంది.

సీతారత్నం ముక్కుకి పాలు పొంగిన వాసన వేసింది ‘నిర్మలా వాళ్ళింట్లో కాబోలు’ అనుకుంది పది నిమిషాల తరువాత ఆమె పని పూర్తయింది. యింకా వాసన వేస్తూనే ఉంది

సీతారత్నం చేతులు కడుక్కుని లేచి వెళ్లింది ‘మీ యింట్లో పాలు పొంగి పోయినట్టున్నాయ్ నిర్మలాగారూ’ పంట గదిలో ఎవరూ లేరు స్ట్రిప్ మీద పాలు గిన్నెలోనుంచి పొంగి పొర్లి పోతున్నాయి అంచుల మీదనుంచి ప్రక్కకి

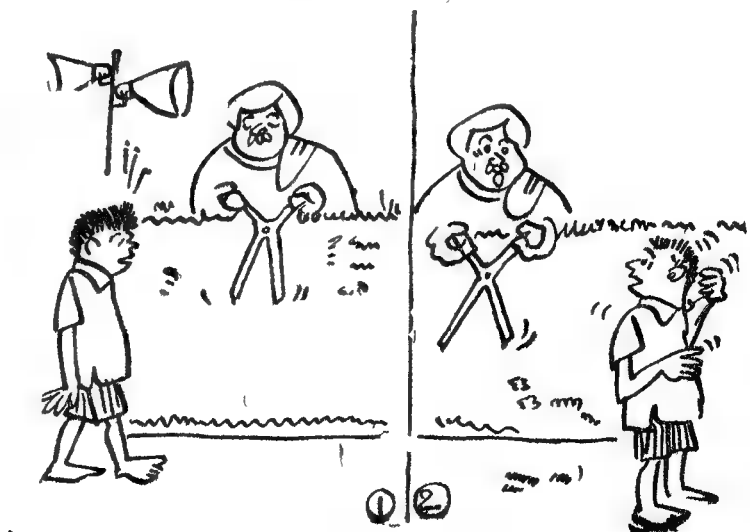
సీతారత్నం గిభాలున పాలు దింపేసింది. ‘ఎవరూ?’

సీతారత్నం వెనక్కి తిరిగి చూసింది రాజారావు గుమ్మంలో నిలబడ్డాడు నడుము చుట్టూ టర్క్స్ టవలు అప్పుడే స్నానం చేసిన గుర్తుగా ఛాతీ మీద నీటి బిందువులు మెరుస్తున్నాయి

‘పాలు పొంగి పోతేనూ..’ సీతారత్నం కంగారుపడింది

‘నిమ్మా ఊళ్లో లేదు ప్రాద్దున్నే వాళ్ళ నాన్నగారికి పంటల్ల బాగాలేదని తెలిసి వెళవాడ వెళ్లింది’ రాజారావు చెప్పడం పూర్తి కాలేదు

సీతారత్నం యింకా విస్మించుకోలేదు. వెంటనే గబ గబా బయటకి వచ్చేసింది ‘పాపం తనే పంట చేసుకోవాలి కావోను.’

తారత్యం జాతి పకింతి.

మరునాడు కులాయి దగ్గర విందెలోకి నీరు పడుతూ అనాలోచితంగా మట్టు తూసింది

రాజారావు వంట గది కిటికీలోనుంచి మాన్చున్నాడు తీక్షణంగా సీతారత్నం బిందె నడుముకి యెత్తుకుని నడిచింది. కొంతమేర జాకెట్టు, నడుము క్రింద భాగం తడిసి చల్లగా అనిపించింది. అడుగులు తమ యింటి వైపు వడి వడిగా వేస్తూనే ఒకపాతి వారగా మాసింది రాజారావింకా అక్కడే నిల్చుని మాన్చున్నాడు

ఆ రోజునుంచి వరసగా నాలు గయిదు రోజులు సీతారత్నం అదే టైముకి నీళ్లు పట్టుకోడానికి వెళ్లింది రాజారావు ప్రతి రోజూ చుట్టుప్రక్కల కనపడ్డానే ఉండే వాడు

ఒకరోజు సీతారత్నం అతనివైపు మాసి వచ్చాడు నవ్వాడు

‘జాకెట్టు భాజంకింద చిరిగిపోయింది కుట్టుకోవాలి’ సీతారత్నం అనుకుంది ఆ మరునాడు సీతారత్నంకి రాజారావు కనపడ లేదు

‘రాజారావు నవ్వితే అడవాళ్ళలాగ బుగ్గ మీద సాట పడుతుంది’ సీతారత్నం అనుకుంది.

రెండురోజుల తరువాత రాజారావు మళ్లా ఆమెకేసి మాసి నవ్వివచ్చాడు సీతారత్నం కూడా చిన్నగా నవ్వి తలదించుకుంది

రాజారావు వంట గదిలోనుంచి బయటకు వచ్చాడు

‘నీళ్ళన్నీ మీరే మోయాలో? పనివాడు లేడా?’

‘లేదు.’

‘రేపటినుంచి మా ఫ్యూన్ తో చెప్పాను. వాడు రేపే పెడతాడుతేండి.’

సీతారత్నం మాట్లాడకుండా నిల్చింది. నిరు విందె నిండిపోయి పొర్లిపోతోంది

‘అవిడ ఎప్పుడు వస్తారు?’ రెండు క్షణాలతరువాత అడిగింది.

‘ఎవరు నిమ్మియేనా? పుట్టింటికి వెళ్లిందిగా. యింక నేను గుర్తుండను. తనయిష్టం.’ రాజారావు నవ్వాడు.

సీతారత్నం విందెయెత్తుకుని వెళ్లి పోయింది.

‘జాకెట్టు చిరుగు పెద్దదయిపోతోంది

మనిషితో మనసు

వెంటనే కుట్టుకోవాలి’ సీతారత్నం నిశ్చయం చేసుకుంది. కాని యిల్లంతా వెతికినా మోడి, దారం కనపడలేదు

సీతారత్నం ఒకపాతి దీర్ఘంగా నిల్చుర్చి వెదకడం మానేసింది

మరునాడు రాజారావుని సీతారత్నం మాసినప్పుడు రెండువేళ్లకి కట్టుకట్టాడు.

‘నిన్నే గిన్నే కాలింది’ ఆమె అడగకం దానే చెప్పాడు.

సీతారత్నం ఆకాశంకేసి మాసింది ఎండపోయి మబ్బులు మార్మళ్ళే ఆక మించాయి ‘వర్షం వస్తుంది’ ఆమె పెదవులు కదిలాయి

‘రమణగారు ప్రొద్దున్న వెళ్లి మళ్ళీ రాత్రిపరకూ రారా?’ రాజారావు అడిగాడు.

సీతారత్నం అతని ముఖంలోకి ఒకక్షణం మాసింది.

‘నిమ్మికూడా లేదు మీ యొక్కరే నను కంటా పాపం’ రాజారావు జాలిపడ్డాడు.

‘మీరు వంటచేసేనుకున్నారా?’ సీతారత్నం పెదవులు కదిల్చింది వర్షం పెద్ద చినుకులు పడటం ప్రారంభించాయి

‘అన్నీ అయిపోయాయి అన్నం ఉడికింది కాని పొట్ట మీదనంచి దింపడానికి తియంగా ఉంది’ తన కాలినవేళ్ళమాసింది రాజారావు నవ్వాడు.

‘నేను ద్రింపుతాను’ సీతారత్నం అతని వెంకం వంటగదిలోకి వెళ్లింది

వర్షం కొంచెం ఎక్కువయింది ‘పెద్ద వర్షం అకస్మాత్తుగా వచ్చేస్తే జాగుండును’ సీతారత్నం పట్టుకారుతో గిన్నే క్రిందకు ద్రింపి అనుకుంది

నిజంగానే వర్షం పెరిగి పెద్దదయి పోతోంది.

‘వర్షం కాగా కురుస్తోంది’ రాజారావు అన్నాడు.

సీతారత్నం మాట్లాడలేదు. గడంతా అకస్మాత్తుగా వేడెక్కిపోయినట్లునిపించింది

‘వర్షం తగ్గక వెళువచ్చు అంతవరకూ ముందు గదిలో కూర్చుందాం రండి యిక్కడంతా పాగ వానన రాజారావు అన్నాడు.

సీతారత్నం కాలు కడల్చలేదు. ఏదో విరిగివస్తూ వర్షపు ధారలకేసి మాన్చా ఉండిపోయింది.

‘అయితే నిమ్మియేనా నిశ్చయం మెల్లిగా ప్రాకింది. సీతారత్నంకి రాజారావు అంతసేపూ తన వైపు మాన్చున్నాడని తెలుసు.

‘మీరు చాలా అందంగా ఉంటారు.’ రాజారావు దగ్గరగా వచ్చాడు

సీతారత్నం శరీరం ఝల్లుమంది రక్తం చలికి గడ్డ కడ్డుందేమో ననిపించింది

ఆమె కనులెత్తి అతనికేసి తీక్షణంగా మాసింది

అతను నవ్వాడు ఆమె అలాగే మాన్చా ఉండిపోయింది ఆమె చూపులో భావం విశ్చయంగా లేదు

‘సీతారత్నంకి కోపం కాలేదు’ రాజారావు అనుకున్నాడు

సీతారత్నంకి ఆ సమయంలో తన మంచం మీది నవారు ముడి గుర్తుకి వచ్చింది

రాజారావు మరింత దగ్గరగా వచ్చాడు. ఖరీదయిన సెంటు వాషన ఆమె ముక్కు పుటాలు నిండింది

మరుక్షణం సీతారత్నం ధారగా కురుస్తున్న వర్షంలోకి వెరుగెత్తింది ఒక్క పరుగులో గదిలోకి వచ్చేసి తలుపు లోపల గడియ పెట్టేసింది

వీర, జాకెట్టు పూర్తిగా తడిసి పోయాయి నీరు అంచులమట్టు కారుతోంది. ఆమె మంచం మీద బొర్రెగిలా పడుకుంది.

మనసు ఏదో మత్తుగా తేలిపోతోందనిపించింది

‘తను అందంగా ఉంటుందిట’ సీతారత్నంకి రాజారావు మాటలు చెవిలో ప్రతి ధ్వనిస్తున్నాయి. యంతవరకూ పుట్టిన తరువాత ఎవరూ తనతో ఆ మాట అన లేదు రమణకి తను అందింగా ఉన్నా లేక పోయినా ఒకటే తను ఒక స్త్రీ అని తెలుసు పైగా తన భార్య అని కూడా తెలుసు

సీతారత్నం అట్టు మీదనుంచి నుదుటి మీదకి జారిన నీటిని తుడిచింది

ఎండిపోయిన ఎడారలాంటి ఆమె మనసు మీద ఒకే ఒక నీటి బొట్టు పడినట్టుగా ఉంది ‘తనని ఎవరో ఒకరు మనిషిగా గుర్తించారు. అంతే చాలు.’ సీతారత్నం శరీరం తృప్తితో నిరువేకింది.

‘హిలు పూర్తిగా విరిగినతరువాతకాజా నీటిని నేరుకేస్తే కొత్తరుదిగా ఉంటుంది.’ సీతారత్నం తనతో తనే నవ్వుకుంది. ఆమె

మనసులో ఆలోచన ఒకపద్ధతి, కట్టుబాటు అనే పరధిలో చిక్కుకోడానికి యిష్టపడలేదు 'రాజారావు నిర్మలను 'నిమ్మా' అని పిలుస్తాడు పెళ్ళిచేసికొని ఉంటే 'సీతా' అని పిలుస్తాడేమో!' సీతారత్నం పిచ్చిగా ప్రకృపిస్తాడని దొర్లంది.

మనిషి కోరికకి బానిస మనసును తృప్తిపరచడం కష్టం. శరీరాన్ని ముఖించేయడం సులభం. ఒక్కొక్కసారి శారీరక తృప్తినే మానసిక తృప్తిగా భావిస్తాడు మనిషి కోరికకు సీత, నిజాయితీ అనే నియమం లేదు పదిమంది అనినీతి అనేదాని మీద కోరిక గలిగితే తన మనసుకూడా తెలియకుండా పాటుగాచేస్తాడు అంతే లేదా

తెల్లవారింది సీతారత్నం రోజూకంటే ముందులేచిపోయింది ప్రకృపిస్తాడనుచి రమణి మామూలుగా ప్రాదున్నే వెళ్ళిపోయాడు. సీతారత్నం తలారా స్నానంచేసి వదులుగా జడ అల్లుకుంది ఊణాలు తీగలు పొగి యుగాలయి పోతున్నాయనిపించింది దొడ్లోనే అవీయిని వెతికి చివరికి ఏవో గడ్డి పూలన్నీకోసి మాలకట్టింది హృదయం అపవ్వరాలన్నీ ప్రోగుచేసి సంగీతం అని మనసుని భ్రమపెట్టి ఆనందింప చేస్తోంది 'చీ! పాడు అర్థం సరిగా కనపడటం లేదు' సీతారత్నం తడిగుడ్డతో పాత అద్దాన్ని జిడ్డు పోయేదాకా తుడిచింది

ఈసారి కొంచెం ముఖం స్పష్టంగా కిందనిపించింది

'నిర్మలకన్న తనే అందంగా ఉంటుంది నిర్మలకి ముందుపళ్ళు ఎత్తుగా ఉంటాయి! 'నిన్న తను అలా ఒకస్కారి వరుగుల్తుకుని వచ్చేస్తే రాజారావు ఏమనుకున్నాడో!' సీతారత్నం ఆలోచనలు తేనెటీగల్లా విశ్వలతలేకుండా ఎగిరిపోతున్నాయి.

'అమ్మా!' సీతారత్నం తిరిగి చూసింది 'అయ్యగారీ కాగితం మీకియ్యమన్నా రండి' రాజారావు నౌకరు ఆమె చేతికిచ్చాడు సీతారత్నం కాగితం మడతలు విప్పింది 'నిన్న మీతో అసభ్యంగా ప్రవర్తించి నందుకు విచారిస్తున్నాను మీరు కొన్ని ఊణాలు అగి ఉంటే నేను పతనమయి ఉండేవాడిని, మీకు మచ్చ మిగిలిపోయేది మనస్ఫూర్తిగా క్షమించమని ప్రార్థిస్తున్నాను.'

అంతకుంటే మలేషియాలో ఆ కాగితంలో.

సీతారత్నం ప్రతిమలా నిలబడింది కనులు వదేపదే నిర్జీవంగా ఆ కాగితంలోని అక్షరాలను ఉచ్చరించాయి.

ఒక్కసారి మండుచేసనిలాంటి వాతావరణం భవప్రాంతంలోని కితలంని మించి పోయినట్టుగా మారిపోయింది.

'యిలాగ ఎందుకు జరిగింది?' సీతారత్నం మనసు వదేపదే ప్రశ్నిస్తోంది

'అమ్మగారు వస్తున్నామని టెలిగ్రాం యిచ్చారు అయ్యగారు స్పేష్ ముకి వెళ్ళారు' నాకరు చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు

సీతారత్నం శరీరం స్పృశనం తప్ప ఆ మాటలు వినలేదు. విన్నా అర్థం చేసుకునే స్థితిలో లేదు.

లేకపోతే రాజారావు అలాగ ఎందుకు చేసాడో అర్థమయి ఉండేది ఆ రాత్రి సీతారత్నం బక్కచిక్కిపోయిన రమణి దేహాన్ని దృఢంగా కాగితించుకుని యేడ్చేసింది

రమణి కేమి అర్థం కాలేదు 'చీ! చీ! యేమిటి? ఎందుకేడ్చు? పంట్లో బాగో లేదా?' మెల్లగానే అడిగాడు

సీతారత్నం మరింత సన్నిహితంగా అల్లుకు పోయింది రమణికి అంతా అయోమయంగా అనిపించింది భార్య శరీరం ఎప్పటికన్న ఎక్కువ వేడిగా ఉన్నట్లనిపించి అనాలోచితంగా తను కూడా తగ్గరగా హతు పోయింది

కన్నాడి.

సీతారత్నం యేడుపు యింకిపోయింది.

'గుండెల మధ్య మంగళనూత్రం అడ్డగ్రుచ్చుకుంటూ బాధ అనిపించింది' సీతారత్నం వరుకోడానికి ప్రయత్నించలేదు. మరువాడు సీతారత్నం ఆత్మహత్య చేసింది.

* 'యిలాగ ఉంది?' కాశీవతి ముఖంలో భావాలు మారిపోతుండగా అడిగాను నేను 'సీతారత్నం ఏ కారణంగా చనిపోయింది? అనంతప్రా లేకపోతే ఏ కృత్యానమా? నీ మనసులో విషయం పూర్తిగా వ్యక్తం చేయలేక పోయావనిపిస్తోంది చదివేవాళ్ళ సానుభూతి సీతారత్నంకి పోతుండేమోనని నీవు అనుక్షణం భయపడ్డావు అవునా?' కాశీవతి నా మనసును దూసుకు పోయేలా ప్రశ్నిచాడు

నేను వెంటనే మాట్లాడలేక పోయాను 'పోతే కాని సీతారత్నం చనిపోవడాని కారణం నీకేమని తోచింది?' నేను అడిగాను కాశీవతి మళ్ళా ఒకసారి కాగితాన్ని వెనక్కి తిరిగి చూసాడు

'నాకు మాత్రం' కాశీవతి పూరి చేయలేదు 'నువ్వు వట్టి పిరికివాడివి. మధ్యలో అగిపోయి అప్పుడు నా మనసు త్వరగా అంగీకరించలే పోయింది

కంకరం మాస్టర్ ప్రభావంవల్ల మేము ప్రస్తుత ప్రాంతానికి మారిపోతుంది. అతని అక్కయ్య జ్యోతికి అనందరావుతో వివాహమవుతుంది. ప్రాణస్నేహితులైన జ్యోతి, రమణలు చాలకాలానికి కలుసుకుంటారు. రమణ భర్త వెంకట్రావు. పార్టీ రాజకీయాలతో విరోధిపక్షాలయిన కుటుంబాలు కాళ్ళపి. పెంపుల వెంమోడ మేము మరలను కూడానికి జ్యోతి యింటికి వెళ్తుంటాడు. మేము మరలను వివాహం చేసుకుంటానని వాగ్దానం చేస్తాడు. కాలేజీలో మేముకు ఉపాధ్యక్షుని పదవి వస్తుంది జ్యోతి మరలను గురించి ఉత్తరం రాసి మేముకు కర్తవ్యాన్ని జ్ఞాపకం చేస్తుంది.

అంకితకం

23

రోజులు గడుస్తున్నాయి ... ఎలక్షను ప్రచారం ముమ్మరంగా సాగిపోతోంది. ఇరు వైపులా చాలాపట్టుదలతో ప్రచారం చేస్తున్నారు... ఇక ఎలక్షను పోలింగ్ వారంరోజులందనగా ఓరోజు ప్రొద్దుటిపూట పాదాపుడేగా వరుగెత్తుకు వచ్చాడు రమణయ్య ..

'ఇంకేముంది!.. కొంచెం మునిగింది!..' అంటూ...

'ఏం జరిగింది బాబాయి ?' అడుక్తా తో అడిగాడు అనందరావు ..

'ఏముంది!.. అవెంకట్రావు మనవార్డుతో కొచ్చి ప్రచారం చేస్తున్నాడు. రాత్రి మేడర వీధికిచ్చి, యింటంటికి వెళ్లి, ఏదో ఆక పెట్టి ఓట్లు సంపాదిస్తున్నాడు మేడర వీధిలో నగానికి నగం మంది వెంకట్రావు వజ్రం వాళ్ళకే ఓట్లు చేస్తానుని.. కావాలంటంగా వెలుతున్నారటకూడా...'

'నిజంగానా బాబాయి!.. మన మేడర వీధిలో కొచ్చాడా వెంకట్రావు?..'

'నిజమయ్యా!.. పచ్చినిజం. కావాలంటే మీరన్న వడుగు...'

'ఏం వీరన్న!.. వెంకట్రావు అంత దివ్యంగా మన వీధిలోకే వస్తున్నాడా?..'

'అవునుయ్యా రేతిరొచ్చారట ఎవరెవరో కలుగురొచ్చారట మొత్తం.. 'ఇయాలరేతిరి కూడా వత్తారట ఆళ్ళను కుంటుండు'

'అది ఎన్నిగుండెలొచ్చాయి వెంకట్రావుకి!.. కోపంతో పూగిపోతూ అన్నాడు అనందరావు ..

'అనందరావు యింకా బ్రతికే వున్నాడు!.. అయితే అప్పుడేవచ్చి నాతో చెప్పలేదేం వీరన్నా?'

'అంతరేతిరికాదు మీరు నిద్రరబోతుం

స్థితియతి

శుభాశంకర ప్రసక్త...

చేజువతి

వారని .. సందేయించాను. అయ్యా... ఇయ్యాల రేతిరికూడా వత్తారంట...

'అయితే యివ్వాల రాత్రికి సుప్రసాదం, మీవాళ్ళు అంతా మన వీధులన్నిటో కావాలా కాయండి... అవసరమైతే నాకు కబురు చెయి ... ఇంద యీ డబ్బు తీసుకుని మీ వాళ్ళందరకూ పోయింపు మూడాడికి గుండా? చెరువా? మనవీధుల్లో కడుగు పెట్టడానికి? చూస్తాడు అనందరావు తదాఖా ఏంటో!..'

'అయ్యా మరి అగ్లోలే?'

'అదీ చెప్పిలా వీరన్నా?..' అన్నాడు రమణయ్య విసుగ్గా

'ఏపెయ్యమంటారా?..'

'ఊ!.. అన్నాడు రమణయ్య ..

అనందరావుకు కాసే యిద్దామని, వాకిలి గది దగ్గరకువచ్చి జ్యోతి, మాటలు విసబడుతుంటే, తలుపువరకే నిలబడింది. ఈ మాటలు జ్యోతి చెప్పల బద్దయి ఇన్నాళ్ళూ ఈ ఎలక్షను గొడవలు తనేమీ వట్టింపుకో గూడదనుకుంది కానీ యీ మాటలు చెప్పే బద్దక, తామరాకుమీది నీటిబొట్టులా వుండలేకపోయింది ఇదే జరిగితే తన ప్రాణ స్నేహితురాలు రమణ బ్రతుకు ఏంకావాలి! మొఖాన యంతపెద్ద కుంకుమ బొట్టుతో

అలా కళ్ళలో మెరిసింది... ఇక అదే న అతోచినలేక పోయింది .. వెంటనే ఓ ఫ్లీ ముక్కువాసి, తనకు మంచి నమ్మకంను రాల్చిన కూరలమ్మిచే రనబకు పంపింది జ్యోతి

'రమణ! నువ్వు నాకు అన్యాయం చెయ్యవని తెలుసు.. నీకు అన్యాయంజరిగితే నేను భరించలేను ... ఈ రాత్రి నీ భర్తను కాపాడుకోవలసిన బాధ్యత నీదే .

నదా నీ మేలుకోరే మిత్రురాలు...'

అది చదువుకున్న రమణ కుప్పకూలి కూర్చుంది తను ఎన్నిచెప్పినా ఎంత నోరు పెట్టినా భర్తను ఎన్ని కత్లో పోటీచెయ్యకుండా ఆపలేకపోయింది ఇక యీ గొడవ గడిచేదెట్లా?

రాత్రి చీకటి వడుతుండగానే వెంకట్రావు వాళ్ళంతా ప్రయాణమవుతున్నారట ప్రచారం చేసుకోడానికి ఎలక్షను అంటే యిల్లు తిరణాలలా వుంటుంది . వచ్చే వాళ్ళకు కాసే పెట్టివ్వడం, అన్నాచవండి పెట్టడం . ఊపిరి నల్లపని పనితో సతమత మవుతున్న రమణ, అప్పుడే చెయ్యకడుక్కుని యంతరకు వచ్చింది భుజాన కండువా మేసుకుని బయలుదేర బోతున్నాడు భర్త, ఎంతచెప్పినా విసకుండా .. పోనీ యిలా తెలిసిందని చీటిమాపిస్తే. జరిగేదేమిటో రమణకు తెలుసు వెంటనే ఓపుసాయం తట్టింది రమణకు . వాళ్ళవాకిలి దాటుతుండగానే .. 'అమ్మా! ..' అంటూ అమాంతం విరుచుకు పడిపోయింది, మాటామంతి లేకుండా.

. వెంకట్రావుకు కాళ్ళా చేతులూ ఆడ లేదు నీళ్ళు చల్లినా కళ్ళు తెరవక పోయే సరికి, గాభరాపడి, ఆ వీధిలోచేవున్న ఆచారి గారికి కబురుచేశాడు వెంకట్రావు . నాడి చూసిన ఆచారిగారికి ఆ జబ్బేమిటో అంతు బట్ట లేదు ఆచారిగారు ఏ సంగతి చెప్పక పొయ్యేసరికి. తను అక్కడేవుండి సరసింపాం గార్ని మరో యిద్దరు ముగ్గుర్ని వెంటయిచ్చి మేడరవీధికి వెళ్లి మాట్లాడిరమ్మని పంపించాడు వెంకట్రావు .. సగంధకారం వచ్చిన నడసంపాం . 'ఊరుమాటు మణిగింది . ఈ వేళప్పుడు వెళ్లి పడుకున్న వాళ్ళను లేపితే ఏం బాగుంటుంది ? తెల్లారకట్టనే వెళ్తా' మని చెప్పి, ఎవరిళ్ళకు వాళ్ళను పంపించేశాడు

రాత్రి పన్నెండు గంటలదాకా ఎదురు

చూసిన అనందరావు మనుషులు విసుగెత్తి ఎటు వాళ్ళుట వెళ్లిపోయారు తూటతూ . ఆశించిన విధంగా వెంకట్రావు వాళ్ళు ఎందుకురాలేదో ఎంత ఆలోచించినా అంతు బట్టని అనందరావు . 'మన వీధుల్లోకి వాళ్ళురాగా, మనవేనా తక్కువ తిన్నది!..' అని తన వర్గంతోనవో, అన్ని వీధుల్లోకి వెళ్లి స్వయంగా ఆ డ గ డం మొదలు పెట్టాడు...

ఈ విషయం తెలిసిన వెంకట్రావు ధైర్యం జారిపోయింది తనవాళ్ళవ్వరో, ఎదుటివక్టం వాళ్ళవరో కూడా తెలియని పరిస్థితి ఏర్పడింది వెంకట్రావు :క్షం వాళ్ళకు . ఆ అయోమయ స్థితిలో ఒక్కటే వుపాయం తోచింది వాళ్ళకు

పోలింగ్ రెండ్రోజులకూడా లేదు ... ఆ సాయంత్రం రచణ పంపిన చీటిని ఒక టికి పదిమాట్లు చదువుకున్న జ్యోతి, పిచ్చి దానిలా తిరిగింది ఏంచెయ్యాలో తోచక . చీకటిపడింది . రవణయ్యా వాళ్ళందరూ వెళ్లిపోయారు ... అనందరావు భోజనానికి

వచ్చాడు ... హిమ్మయ్య ... ఈ వూటకు ఈయన యింకెక్కడికీ కదలడలే. ' అని కాస్త ధైర్యం వచ్చింది జ్యోతికి ... జ్యోతి భోజనంచేసి తాంబూలం యిద్దామని పోల్లోకి వచ్చేసరికి అనందరావు చెప్పులు తొడుక్కుంటున్నాడు..

జ్యోతికి గుండె లాగిపోయినాయి .. 'ఎక్కడికీ ?..' అతి హీనస్వరంతో అడిగింది

బయటకు వెళ్తున్న వాళ్ళను 'ఎక్కడికీ' అన్నమాట అడగకూడదన్న నంగతి మర్చిపోయ్యావా జ్యోతి ? .

'లేదు కానీ యింత ట్రాతిలేళ...ఒంటరిగా ఎక్కడికా అని ? .'

'రవణయ్య బాబాయివాళ్ళను, కొందరి డగ్గరకు వెళ్ళమన్నాను .. నేను స్వయంగా వెళ్లి ఓటు అడగల్సిన యిళ్లు యింకా కొన్నివున్నాయి ఎంతసేపు ? ఓపదినిముషాలు

'వాద్దు.. ఇప్పుడు మీరు వెళ్ళొద్దు ... కావాలంటే .. రేపొద్దున వెళ్ళొచ్చు ...

ఇప్పుడొద్దు...'

'ఏం యిప్పుడెందు కెళ్ళగూడదూ?... ఎందుకో చెబితే మానేస్తాను '

జ్యోతికి ఏంచెప్పాలో తోచలేదు . పిచ్చి అప్పిలే చూపిస్తే ? అవ్వో! .. మర్నీ, పిళ్ళా కత్తులూ కరారులతో వెళ్లి వాళ్ళ యిళ్ళమీద వడరూ! క్షణం ఆలోచించింది . 'నేను మరో శుభవార్త చెప్పొను కున్నాను యిప్పుడు ' అంది

'శుభవార్త! .. ఏమిటబ్బా అది ? ... వెంకట్రావు పోటీ విరమించుకుంటా నవ్వాడటనా ? లేక నేగెల్సినట్లు కలవచ్చిందా ? . 'వక్కనేవున్న కుర్చీలో కూర్చుని జ్యోతి ముఖంలోకి చూస్తూ అడిగాడు అనంది రావు

'అదేంకాదు ' జ్యోతికి పోయినధైర్యం తిరిగివచ్చింది . ' మీకు మీకు ' అని అపైన సెగ్గు ముంచుకు వస్తుంటే తల వంచుకు నిలబడింది

'ఏమిటి మీకు ?..' అనందరావు ఓగ్గరగా వచ్చి, గడ్డంపుచ్చుకు మొఖం పైకెత్తి

హర్షానంద్య | పక్షరత్న...

జ్యోతి కళ్ళల్లోకి చూస్తూ అడిగాడు...
 'మీకు బాబుకావాలా? పాపకావాలా?.'
 అతడి కళ్ళల్లోకి చూడకుండా రెప్పలు
 వాల్చేస్తూ అడిగింది జ్యోతి..
 'జ్యోతి!!' పంత్-ఎంతో జ్యోతిని
 దగ్గరకు తీసుకుని, సిగ్గు బరువుతో వారి
 దొతన్న రెప్పలమీద ముద్దు పెట్టుకుంటూ
 'మరి యిన్నాళ్ళూ చెప్పలేదేం వాకు?'
 అని అడిగాడు మృదువుగా జ్యోతిని హృద
 యానికి హత్తుకుంటూ..
 ఆ క్షణంలో తనకూ ఆయనకూ మధ్య
 భేదమే అనిపించలేదు జ్యోతికి ఆయనా
 తనూ ఒక్కటే!.. విడదీయలేని, అవి
 చ్ఛిన్నమైన రియా అనురాగబంధం ఎప్ప
 టికీ యిలాగే వుండాలి భగవాన్!... అను
 కున్న జ్యోతి, భర్త కళ్ళల్లోకి చూస్తూ..
 'ఇంతకూ నేనడిగింది చెప్పకలేదు!..
 అని గుర్తుచెప్పింది..
 'పాప వుడితే. నీలానే ఎన్నికలొద్దు ...
 పోటీవద్దు అంటుంది కాబట్టి నాకు
 బాబేకావాలి... నా కొడుకు నాపేరు నిల
 బెట్టాలి.. చక్కగా ఏ ఎమ్ పి సో అయి
 మంత్రికావాలి కనీసం నా దే నా యీ
 వూరిని భూలోకస్వర్గంలా తయారు
 చెయ్యాలి..' అంటూనే జ్యోతిని మళ్ళీ
 ముద్దు పెట్టుకుని, 'నన్ను... ఇప్పుడే
 నన్ను...' అన్నాడు మళ్ళీ చెప్పలు
 తోడుక్కుంటూ...

జ్యోతికి ఎవరెమ్మ మీదనుండి పితాళం
 తోకి పడేసాయిసట్లయింది. అక్కడే కింద
 కూలబడి 'మరి..మరి.. ఇంతమంచి భుజి
 వార్త.. చెప్పినందుకు... నా కోరిక మన్నిం
 చరూ? ...' జాలిగా అడిగింది..మాటలు
 నూతిలోనుండి వచ్చినట్లున్నాయి..
 'జ్యోతి! ఇంతమంచి భుజివార్త మువ్వచెబితే
 నేనూ నీకు, గెలిచానన్న భుజివార్త
 చెప్పాడూ!.. కానీ,... ఒక్కటి మాత్రం
 ప్రామిస్ చేస్తున్నాను... ఈ ఎన్నిక ఫలితాలు
 తెలిసి గెలిచానని తెలిసినప్పుడు, పంచాయ
 తీలో మాదే మెజారిటీ వచ్చిందని తెలిశాక,
 నువ్వు కోరినట్లు, వెంకటాపు పక్షం
 వాళ్ళనే సర్పంచ్ ఎన్నుకునేట్లు చేస్తాను...
 ఒకసారి అతడికి చాస్సు ఇచ్చి చూస్తాను,
 ఏ మాత్రం గ్రామాభివృద్ధి సాధిస్తాడో?...
 ఇప్పుడు మాత్రం తప్పదు. వెళ్ళాలి ఇది
 ఆనందరావు ప్రెస్టేజీ కృత్యం.. ఆనంద
 రావు దేన్నైనా భరిస్తాడు కానీ.. సవాలును
 మాత్రం భరించలేడు వెళ్ళున్నా ఇంట్లో
 జాగ్రత్త...' అంటూనే వెనక్కినా తిరిగి
 చూడకుండా వెళ్ళిపోయాడు ఆనందరావు...
 'ఏమండీ!..' (పంచం చీకటి మయ
 మైనట్లు కనిపిస్తుంటే, పెదవులు దాటి
 దాటకుండా పిల్చిన ఆ పిల్చు, అక్కడే
 గాలిలో కలిసిపోయింది, ఆనందరావు ఛినబడ
 నంత దూరం వెలిపోయాడు గమక...
 మరుక్షణం జ్యోతి కళ్ళవల్లం బాపకం

వచ్చినట్లు చివుగు లేచింది.. రంగడు నిద
 పోతున్నాడు.. నిద్రపోతున్న సరసమ్మగార్ని
 లేపి, 'యిల్లు చూస్తుండమని' చెప్పి,
 పరుగులాంటి నడకతో బయలుదేరింది
 జ్యోతి..
 చీకటి మయంగా వున్న ఏడులో నీడ
 నడుస్తున్నట్లుగా వున్న ఆనందరావును
 పోల్చుకుని, అతడి చేరుకోవాలని గబగబా
 నడుస్తుంటే.. ఎదురుదెబ్బ తగిలి ముందుకు
 పడింది మళ్ళీలేచి రెండడుగులు వేసిందో
 లేదో, మలచు తిరుగుతున్న ఆనందరావును,
 ఓపది పదిహేను నీడలు చుట్టుముట్టడం.
 'అమ్మా!..' అన్న ఆనందరావు అరుపు,
 'కెవ్వోమని పడిపోయిన జ్యోతి కేక ఒక్క
 సారే గాల్లో కలిసిపోయాయి...
 * *
 వేణు యివ్వారంతా పరాకుగా వున్నాడు...
 ఏమిటో పిచ్చి పిచ్చిగా వుంది కాసేపు అలా
 సముద్రతీరంలో యినకలో కూర్చుని,
 ఉపతో కబుర్లు చెబితే మనసు బాగుం
 టుందేమోనని వచ్చాడు అన్ని పూర్ణల్లో
 లాగా విశాఖపట్టణంలో సముద్రం వెలివేసి
 నట్లు దూరంగా వుండడు.. ఊళ్లోకి
 చొప్పుకు వస్తున్నట్లు, అందమైన
 పట్టణం అగాధమైన సముద్రం కలిసి
 కాపురం చేస్తున్నట్లు, ఏమూల నుంచో
 ఓ మూలనుంచి సముద్రం గ్రస్తూ,
 అందంగా వుంటుంది..
 ఇవ్వార వేణు అందాన్ని అస్పృశించే
 స్థితిలో లేడు... అంతకంటే ఉప మాట
 లకు ఇవాటి చెప్పే 'మూడో'లోమా
 లేడు.. ఇప్పుడతడు సెనలియర్. ఎండా
 కాలం సెలవల్లో గుంటూరు వెళ్ళాలని,
 సైకిల్ మీద గుంటూరు రోడ్లన్నీ డబ్బీ
 రావాలని, ఏద్యార్థులతో కలకలంకాడుతూ
 వుండే 'థిరునామికల్ తాడ్స్' నుండి
 'సృరాజ్య మైదానం' థాకా వున్న రోడ్డు
 మీద చక్కర్లు కొట్టాలని, అక్కను
 తానను ఘోరి రావాలని, సుకీలతో మాట్లా
 డాలని, యిన్ని ఆశ్చర్యమైన వేణు పాతలకు
 గుంటూరు వెళ్ళకలేదు! చండ్రశేఖరం
 గారి ఆహ్వానం మీద వాళ్ళు తండ్రి కూతు
 లుతో కలిసి, ఉత్తర హిందూస్థానమంతా
 చుట్టి వచ్చాడు. ఆనలు వెళ్ళివుండే వాడే
 కాదు...ఉప బలవంతానికి తోడు, శంకరం
 గారు 'దేశాటనం చేసే తోకజ్జానం

మనోజనులారా!
 కాలం బూలా
 నిలువయినది!
 శ్రుభావర్షకండి!!

మీ పంటకు
మైకో
శ్రీరామరక్ష

వ్యవసాయం మన దేశానికి వెన్నెముక. చీదపురుగులు నాశనం చెయ్యకుండా మనదేశం మనప్రజల సర్వతోముఖంగా 'మైకో' సంరక్షిస్తోంది వివిధరకాల పురోగమించాలంటే అహార సమస్యను పంటల రక్షణకు 'మైకో' వారు వివిధ జయించడం ప్రధానం. పంటలు బాగా రకాల ప్రత్యేకమైన మందులు తయారు పండించాలి ఈ కృషిలో 'మైకో' ఒక చేస్తున్నారు 'మైకో' పంటలు ముఖ్యమైన పాత్ర నిర్వహిస్తోంది. కష్ట సమృద్ధిగా ఆరోగ్యంగా పండేందుకు పడి పెంచే పంటలను క్రిమికీటకాలు, దోహదంచేస్తోంది.

మైకో క్రిమినాశక ఔషధాలు
మైసూరు ఇన్ సెక్టిసైడ్స్ కంపెనీ (అంధ్ర)
బోస్టాక్స్ నెం 548
గాంధీనగర్, విజయవాడ-1,

శ్రీరామరక్ష

పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే..

వస్తుందని, వదేవదే చెప్పింది. జ్ఞాపకంతాగా తప్పని పరిగా వెళ్ళాడు వేణు తిరిగి వచ్చేసరికి కాలేజీలో తెలిచారు ఓ రెండ్రోజులు సెలవు పెట్టయినా వెళ్ళి, అమ్మను, అక్కా బావలను సుశీలను చూచి బావాలన్నంత పిచ్చిగా వుండి వేణుకు

అదే ఆలోచిస్తూ ఉన్న ఏదో చెబుతుంటే పూరికే 'జీ' కొడున్నాడు వేణు ఇంతలో రూమ్మెట్ పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చాడు, 'ఓరేయ్! నీకు ఏక్స్ప్రెస్ టెలిగ్రాం' వచ్చిందిరా' అంటూ

వేణు కనరుచించిచూచాడు అదుర్దాగా 'అనందరావు ఎక్స్ప్రెస్ స్టార్టు బుమ్మడియెట్లే'

కాగితం చేతిలోంచి జారిపోయింది వెతిక వీడుగునవడ్డట్లయి రాతిబొమ్మలా అలాగే కూర్చున్నాడు కళ్ళనిండా నీళ్ళు పెట్టుకుని 'బావా బావా' అంటు వ్వాడు అన్నవట్లంగా

స్నేహితులు వచ్చి టెయిన్ ఎక్కించారు ఇల్లు చేరుకునేసరికి కోక దేవతలా కూర్చునివున్న అక్కను మాడగానే దుఃఖం జిట్టలేక, ఒక్క పరుగున వెళ్ళి అక్కజిడలో తలపెట్టుకున్నాడు అరగంటకుగానీ తల తిరి ఆక్కమొఖం లోకి మాడలేక కొయ్యాడు..

జ్యోతి వీడవటంలేదు ఏ చ్చిదానిలా అనందరావు వటంవైపు కన్నార్పకుండా మాస్తూ కూర్చుంటోంది ఎందరో వస్తున్నారు వెతుకున్నారు ఏదో పలుకరిస్తున్నారు దేనికి జవాబులేదు ఎన్నిక వాయిదా వేశారని చెప్పారు ఎవరో నిరామయంగా నవ్వి పూరుకుండి

జ్యోతి గత రెండు మూడు రోజులుగా అన్నం నీళ్ళూ ముట్టులేదని విన్నాక వేణుకు తన కర్తవ్యం స్ఫురించింది తన్ను తాన నిగ్రహించుకుని, అక్కకు ధైర్యంచెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

'అక్కా ఏమిటక్కా!' బావ అవ్వాయ్ చేసి పొయినట్లు నువ్వు మాకు అవ్వాయం చెయ్యదల్చుకున్నావా? లే నువ్వీలా బేలలో కృంగిపోవడం, ఇలా కృశించిపోవడం, అనంద రావు భార్యకు తోటిచదక్కా బావ ముక్కుకు నూటగా పొయ్యేవాడు బావ కున్న గుండె ధైర్యం ఎవరి కుంది! నువ్వు ఆయనకు తగ్గి భార్య వనిపించుకోవాతి

అనలు యీ చదువు గొడవ లేకుంటే నేను వచ్చి, యిక్కడ బావస్థానంలో నిలబడి బావ పేరు నిలబెట్టేవాడిని 'జ్యోతి గుండెల దడ దడి లాడాయి 'ఏమిటా? ఏమంటు వ్వావ్?' అంది కంపించే స్వరంతో

'అవునక్కా నువ్వీలా వీడవడానికి వీలేదు ఆయన అర్థాంగిని. బావ ఆ

యీలు సిద్ధించేందుకు ప్రయత్నించక్కా.. అనలు నువ్వీలా వీడనూ కూడా, నీళ్ళూ ముట్టించిండావుంటే స్వర్గంలో బావ అల్లు ఎంత కోభిస్తున్నదో నువ్వీలాగే వున్నా చంటి, నేను చదవుమానేసి, నీదగ్గరేవుండి పోలాను 'అని చివరికి బెదిరించాడు కూడా వేణు

రోజులు గడుస్తున్నయి జ్యోతి తన్ను తాను నిగ్రహించు కుంది వేణు మాటల్లో నిశంలేక పోలేడు తను దంపతులవధ్య అడ్డుగోడలు వున్నాయనకుండి యిన్నాళ్ళూ కానీ అనందరావు మరణించాక తెలుసు కుంది తను యిదగ్గరివధ్యా ఏ గోడలూ లేవు ఆయనలేదే తను బ్రతకలేదని. అయినా తను బ్రతకాలి తప్పదు తన కడుపులో వూపిరిపోసుకుంటున్న, తన భర్త వంశాంకురం కోసమే నా తను బ్రతకాలి. అనుకుంది

వేణు వదిరోజులున్నాడు అతడికిప్పుడా యింటో వుండబుద్ధి పుట్టుటలేదు ఈ వదిరోజులుగా నుశీల అనలు కన్పించక పోవడం, అతడికి చిరాకగానూ, ఆశ్చర్యం గానూ వుంది ఇంటికి వెళ్ళి చూశాడు. తలుపు తాళం పెట్టివుంది అక్కను యిలాంటిప్పుడు అడగడానికి అతడికి మన సొప్పలేదు ఓ రోజు రంగడ్డి పిలిచి అడి గాడు 'వాళ్ళ పేప్పికి జబ్బుగా వుంటే గుంటూరు ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు, వాళ్ళ అమ్మా నాన్న' అని చెప్పాడు రంగడు.

జరగవల్సినవన్నీ పూర్తయ్యాక, జానికమ్మ గారు కూతుర్ని గుంటూరు తీసుకు వెళతానన్నది ఎవ్వరెంత చెప్పినా జ్యోతి గుంటూరు వెళి పుట్టింట వుండడానికి ఒప్పుకోలేదు రంగడి బాధ్యత ఏనాడో తన కమ్మగిండా తన భర్త ఆ యిల్లు తనకు పుట్టిల్లయినా, రంగడికి వాక్కులేదీ ఆ యింటో వుండడం క్షేమకరం కాదనుకుంది జ్యోతి వేణు చెప్పినట్లు, తన భర్త సాధించదల్చుకున్న గ్రామాభివృద్ధి తనకే ఎందుకు సాధించగూడదు? అనే ఆలోచన గూడా కలిగింది జ్యోతికి

'ఓరేయ్! రంగా! మీ వదివ గమక తన ఆరోగ్యాన్ని అశ్రద్ధ చేస్తే వెంటనే నాకు పుత్రరం వ్రాయి. నేను ప్రదువు మానేసి, అక్క దగ్గర వచ్చి కూచుంటాను...' జ్యోతి విన్నట్లుగా హెచ్చరించి

వారైరు బియ్యేరాడు వేణు..

* పండంటి అక్కా బావ కాపురం జ్ఞాపకం వచ్చినప్పుడల్లా వేణు వనిగా ఉష దగ్గరికి వెళ్లి కూర్చుంటున్నాడు ఆ బాధ మర్చి పోడానికి అసలీ మధ్య ఉషను చూడగానే అతడి మనసు పురివిప్పిన నెమలిలా వాట్టు మాడుతోంది ఆమె కబుర్లు వింటూ గంటలు నిమిషాల్లా గడిపేస్తాడు ఆమె వెళ్ళిపోగానే సుశీల వచ్చి తిన్న నేను కుంటుంది అతడి ఆలోచనల్లో తన పిచ్చి సుశీని మోసం చెయ్యలేదు ఇక ఉషకు దూరంగా వుండడానికి ప్రయత్నించాలి అనుకున్న రోజున, ఉష వచ్చి మీచికి పిల్చుకు పోతోంది ఉషను తప్పించుకోలేదు సుశీలను దూరమూ చేసుకోలేదు ఆలోచనలతో పతమతమవుతున్న వేణును, ఉష వచ్చి పలుకరించింది

‘హాలో! ఏమిటి వేణూ! ఆలోచిస్తున్నావు?’ అంటూ ‘హాలో!’ అన్నాడు లేని నవ్వు తెచ్చుకుని వేణూ

‘ఏందుకంట విచారంగా వున్నారా వేణూ?’, ప్రక్కనే కూర్చుంటూ అడిగింది

‘విచారమా? అదేం లేదు తల నొప్పిగా వుంటే ఇలా ఈ మీచి వాడున కూర్చుంటానుని వచ్చాను’

‘చదువలా సాగుతోంది?’, ఎన్నడూ లేని మోనాన్ని భరించలేక సంభాషణ పొడిగించాలని అడిగింది ఉష

వేణుకు సుశీల సంగతి ఉషతో చెబితే బాగుండుననిపించింది రంగడి పుక్కరం కూడా చూపించి తను సుశీలను పెళ్ళి చేసుకోదల్చుకున్నానని చెప్పేస్తే బాగుండుననుకున్నాడు కానీ ఎలా చెప్పడమన్నదే సమస్య అయింది

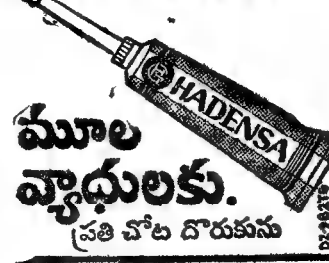
‘ఏదో సాగుతోంది అలా అలా.. అయినా నాకు పెద్ద ఆశ లూ లేవు’ అన్నాడు

‘ఏం మీరు విడేశాలకు వెళ్ళి చదువుకోరా?’

‘లేదు ఉష! మా ఆర్థిక పరిస్థితులు సన్ను అంతవెత్తు ఆలోచనలను పెంచుకో నివ్వటం లేదు అనవసరంగా మా ఆమ్మగారి మనసు నొప్పించడం వాకిష్టంలేదు’

‘పోనీ ఎవరన్నా వంటివే అన్నా వెళుతారా? లేక అసలుటువంటి వుద్దేశ్యమే లేదా?’ ఉష గుచ్చి గుచ్చి అడిగింది..

హెడెన్సా

మూల వ్యాధులకు.

(ప్రతి చోట దొరుకును)

వాయిదాలచెల్లి రిపు పై ట్రాన్సిస్టర్

రూ 250/- వి.వగల

(బ్లీటర్ 3 బ్యాండ్

ఆల్ వర్క్ ఫార్మబల్

(ట్రాన్సిస్టర్ వెంక

రూ 25/- వంతున వాయిదాలపై చెల్లించి

సొంతది మీ ఆర్డరుకై వేడే (వాయండి

BRITAIN AGENCIES,

(WAPM) P 1232, Delhi-6

అధిక పరిశ్రమచే అలసినను,

వ్యాధులవల్లగాని మరి యే యితర కారణమువల్ల నీరసించినను పెరించదగినది,

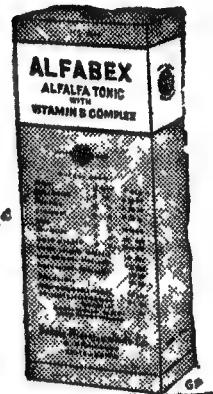

ఆల్ఫాబెక్స్

అలసము, ఆరోగ్యమునకు

అవసరమైన టానిక్

ప్రేమ, పురుషుల, పిల్లలను అన్ని వయసులను అందుకు వాడగలగది. అలసత్వబాధలను అన్ని వయసులను అందుకు వాడగలగది.

బహుళ ఫాస్ఫోస్యూఫేట్స్ కంపెనీ, కుంభకోణం

అమ్మాయిలను నమ్మకండి! నన్నుపట్టుకొని తాటిపీచు కాకి గూడు అంటూ అల్లరిపెట్టేరు అబలలని అనబడే ఈ ఆడ పిల్లలు నామీదవేడి హడలగొట్టి పారేశారు ఇప్పుడు ఆ అమ్మాయిలేమంటున్నారో తెలుసా? ప్రేమట! అమ్మా నాన్నా అందరికంటే నేనేదేవుణ్ణి! పైగా కట్టించాను

లేకుండా ప్రేమ పిల్లలను నామీద వేడి హడలగొట్టి పారేశారు ఇప్పుడు ఆ అమ్మాయిలేమంటున్నారో తెలుసా? కేకరాజ్ హెయిర్ ఆయిల్

కేకరాజ్

హెయిర్ ఆయిల్ (మిడికెటిక్ ఆరిఫ్టర్)

డాక్టర్ వాసు పాల్వెడ్డు క్లబ్బింగ్ రాజమండ్రి 2

టెలివిజన్ వస్తుములు

టెలివిజన్ పాంటు మరియు
షర్టు వస్త్రములు
(1.25 & 2.25 మీ.)
రెండున్ను క్లియరున్ను
ధర రు. 28.50 అకే
అమ్మకాదును. V.P.P.
ఛార్జీలు రు.2.50అదనం

ARVIND AGENCIES (APW-40).
P. O. Box 1408, Delhi-6.

ఏజెంట్లు కావలెను

మా ప్రఖ్యాత 'స్టెర్లింగ్' ఆర్
వర్ల్డ్ పార్ట్ బుల్ బ్రాన్స్ సిస్టర్ 35%
కమిషన్ పద్ధతిపై విక్రయించుటకు
ఏజెంట్లు కావలెను. వరతులకు ఓ
కాంపిల్ బ్రాన్స్ సిస్టర్స్ కు వ్రాయండి.

Sterling Television Co.,
Post Box 1009 (WAPM) Delhi-6.

రే నెలలు ఉచిత బహుమతి.

ప్రతిఒక్కరినూ ఆనందించే కార్మికుల ఆర్థిక
వీరణనరీతికై ఆర్థిక జీవనాన్ని
వనూనాలలోను రంగులలోను రూప
ములును కలిపి మనస్థానమునకు
పెద్ద సైకాలలో మాత్రమే ౧౯౬౧
మన. 1 కిలొగ్రాము-పిలెరు. 11 రూ; 2
రు. 20 రూ; 3 కి రు. 28 రూ; 4 కి
రు. 36/- రెండు లేక అంతకు పై విరేణము
ఆర్థిక వనంపన వారికి క్షాంత గుడ్డ ఉచితం
మీ ఆర్థికము పొన్న పొర్ని రే వ్యాస
వంపెదము.

ARVIND AGENCIES (APW-22)
P. B. 1408, Delhi-6.

ఉచితము :

ఉచితము!!!

తెల్ల మచ్చలు

మా ప్రఖ్యాత హిందీ 'డాగ్ పాపా' ప్రత్యేక
దానధర్మ తెల్ల మచ్చలను సులభముగా పొగట్టు
టర్ 1925 నెంబి నుండి ప్రఖ్యాతి వహించి
యున్నది. మూడు రోజులు వాడినంతనే మచ్చల
తెలుపుదనం, అపై నకాచ్చి రోజు వేళ్ళాల్ని
బాగుచేయు శక్తి గలదు. ఉచితంగా ఒక పాకెట్
మందు ఇవ్వబడును. మాలిచూచి మోసపోకండి.

Bengal Ayurved Bhawan (S)
O. Kabi Serei, (Gaya) India

పూర్వాసంద్యా ప్రవర్తతే...

వేణు జాబు చెప్పలేదు... పెద్దగా నిట్టూ
ర్పాడు అంతే... ఆ తర్వాత కాసేపు కూర్చుని
ఉష్ వెళ్ళిపోయింది... వేణు ఒంటరిగా మిగి
లాడు ... అతడి ఆలోచనలు మళ్ళీ రంగడు
వ్రాసిన పుత్రులం మీదికి మళ్ళా యి... జేబులో
పుత్రులం కి యిటికి తీసి మళ్ళీ చదువు
కున్నాడు...

వేణుబావకు,

రంగడు నమస్కరించి వ్రాయునది...
ఇక్కడ అంతా క్షేమం. వదిన జరోగ్యం
దాగానే వుంది... నుకీల క్లా వాళ్ళపేర్ని
గుంటూరు ఆస్పత్రిలో చచ్చిపోయింది...
నుకీలక్క వాళ్ళ అమ్మావాస్తవం దగ్గర వుంటే
దిట యిప్పుడు... నుకీలక్క విన్నవతప్ప పేర్ని
చేసుకోవంటేంది... ఈ మధ్య నుకీలక్క,
వాళ్ళ వాస్తవగానూ వచ్చారు యిక్కడికి,
ఆయిల్లు తాళి చేసి, అమ్మయ్యడానికి...
వదినదగ్గరకు వచ్చి ఏదీంది నుకీలక్క... వాళ్ళ
వాస్తవగానూ అడిగారని, నీ అడ్రసు కూడా
తీసుకువెళ్ళింది... వాళ్ళ వాస్తవగానూ నీకు
పుత్రులం వ్రాసామన్నాడు రెండు మూడు
రోజుల్లో... వదిన నన్ను క్షేమించవలెను... ఇట్లు
... రంగడు...

వేణు పుత్రులం మదిచి వేణులో పెట్టు
కున్నాడు... అధునాతనంగా కన్పించే ఉష్,
అమాదుకంగా కన్పించే నుకీల యిద్దరూ
మెదిలారు అతడి మనసులో... అయి ఉష్తో
పరిచయం పెంచుకోకుండా వుండాల్సింది...
చివరికి నుకీలకై నా ఆశలు కల్పించకుండా
వుండాల్సింది... అనుకున్నాడు... కానీ యిప్పుడు
ఏమనుకుని ఏం ప్రయోజనం? ... ఉష్ను
భార్యగా చేసుకోగలిగితే నిదేశాలకు వెళ్ళి చదువు
కోగల అవకాశం లభిస్తుంది... శంకరం
మేషిరి ఆశీర్వాదం, తనుకన్న కలలు నవల
మయ్యే అవకాశం వుంటుంది... ఎలామా తనకా
సో ముతలేదు... అదృష్టం ఎప్పుడూ అవకాశం
రూపంలోనే వస్తుంది... ఈ అవకాశం తను
వినియోగించుకుంటే? ... అనే ఆలోచన
కూడా వచ్చింది...

కానీ తను నుకీలకు అన్యాయం చెయ్య
లేడు... కల్లా కనటం ఎరుగని నుకీలలో
ఆశలు రేకల్పించి, యిప్పుడు నమూలంగా
పెరికి వెయ్యలేదు... ఆ తాళి అంతా అలో

చిన్నానే వున్నాడు... ఎంత ప్రయత్నించినా
నుకీలను కాదనలేక పోతున్నాడు... నుకీలకు
యిచ్చిన మాటను తప్పలేక పోతున్నాడు...
మర్నాడు మధ్యాహ్నం ఆలోచనలోనే
నలమతమవుతుంటే 'పుత్రులం' వచ్చిం
దంటూ రాజా ఓ కవరు తెచ్చి ముందు
వేడేశాడు... ఆ దస్తూరి మాస్తే యోమధ్య
అంత వరిచియమున్నదిగా కన్పించలేదు...
అశ్చర్యపోతూ కవరు చించాడు వేణు...

ఏ. వేంగోపాధ్యాయ,

దుర్గమ్మ మా మరదలు అవుతుంది...
మా నుకీలను అవిడకు పెంచుకోడానికి
యిచ్చాము... అవిడకు పిల్లలు లేకపోతే...
ఇరవై రోజుల క్రింద మా మరదలు చని
పోయింది... నుకీల యిప్పుడు మా దగ్గరే
వుంటున్నది... నుకీల మా కన్పి చెప్పాలూ
చెప్పింది... నువ్వు మాకు లెట్లుడు కాబో
భదం మా అదృష్టం... నుకీలకు వాళ్ళ
పిన్ని ద్వారా సంక్రమించిన అస్తి కొంత
వుంది... కట్టం కానుకలు నువ్వు కోరిన
విధంగా జరిపించగలవాడను. నీ యొక్క
పిలునుకట్టి చెలికే మీ అమ్మగారిలో
నంపెదించి ముహూర్తం పెట్టించగల
వాడను...

ఇదేమిటి! పరిచయమున్న వాడిలా నువ్వు
నువ్వు అంటూ వ్రాసాడీయన అనుకొని...
మిగతా నంక్రులు మాడకుండా పేజీ త్రిప్పి
నంతకం మాకాడు వేణు... 'ఇట్లు - వరద
రాజులు...' అని కన్పించింది చివర...

వేణు కళ్ళు నులుముకొని మాకాడు...
అనే అక్షరాలు!... ఆ వరద రాజులు
కాదేనా... ఆరుతగా వెలికాడు అతడి పిరు
నామా వాకాదేమోనని... ఇంకొంచెం పైగా,
'యీ దిగున విరువామాకు వ్రాయవల
సింది...' అదే అడ్రసు!!... ఇంతై అంతై
ఆ పుత్రులమంతా 'వరదరాజులు' మాత్రమే
కనిపిస్తోంది వేణుకు... 'వాళ్ళ వాస్తవగారిది
గుంటూరుట... హైస్కూల్లో మేష్టరుట...
'వేరు వీదో' తమాషాగా...' అక్కమాటలు
వేణు చెవుల్లో గింగురుమన్నాయి...

వరదరాజులు!... రథబాబాబును చంపిన
వరదరాజులు!... మేషిరిని పోలినున్న వనలో
నిలబెట్టించిన వరదరాజు!... తనను దొంగగా
చిత్రించడానికి ప్రయత్నించిన వరదరాజులు!...

వేణు ముఖం ఏరదారించింది... ఉత్తరం
 దింపి ముక్కులు ముక్కులుగా చేశాడు...
 అగ్నిపెట్టె తీసి వెలిగించాడు... ఆవేళంగా
 డైరీ తీశాడు...అందులో విర్యంగా నప్పు
 తోంది సుఖీ!... 'కాదు వరదరాజులు
 కూతురు' అనుకుంటూ పోటోతీసి వేల
 కేసి కొట్టాడు...అల్లాడుట...అల్లాడు!...
 వళ్లు వటవట కొరికాడు...వెంటనే ఓ
 కాగితం తీసుకు 'వరదరాజులు'కు పుత్రరం
 వ్రాసి పోస్టులో పడేశాడు... మనసు
 అర్థకల్లోలంగా వుంది. ఏదో తెలియని
 అకంఠి...డైనింగ్ హాలుకు కూడా వెళ్ల
 కుండా పిచ్చిగా తిరుగుతున్నాడు...ఆ పూట
 కాలేజీకి కూడా వెళ్లలేదు. సుఖీ జ్ఞాపకం
 వచ్చినప్పుడల్లా... 'కాదు వరదరాజులు
 కూతురు... కడుపున పుట్టిన కూతురు'
 అనుకున్నాడు కసిగా... వేణు విసురుగా
 లేచాడు...ఉషా వాళ్ళ యింటవైపు నడిచాడు...

ఉష యంట్లో వుందో, కాలేజీకి
 వెళ్లిందో అనుకుంటూ తలుపుతట్టాడు...
 ఉష తలుపు తెగిసింది...
 'ఉష!... కాలేజీకి వెళ్లలేదా?...'
 'ఓంట్లో జావుండక వెళ్లలేదు... లోప
 లకురా వేణా!...' అప్యాయంగా అవ్వోసిం
 చింది ఉష...
 సోఫాలో నాలిపోయిన వేణు పిక్కు
 పోయిన మొఖం, కళ్ళలో పూర్తిగా చల్లా
 రని అగ్ని జ్వాలలు... మున్నెన్నడూ వేణును
 యిలా చూడలేదు ఉష...
 'ఏమరా పువ్వావ్ వేణా?'
 'ఏం లేదు. తల బద్దలు కొట్టుకు
 పోతోంది...కాస్త చల్లటి పానీయం ఏదన్నా
 వుంటే...యివ్వు ఉష...'
 ఉష మౌనంగా లేచింది. లోపలికి వెళ్లి
 రిఫ్రెజిరేటరులో పుస్తక యాపిల్, చక్కెర
 వళ్లు తీసి, ముక్కులుకొపి ప్లేట్ లో పెట్టి,

వేణు ముందుంచింది...ఆ తర్వాత కూర్
 డింక్ కలిపి తేచ్చి యిచ్చింది... అపు
 రాపురుషుంటూ తినేశాడు వేణు...
 తర్వాత డింక్ తాగి సోఫాలో నాలి
 పోయాడు. నుదురు చేత్తో రాసు
 కుంటూ... దగ్గర కూచుని నుదుటి మీద
 పడిన జాబ్బు మున్నివేళ్ళతో పైకిత్రోపి
 మెల్లిగా అమృంతాజనం రుద్దుతోంది
 ఉష... మొదట పువ్వులాంటి ఉష చెయ్యి
 తగిలగానే ప్రాణం హాయిగా అనిపించింది
 వేణుకు...
 ఇంతలోనే అంతరాంతరాంతోంది 'బావా'
 అని పిల్చినట్లు యింది వేణుకు... వేణు
 పులిక్కిపడి, నుదుటి మీదనున్న ఉష చేతిని
 తీసి, 'పువ్వులాంటి నీ చెయ్యి తగిలగానే
 తలనొప్పి తగ్గిపోయింది ఉష!... ఇంక
 వద్దు...ఏన్నా కబుర్లు చెప్పు వింటాను...'
 అన్నాడు... (ఇంకా వుంది)

కుటికూరా

ఆయింట్ మెంట్

మీ చర్మాన్ని గురించి

మంచిత్రుధ వసాస్తుంది

కుటికూరా ఆయింట్ మెంట్ మొదలమలు, సూర్యరశ్మికి ముందు మురియు పొక్కులను
 తొలగించేందుకు మీ చర్మంలో చాలా లోతుకు వెళ్తుంది. కాబట్టి, ఉత్తమ రోజు
 పొడి చర్మము, కందిన చర్మము, కోనుకోనుట, పుడుగు కాళ్లు, గజ్జి మొదలైన వర్ష
 వ్యాధులకు ఉపశమనము కలిగిస్తుంది. అడలిన శరీరాన్ని ఉత్తమశరీర మృదువుగా
 సున్నగా వుండేలా వుంచుతుంది.

కు టి కు రా ఆయింట్ మెంట్

చర్మ రక్షణకు ప్రపంచమంతా ప్రఖ్యాతి పొందింది.

2 పైజలలో
 లభిస్తుంది

II భారతదేశంలో యోగులకున్న గౌరవం యోగులకు లేదు. దీనికి కారణం లేకపోలేదు.

యోగులు సర్వసంగి పరిత్యాగులై, పుండి కూడా లోకహితాన్ని కోరుతూ ఉంటారు. కోరికమేకాదు. లోకక్షేయస్కర కార్యాలను చేస్తూ ఉంటారు.

గ్రార్యం మన మహామునులు అరణ్యాలలోనే నివసిస్తూ, తమ పద్ధతు వచ్చే రాజులకు తగిన నలహరి నిచ్చేవారు. రాజ్య పరిపాలనా పద్ధతిని వివిధ నూత్రాల రూపం గానూ, స్వేతుల రూపంగానూ తయారు చేసి ప్రభువులకు అందించేవారు!

కాలంతోపాటు సంచలనం కూడా మార్పు కలుగుతూ వచ్చింది. క్రమేపీ నన్నాసులు వెనాలలో ఉండకపోయినా, గ్రామాలకూ, నగరాలకు కాస్త దూరంగా అశ్రమాలు నిర్మించుకుని అక్కడనే నివసిస్తూ, భిక్షాటనవల్ల ప్రాణధారణ చేసుకుంటూ నడుపదేశాల మూలంగా జనాన్ని ప్రబోధిస్తూ వచ్చారు. గృహస్థుల యిండ్లలో మాత్రం నవేశించేవారు కారు.

క్రమేపీ సన్యాసులు గృహస్థ శిష్యుల దీర్ఘంధ ప్రార్థనలపైని వారి గృహాలకు వచ్చి కొలది కాలం పుండి, తమ గృహం పునమై నడచి, ఆ శిష్యులు భావించేక

టెంటున అశ్రమానికి వెళ్లడం జరిగేది. అన్ని స్థితులలోనూ నిర్లప్తతయే యోగుల స్వభావం! లోకాను గ్రహం, శిష్యులను తరింప జేయడం వారి ప్రధాన లక్ష్యం. వివేకానందస్వామి ఆధునిక పద్ధతుల్లో విద్యాభ్యాసం చేసినా, అధ్యాత్మిక చింతలో ప్రాచీనులైన మహానీయులకు ఏ మాత్రము తీసిపోక ఆదర్శ పన్నాపిగా పేరుపొందాడు. తాను ముక్తిమార్గాన్ని అన్వేషించడమే కాకుండా - యితరులనున్నూ ఆ మార్గాన నడిపించాడు. మహామునులు లోకోపకారార్థం స్వేతులనూ, నూత్రాలనూ రచించి, పాలకులకు హితోపదేశం చేసిన మాదిరిగా - ప్రపంచం అంతటా ప్రధాన కేంద్రాలలో రామకృష్ణమఠాలను స్థాపించి అధ్యాత్మ విద్యా ప్రబోధాన్ని చేశాడు. దరిద్రులకు అనేక ఆధారాలు కల్పించి జీవయాత్రకు లోపంలేకుండా చేసి, ఆ మిథాన వారి బుద్ధితత్త్వచింతన పైకి మళ్లెట్లు చేశాడు.

ఆయన ఆదర్శ జీవనానికి క్రింది సంఘటన అపూర్వమైన తార్కాణ!

వివేకానందుడు దేశంలో మత ప్రచారం చేస్తూ దక్షిణదేశానికి వచ్చాడు. ఆయన ఏకాకి. కాషాయ వస్త్రధారి. ఆయన పేరు చాలా మందికి తెలియదు కూడా. ఒకనాటి

ఉదయానికి ఆయన చెన్నపురిలో కోట ప్రాంతానికి ఆయన చేరుకున్నారు. ప్రకాంత పరిస్థితి! బంగళాభాతం సమున్నత తరంగ భాస్వరంతో తన స్వభావికకోభను తిలకించుటకై దగ్గరకు రమ్మని అహ్వనిస్తున్నట్లు ఆయనకు తోచింది. తదేక భృష్టితో సాగరంవైచే మామూ ఆయన రెండు గంటలు గడిపారు. తర్వాత సమద్రతిరాన్నే డగ్గర్, పడకుండు గంటల ప్రాంతానికి తిరువల్లిక్కేటిలోని 'బస్ హౌస్' దగ్గరికి వచ్చి అక్కడి బంగళా మట్టు ఉన్న ప్రవారి గోడమీద కూర్చుని, సముద్రం వైచే మామూ ఏదో ఆనందిస్తూ కొన్ని గంటలు గడపారు. పడకొండు గంటలకు అక్కడ చేరిన వ్యక్తి మండుటెండలో రెండు గంటలదాకా నిశ్చలంగా కూర్చుని ఉండడం బంగళాలో ఉన్న స్త్రీలకు ఆశ్చర్యం కలిగించినది. వారు విద్యావంతులు! అంగ్లం బాగా వచ్చు. బంగళాలోకి రావాల్సి, అధమం పరండాలోనయినా కూర్చోవాల్సి. ఆహార సానియాలు స్వీకరించాల్సి కోరగా స్వామి అడిగిన ప్రశ్న -

'గృహ యజమాని యింట్లో వున్నారా?' అని.

'లేదు. కోర్టుకు వెళ్లారు, నాలుగు గంటలకు పైకోర్టు మూకాక - నాలుగు స్థురకల్లా వస్తారు.'

'నరే! యజమాని వచ్చాకనే - ఆయన ఆహ్వానం పైని లోపలికి రాగలను. అంత వరకూ యిక్కడే కూర్చుంటాను.' గృహ యజమాని లేచి యింట్లో వనేశించ కూడదు. అందులోనూ సన్యాసులు ఆ విచే చూడకూడదు. నేను సముద్రాన్నే మామూ, భగవద్విలాసాలను వర్యాలోచిస్తూ కూర్చున్నాను'

గృహ యజమాని వచ్చి అహ్వానించే వరకూ స్వామి ఆ గోడమీద సుంచి తడలలేదు.

వివేకానందస్వామి జీవితం యోగులకూ, సన్యాసులకీ కాదు, అందరికీనీ ఆదర్శమై ఉన్నది. ●

గోడమీది రాతలు - ఆడవారి అయిష్టత

మరుగుదొడ్లలో గోడలమీద రకరకాలైన రాతల్ని మనం చూస్తుంటాం. వాటిల్లో చాలాభాగం పెక్కికి సంబంధించే ఉంటాయి. యిటీవల జరిగిన పరిశోధనల్లో (స్ట్రీం కన్నా ఎక్కువగా పురుషులే తమ ఊహ పటిమను ఈ విషయంలో ప్రదర్శిస్తారన్నది వెల్లడయింది.

కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన శాస్త్రజ్ఞు లిద్దరు తమ సర్వేలో యిలాంటి గోడలమీద రాతలు సాధారణంగా ఈ గదుల గోడలపైనే కనిపిస్తాయని, రవయిత వికాంతంగా తన మనోభావాన్ని ఈ విధంగా వెల్లడిచేస్తాడని వారు తెలుసుకున్నారు. ఎలి వేటర్లు, మెట్లదారుల గోడలుకూడా ఈ రకానికి చెందిన రాతలకు ప్రసిద్ధి చెందినదే.

థాన్ ఏంజల్స్, హుల్స్డేల్ ఈ గోడల మీది రాతలని సేకరించడానికి డాక్టర్ హార్వే డి. లోమాన్, డాక్టర్ జెర్షన్ వెట్ మన్లు కేమెరాలు, నోట్ పాడ్లు పట్టుకొని వెళ్తుంటారు.

వాళ్లకు అన్ని చోట్లా ఈ రాతలు కనిపించాయి.

జపానీస్ ప్రదేశాల్లో ఎక్కువగా బ్రిడ్జిల మీద, తపాలాదళంపైనుంచి వెళ్లే శాలి బాటలమీదా, స్కూల్స్ వెళ్లే దారుల్లో, బెంచీలమీదా, ఆటస్థలాల్లో, పార్కింగ్ ప్రదేశాల్లో, సారంగమార్గంలో ఈ గోడల మీది రాతలు వారికి కనిపించాయి.

ఇక ఇక్కల్లో ముఖ్యంగా మరుగుదొడ్లలో కనిపించింది.

ఆడవారు మాత్రం వాడే గదుల్లో మాత్రం అది చాలా అరుదుగా, ఊహించనిదిగా ఉందని వారన్నారు.

ఈ గదుల్లో రాసే పదేళ్ళా చాలా పెద్దవిగా పెక్కికి సంబంధించిన అవయవాల, చర్మం బొమ్మలతో పాటు ఉన్న పెద్ద పెద్ద వ్యాసాలు, వద్యలు, సామెతలు కోర్కెతో నిండి ఉంటాయి.

సాధారణంగా ఈ గదుల్లో రాతలు పెక్కికి సంబంధించినవిగానే ఉంటాయి. ఒక్కొక్కప్పుడు అవి రాజకీయ, పాంఫిక విషయాల గురించినవి కూడా ఉండటం కద్దు.

దీనికి డాక్టర్ లోమాన్, డాక్టర్ వెట్ మన్లు ఈ చిన్నసారి గదుల్లో గోడలమీది

రాతలు హామో పెక్కువారికి సంబంధించినవని తేల్చారు.

'మరుగుగది గోడమీది రాతలు ఎవరో తెలియని వ్యక్తి, రాసినవయివా, హామో పెక్కువారికి సంబంధించినవిగా ఉన్నా అవి నలుగురూ కలిసి మాడడానికి నిర్దేశించబడినవి కాదు' అన్నారు.

'ఆ విధంగా మరుగుగది గోడమీదిరాతలు ఈ రకం పెక్కికి సంబంధించినవని అర్థం అవుతుంది.

ఈ రాసేవారి తర్వాతవారైన చదివే వారికి ఒక అభియం ఈ రాతల్లో కనిపిస్తుంది.

'ఈ రకం పెక్కికి సంబంధించిన ఊహలు తమకే కాకుండా అలాంటివారుయింకా కొందరు ఉన్నారన్న ఊహల వదిలేవారిలో కలుగుతుంది' అని ఆ పరిశోధకులు గుర్తించారు.

అది ఊహలు కలిగిస్తుందనటం నిజమే.

అలాంటి అసభ్యకరమైన ఊహలున్నవారు మరికొందరున్నారని తెలుసుకోడం ఊహలు కలిగిస్తుందనటం వాస్తవమే.

కానీ జపానీస్ ప్రదేశాల్లో గోడమీది రాతలు మరొకవిధంగా ఉంటాయి. అవి పెద్ద పెద్దవిగా రంగురంగులలో (పెయింట్ చేయబడి) ఉంటాయి.

ఇలాంటిచోట గోడమీది రాతలు వేరే విధంగా ఉంటాయి. దొంగల గుర్తులు, మాటలు, వ్యక్తికి సంబంధించిన, ముతాకి చెందిన గుర్తులు, స్నేహసంబంధమయిన, విరోధుల సుద్దేశించి రాసిన పదేళ్ళా కనిపిస్తాయి.

సాధారణంగా గోడమీది రాతలు ప్రేక్షకుల ఆదరణనిపిల్చే ఉంటాయి. వారు గురూ మాఫే ప్రదేశాల్లోనే యిలాంటివి ఉంటా ఉంటాయి.

- ఎన్ హానిగ్ (ఇన్ ఫా) ●

డాక్టర్ కబుర్లు

తెక్కలు

కొత్త మందులని గురించి రాసేటప్పుడు అవి ఎందరికీ సజంజాబ్బయ్యా ఎవరించే తెక్కలు కూడా ఇస్తూ ఉంటాయి. నలుగురిలో ముగ్గురు ఒక మందుని పిస్తామని చేతారంకు ఆర్డం పిలిచి?

ప్రకటనలలో ఇటువంటి తెక్కలు తక్కువగా ఉంటాయి. ప్రకటనదారులు నలుగురు డాక్టర్లని కలుసుకుని ఈ తెక్కలని ఇచ్చి ఉండవచ్చు. పరిశోధకు దీనికి చాలా తేడా ఉంది!!

ప్రకటనలలో తెక్కలని చూసి పొనపొరుగు. అనుమానం ఎక్కి మీ ఎంబెడ్యుమి అడిగి చూడండి. నేనువకపొది వివిధ విమానం తయారీ కంపెనీవాళ్ళకి రాశాను. ఏ 'అవసరం'తో కొన్నింటిని విప్లవాత్మకం అధికం అవుతాయని అడిగాను. ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క విధంగా రాశారు.

వాకు ఇష్టం వచ్చిన సమాధానాలని తీసుకుని 'తెక్కలు' తయారు చేసి

ఉండవచ్చుకదా నేను? ఒక్కొక్కరు కొన్ని వందల తెక్కలని అడిగి వారి జవాబులని ఆధారం చేసుకుని కొన్ని నిర్ణయానికి వచ్చారు. కానీ, ఏ ఒక్కరి

నిర్ణయమూ పరి అయినది కాదు. ఇది 'తెక్కల' పరిస్థితి. హెచ్. ఎల్. హార్న్ బోర్ (కానీయంటు)

డి. హెచ్. ఎం. వెలుపలెం

ఇంటిలోని గొప్ప విషయములను తెలుసుకోవడానికి ప్రస్తావించేయాలి?

ఉప్పు పాతర వేసేయాలి అని చెప్పే బహుశా మీకు నచ్చుతుంది. కానీ ఇంటిలో విషయాలను ఒక్క ప్రత్యేక జైటికి చూడాలన్నది గుడ్డి వస్తుకం. వాచానికి ప్రస్తావించిన పురుషులున్నారు. ఇంటిలో తన మాటను చెప్పి పెట్టి వేసే నమ్మకం రూపొందినప్పుడే ప్రత్యేక జైటికి పక్కా తుంది. మొగుడు కొట్టినందుకు కాదు, అడవిను దెప్పినందుకు ఎక్కువగా కుమిలిపోతుంది అంది. అటువంటి ప్రత్యేక కారణం లేకుండా గొప్ప విషయాల చూడాలి అని అనుకోకు.

కె. జె. గుంతుకల్లు

స్నేహితులను విడదీసేవారిని విమర్శించే హక్కు ఉందా? సహా చెప్పే విడిపోయేదాన్ని స్నేహితులగా అవుతారా?

డి. ఎమ్. ఎన్, విజయనగరం

ఉక్కుపాళ్ళకీ వచ్చేవరకూ విద్యార్థులం సుమారు వందమంది వివాహం చేసుకోకుండా ఉండాలని నిర్ణయించాము... కుటుంబ నియంత్రణ కార్యక్రమం జరుగుతూ కావడానికి దాగిన ఉండని కేంద్ర ప్రభు

త్వానికి తోడుచు. కాగితం అప్పుడు ఉక్కు పాళ్ళకీ వెళ్ళి వెళ్ళి నడుచుచున్నా!

ఎ.వి.డి.వి., ఎ.టి.ఆర్, బాపట్ల మనస్సు అతిమృదువైనది, అంత మృదువైనది...

ఎవరూ చెప్పారు? నానమ్మ కానరాస్తే వ్రాసిన కాగితం నువ్వెవ్వరినీ దాని అందం చూడ మాటాడూ ఉంటుంది.

డి. హెచ్. బి. అల్లూరుపేట

నేనాక కథ వ్రాశాను. అది పత్రికకు ఎలా వంపించాలో తెలియదు. స్టాంపులేలా అతికించాలో తెలియదు.

ఈ కార్డు ఎలా వ్రాశారో నాకు తెలియలేదు! కవరులో కథ పెట్టి, కవరు మీద చిరునామా వ్రాసి, బరువుకు తగిన స్టాంపులు అంటించండి. పోస్టు బాక్సులో పడేయండి. పోస్టు వారి దయ మీద ఆధారపడి అతి త్వరగానే, అత్యంతస్వంగానే పత్రికానికి మోకరించి తీరుతుంది!

ఎమ్. ఆర్. హెచ్, కొల్లాపురం

ఎప్పుడూ పూజలు చేసేవారికే నిబ్బలు వస్తుంటాయి ఎందుచేత?

ఓర్వగలిగి వారికే కష్టాలు రావడం; భక్తులకే సరేక్షలు ఎక్కువ కావడం దైవతెలివూ పొడరి.

సి. వి. ఎ. ఆర్, యనమలకుదురు

ఆశించిన పుష్పం చేతికందే దాకా తీయిని కలలు కంటారు. అందిన తరవాత మకరందాన్ని అన్నాడింది అవతల పారేస్తారు. ఆ వాడిన పూవు బ్రతుకేమోతుంది?

మీ ప్రశ్నలోని చమత్కారం తీసేస్తే - వాడిన పూవుని పారవేయక వీలెవ్వరు? ఒరుగులు చేస్తారా వీల?

డి. ఎమ్. ఆర్, హైదరాబాదు

మానవునికి సుఖం తప్పే ఎందుతో ఉన్నాయి? ఎలా కలుగుతాయి?

ధర్మబద్ధమైన జీవితం గడుపుతున్న మానవునికి తనకు లభ్యమైన జీవితంలోనే సుఖం సంతృప్తి కలుగుతాయి.

ఎ. సి.హెచ్. సి. ఆర్, ఉనికిలి

ఈ ప్రపంచంతో ఉన్న డబ్బు, వస్తువులు అకాశ్యత అనీ, జీవితం క్షణ భంగురం అనీ తెలిసీ అన్యాయంగా అక్రమంగా డబ్బు సంపాదించడంతో ఆంతర్యం ఏమిటి?

ఆ క్షణభంగురం అయిన జీవిత కాలంలోనే కావాలనుకున్నట్టి సమకూరుస్తుంది డబ్బు, అందుకే ఏదో విధాన దానిని సంపాదించాలని తాపత్రయ పడతాడు మానవుడు.

సి. కె. ఆర్, ఒంగోలు

స్వార్థం అన్నది సామాన్యంగా రాక్షసాంశములున్న ప్రతి జీవితానికీ ఉండును కదా, మరి దానిలోని హేచ్చుతగ్గులే వారికి ఉన్నత ప్రమాణాలకు వికారభావములకు తార్కాణాలు కాదా?

అంటే తక్కువ స్వార్థపరుడు ఎక్కువ స్వార్థపరుడికంటే మంచివాడు అనా విగ్రహ ఉద్దేశ్యం? వ్యవహార భేదాలు లేక మంచి చేసేవాడూ, తలపెట్టేవాడూ ఉంటాడు వ్యవహార భేదాలు పోలించి వ్యవహార

పార్లమెంట్ వనిత

మాజీ మెడికల్ విద్యార్థి, ప్రసిద్ధ మొందరి కుమారి రీటా ఫరియా ఇటీవల లండన్ లో తన భవిష్యత్తు కార్యక్రమానికి గురించి చెప్పింది. చతురు

పూర్వీకే సమస్యను సేవ చేద్దామనుకున్న ఉద్దేశ్యం ఏప్పుడో మారిపోయింది; (కానీ బార్ లో వివాహానికి సంబంధించిన ఉద్దేశ్యం కూడా మారి

పోయిందే, కనిపిస్తుంది. ఆ మధ్య మంత్రి భారతీయుడిని - లండన్ లో - పెళ్లి చేసుకోవచ్చునన్న పుకార్లు పుట్టాయి. ఇంకోపారి ఎవరో విడలియుడు అన్నారు. చివరికి ఆమె 'ఫాషన్' వ్యాపారంలోకి దిగుతున్నట్టు ప్రకటించింది. అందమయిన అమ్మాయి రీటా ఫరియా పురుషుల ఫాషన్ లకి సంబంధించిన వ్యాపారంలో పెట్టుబడి పెడుతుందిట. కానీ, అడవారి నంగలి కురివిపోలేదు. భారతీయ ధోరణులు, ప్రధానం కల ఫాషన్లు - అడవారి కోసం - పాశ్చాత్య దేశాల్లో ప్రవేశ పెట్టబోతుందిట.

—తనకర్

నొప్పియా?

2 అనాసిన్ చుట్టన తగ్గిస్తుంది

ఒకడునొప్పి ఒంటరిగా రాదు. దానితో పాటు విగువు, ఉదాసీనత, అలసట, కలుగుతాయి. ఇవి నొప్పిని ఎక్కువ చేస్తాయి. అప్పుడు మీకెంతో అపొంగంగా ఉంటుంది. 2 అనాసిన్ మెంటనే తీసుకోండి. అవి పాదగు విధాలుగా ఎంతవేగంగా పనిచేస్తాయో చూడండి :

1. అనాసిన్ నొప్పిని తగ్గిస్తుంది—చప్పున
2. అనాసిన్ అలసటను తీసివేస్తుంది—చప్పున
3. అనాసిన్ ఉదాసీనతను పారదోలుతుంది—చప్పున
4. అనాసిన్ నరాల విగువును పడలిస్తుంది—చప్పున

ఇందుకు కారణం, రాకొరిచ్చిన ప్రీప్రిస్టెన్సువలె అనాసిన్లో బోషరాణ కలిపి ఉన్నాయి. భారతదేశంలో ఇతర భారోవశమనకాదులకన్నా అనాసిన్నే ప్రజలు ఎక్కువ వాడుతున్నారంటే, అందులో ఆశ్చర్య, తదవలసింది యేమిలేదు.

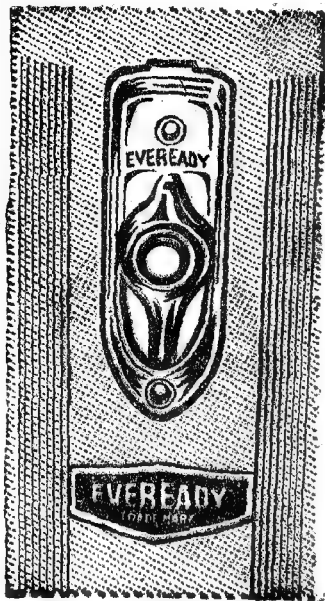
ఈ సారి ఒకడు నొప్పిగ ఉంటే, అనాసిన్ తీసుకోండి. అనాసిన్ తలనొప్పి, జలుబులు, ప్లా. వంటినొప్పిమొదలై వివారణిస్తుంది. అనాసిన్ దగ్గర ఉంచుకోండి. అనాసిన్ కానాలని పట్టువట్టండి.

అనాసిన్

**చాలా మంచిది ఎందుకంటే
అది 4 విధాలుగ పనిచేస్తుంది**

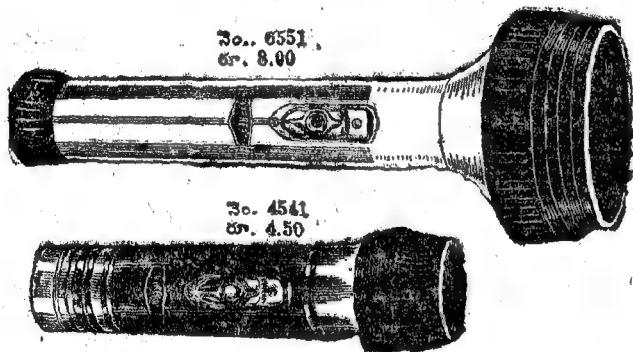
Read user: Geoffrey Haggard & Co. Ltd.

ఈ 'ఎవరెడీ' స్వచ్ఛ
సంవత్సరం తరువాత
సంవత్సరం చాలా
చక్కగా పనిచేస్తూ
ప్రకాశవంతమైన
కాంతినిస్తుంది.

అంతగా ఆదాదీడదగినది 'ఎవరెడీ' లాకే స్వచ్ఛత కనుకనే సంయుక్త రాష్ట్రాల 1966 సంవత్సరంలో 18 లక్షలు అమ్మిన చేసినది.

నెం. 6551,
రూ. 8.90

నెం. 4541,
రూ. 4.50

25 రకాలకు పైగా వున్న 'ఎవరెడీ' బ్యాటరీలలో మాకు నచ్చిన దాన్ని
ఎంచుకోండి.

బ్యాటరీలు మతయ్య వస్తులు అవనం.

మంచి బ్యాటరీకి 'ఎవరెడీ' బ్యాటరీలు
చాలా అవసరం. అది శ్రేష్ఠమైనది,
వాడికకూ వాడికకూ మధ్య,
విరామంలో అది కే వీధి కూడగాను
కొనుటచేత తేజోవంతమైన కాంతిని
తీర్చి చెప్పే దాదాకాలం వస్తుంటుంది.

950 బ్యాటరీలు ఒక్కొక్కటి 70 సే.న.
కొస్తుంది అవనం.

మీకు అత్యవసరమైనప్పుడు
బ్యాటరీ కావాలి.
'ఎవరెడీ' మీకు అది
సత్వం ఉపయోగించగలము.

తె జ వా ర వెంక న్న, డి.కె.వెం.

బి.జా.ర్.

రా.జ.మ.ం.డి.

ప్రశ్నావళి

బో! మీరేమి తలపెట్టేవాడు (ఆ స్వప్నం ఎక్కువ అయినా, తక్కువ అయినా) స్వప్నం అయిందే అవుతాడు.

ఎ. కె. ఆర్, హైదరాబాదు

'కష్టపతి' కష్టించి పనిచేయు కృషి మునుకు తగిన ఫలితం లేదు ఎందుచేత?

కష్టపెట్టడం తరచుకే సావనం. ఫలితం దైవాధీనం. ఇది ఈ యుగ లక్షణం.

కె. కె, విజయనగరం

ఎక్కడికేనా వెళ్లి చదువుకుందామంటే విధిలో తప్పు చాలా వెడ్డగా పేర్లు పెట్టుతారని భయం. నా చదువేలా సాగుతుంది? విధిలోని హాకీ చేసుకొని ఉండడా ఏమి? మరీ అంత పీరికతనం కూడదు. భయం మనని తిరోగమింప చేస్తుందే గానీ ఎప్పటికీ ముందేంజ నేరు నీయతు కుమారీ.

జి. బి. ఆర్, బాబూనగర్

మనస్థి తోటి మనస్థి బాగా ఉంటే ఓర్పు లేదు. కారణం?

మనస్థి కనుక!

బి. పి. కె, ఆలూరు

స్త్రీలు పవిత్ర భారతమాత విద్వలం జూడే... అడంలా...

అక్కడికి పురుషులు కా బ్బా!

ఎన్. ఎన్. జి, నీజామాబాద్

మనదేశంలో రోజురోజుకీ లంచాలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. కారణం?

పని త్వరగా జరిగడనికి అదొక్కటే మార్గంగా ఉండడమే కారణం.

యు. ఎన్. ఎస్, కొత్తపేట

మానవులు సుఖంగా ఉంటే సంతోష పడి, బాధగా ఉంటే బాధపడతారు. కారణం ఏమిటి?

సుఖంగా ఉన్నప్పుడు కూడా బాధపడమంటా తేమిటి కమ్మ!

పి. ఎన్. ఎల్, కె. పి. వర్కుం

సిగరెట్లు కొల్పోవారేమీ మాస్తే నాకాక విధమైన వివ్యాభావం కలుగుతుంది ఎందుచేత?

తాము చేయలేని పనిని, చేయని పనిని ఇతరులు చేయగలిగినప్పుడు, చేస్తున్నప్పుడు అలాగే ఉంటుంది లక్ష్యగారూ.

చత్రపతి కానుకలు

ఇది కరువుకాలం. మహారాష్ట్ర వేళం లోని (పతి గ్రామం ఆకలిబాధతో కృశించి పోతోంది. అటువంటి సమయంలో రాజ గారు ఒక పేదకానికి అడక్కుండా నగలు, వెళ్ళు వస్త్రాలు, నాణాలు ఇస్తే ఎలా ఉంటుంది? కుగ్రామంలో ఉండే మనిషి కుటుంబంలోనివారు ఎంత సంతోషిస్తారు!

బహుమతులు పంపిన రాజగారు చత్రపతి శివాజీ. పేదవ్యక్తి పేరు తుకారామ్. దెహా గ్రామంలో అంగడి పెట్టుకున్నవాడు. కొంత కొలంగా అందరి హేళనకీ గురిఅయినా మనిషి 'దేవుడి పిచ్చాడు' అని చెక్కెరించేవాడు.

ఇటువంటి పిచ్చివాడు ఇంటిబయట రాజ గారి గుర్రాలు నుంచుని పుంటే మాత్రం ఏమి గమనిస్తాడు? అడుకని అతినిబాల్సే గుర్రామీద వచ్చినవారికి స్వాగతంచెప్పే వారి కానుకలు తీసుకుని భద్రంగా లోపల దాచింది.

కొంతసేపటికి తుకారామ్ ఈ ప్రపంచం లోకి వచ్చాడు. ఇంట్లో నందడిని గమనించి సంగతి ఏమిటని అడిగాడు. శివాజీ భటులకి జరిగిన మర్యాదగరించి వీని సరితోపించాడు. కాని, కానుకల సంగతిని కలవర పడ్డాడు. శివాజీ తనని రాజధానికి పిలిచాడని వినికూడా సంతోషించలేదు. అంతే కాక, రాజగారు పంపిన కానుకలన్నిటినీ తిప్పి పంపమని భార్య జిజాయాతో చెప్పాడు! తనకి చెప్పకండా అపరిచితుల వద్దనుంచి కానుకలు పుచ్చు కోసటం తప్పుఅన్నాడు. రాజభటులు ఒక ఊరిలోనే ఉండటంచేత వారిని పిలిపించే తమ కానుకలు పుచ్చుకోలేనందుకు, శివాజీ మహారాజుల వారిని కలుసుకోలేక పోతున్నందుకు చీంతిస్తున్నానని చెప్పాడు. తను ఏకోవా భక్తుడు, ప్రతిజ్ఞం వికోవా స్మరణలోనే మునిగిఉంటాడు, సంపదలతో తనకి ఏమిటం లేదు, వాటిని స్వీకరించటం పాపం

అన్నాడు.

తుకారామ్ 1608 లో జన్మించాడు. వారివంశం తరతరాలుగా వండరిపుర ఎల్ స్వామి భక్తుల వంశం. తుకారామ్ తండ్రి బల్ వాదా. కొడుకు వడమూడవవిట ధన్య వ్యాపారం బోధ్యతని అతనినినిద మోపి వేర్ల పోయాడు. తుకారామ్ ది బాటగుండె 1629 లో వచ్చిన కడుపుతో ప్రతి బాధలు చూశాడు. మామూలు జీవితమీద విరక్తి పుట్టింది. వ్యాధిరాన్ని తమిళుడు కన్ పూజాకి వచ్చున్న తను తక్కిలో మునిగిపోయాడు. అతనికి సరస్వతీదేవికలతో ప్రత్యక్షం అయి, వా ముడే పుడు అని పూరంగా పదిరివెళ్లిన పని పూర్తిచెయ్య మని చెప్పింది. తుకారామ్ ఆమె ఆజ్ఞని శరిపా వహించాడు. 'అభంగ్' అనే పేరుకల వద్యాలు కట్టటం మొదలుపెట్టాడు. భక్తి సిద్ధాంతపు లోతులని ఈ కృతులలో వక్కాగా చూడవచ్చు. కర్మకాండకన్నా మనో బుద్ధి ముఖ్యం అన్నాడు తుకారామ్.

— 'కరుణ, క్షమ, శాంతి ఎక్కడ ఉంటాయో అక్కడే దేవుడు ఉంటాడు. అక్కడికే వెళ్లి నివాసం ఏర్పరచుకుంటాడు. ఈ గుణాలు ఉన్నచోట ఉండిపోతాడు.'

మేకన్ కోవ్ అనే హిశ్వాత్య కండితుడు తుకారామ్ని 'ది రాబర్ట్ బర్న్స్ ఆఫ్ ఇండియా' అన్నాడు.

ఈ వాడు రెండుకోట్ల మహారాష్ట్ర రయతులు తుకారామ్ పాటలు పాడుతుంటూ మరణ్యాలని కల్పింతుకుంటున్నాడు — పగలు పోల్లో వసిచేసుకునేటప్పుడు, తల్లి గుడ్డి దీపం వెక్కనే ఏ కాంతి తీసుకుంటు న్నప్పుడు...

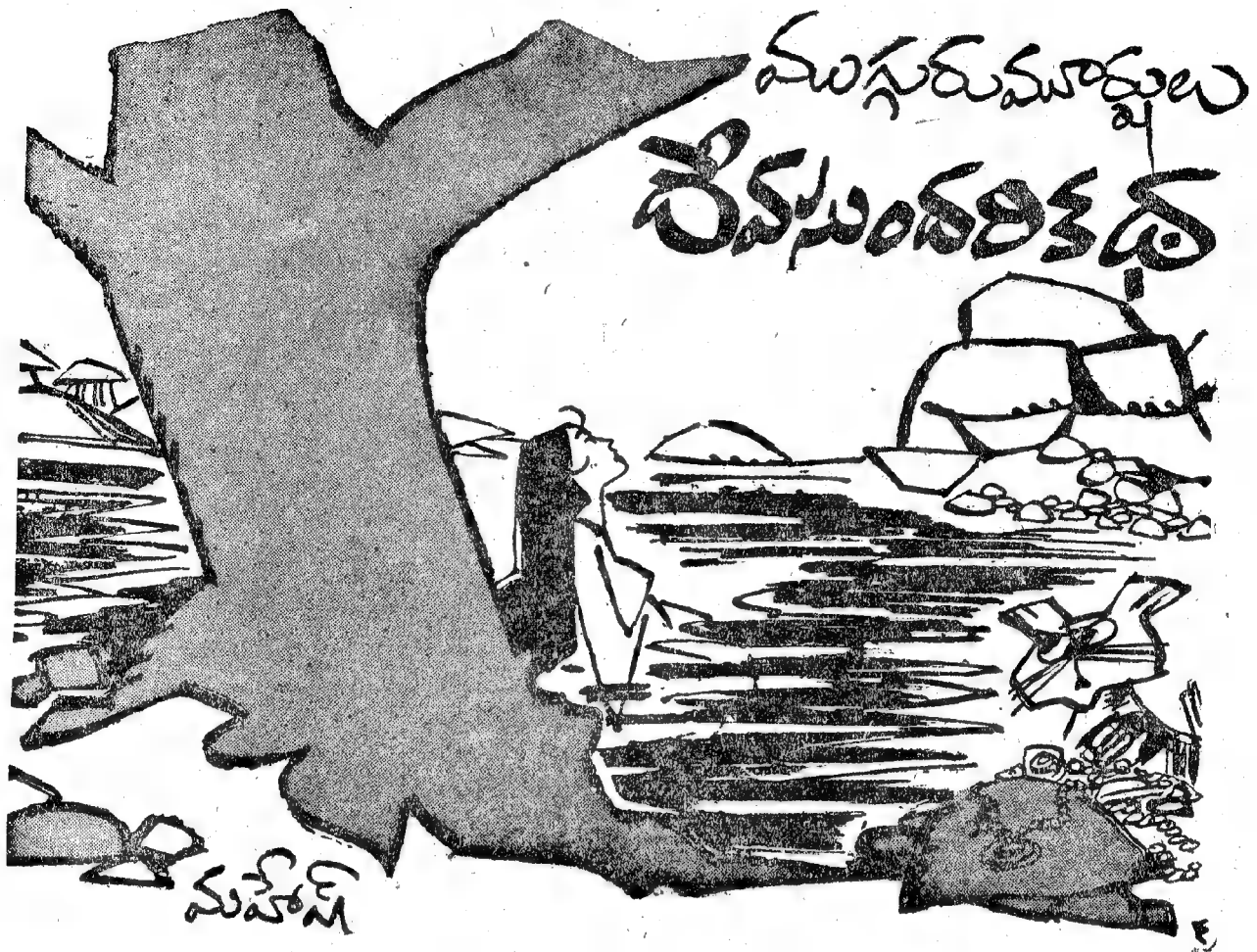
పద్యపాదాలతో విందు భోజనం!

ఇంగ్లండుకు షెక్స్పియర్ ఎలాశా, బియ్యగినుతో 'కెమోయిన్స్' అలాగ. తాము 18 వ శతాబ్దంలోని వ్యక్తి. అతడు రాసిన గ్రంథం 'టాసియేడ్స్' ప్రపంచ బాల్కనీగలదని తదనల్లో ఒకటి. అంత గొప్పవ్యక్తి అయివుండి కూడా అతడు జీవితమంతా దరిద్రంతోనే గడి పోయి. పరిసరవద్దో, తుంటూగురున్న పిల్లలు కొంటలు ఒకసారి అయినాను ఒకసారి అయినా అవ్వనివాడు. అక్కడి, పాడు 'మేము ఇష్టపాడు, నియంతలు అవ్వనివాం కదా! నువ్వు ఒక్కసారి యిలా భోజనానికి పిలిచావా?' అని అడిగాడు. కెమోయిన్స్ దరిద్ర స్థితిని వేళాకోళం చేయడంకోసమే అలా అన్నాడు.

"ఒక్క భోజనమేం ఇర్లు! అంత కంటే ఎక్కువయిన విందునే ఇస్తాను రమ్మ"ని వారిని అప్యనించాడు.

దీం జరుగుతుందో చూడాలని అందరూ ఆయన ఇంటికి వెళ్లారు. భోజనంచేసే ఇల్లిమీద ప్లేట్లు తోర్లంతి పుస్తాయి-మంటూ, పొయ్యలు, కుండలు, కట్నలు అందంగా అమర్చి పుస్తాయి. అవ్వనియిలు తమ తమ స్థానాల్లో కూర్చుని ప్లేట్లను తిథగి ద్రిప్పిచూశాట. ఒక్కోప్లేట్లకు ఒకో కాగితం అటుక్కుని వుంటి. ఆ కాగితం మీద వాస్తంలో నింపిన పద్యపాదాలు ఒక్కొక్కరి పేరుపేరునా వ్యక్తకరించి ఉన్నాయి. అలిథులు ఎంతో ఆనందించారు. అటువంటి విందును రాము వప్పుడూ పొందని కారణంగా కెమో యెన్నును ఎన్నోవిధాలుగా అభినందించారు!

—విను. ●

“ఏం జరిగింది...” అంటూ, చూడమని చెప్పినది చంచలాపు విదంబరంతో యేదో తెలుసుకొన్నాడు.

“ఏం జరిగినా, కొంతమందికి మంచిపేరే వస్తుంది. నెహ్రూగారి విషయమే ఆలోచిద్దాం. కొన్నేళ్లక్రిందట బెంగాల్ బీహార్ ముఖ్యమంత్రులు తమ రాష్ట్రాల సరిహద్దుల్ని గురించిన తగాయిదాను పరిష్కరించుకోవడానికి కలసికొన్నారు. వాళ్ళిద్దరూ ఒక నిర్ణయానికి రాలేకపోవడంవలన మొత్తం రెండు రాష్ట్రాలను కలిపేస్తే మంచిదని ఒక ప్రకటనను చేశారు.

ఆ సందర్భంలో రామ్ మనోహర్ లోహియా ఒక ప్రకటన చేశాడు. ‘బెంగాల్ని, బీహార్ని కలిపేస్తే నెహ్రూగారికి అజోకుడి తరువాత దేశాన్ని ఏకంచేసిన వ్యక్తి అవుతుంది. ఏదో ఒక కారణంవలన రెండు రాష్ట్రాలను వేరువేరుగా ఉంచేస్తే ఒక సామాన్యమతాని నిమిత్తం భాషను విడిచిపెట్టిన శ్రీరామకృష్ణుడి

తరువాత అంతటి వ్యాధి నెహ్రూగారికి అభిస్తుంది. అందుచేత యేది యేం జరిగినా నెహ్రూగారి కీర్తికి లోపం ఉండదు.’

‘చైనా మనదేశంవూడ డండయాత్ర జరిపినప్పుడు మన సైనికులకు తగిన యుద్ధసామగ్రి లేకపోవడంవలన మనం కొంత భూభాగాన్ని కోల్పోయేం. ఇంతటి ముఖ్యమైన విషయంలో కూడా కేవలం అప్పటి రక్షణమంత్రి కృష్ణ విహానాడి మాత్రమే తప్పే అయినట్టు మిగిలిన వారందరూ తమ విధుల్ని పక్కమంగా నిర్వహించినట్లుగాను ఊహించుకోని అతన్ని మాత్రం రక్షణ మంత్రిత్వముంచి తొలగించారు!

‘మన రాజ్యాంగంలో 75 వ అర్టికలు ప్రకారం యే నిర్ణయానికైనా మొత్తం మంత్రివర్గం యాభ్యంతరం మౌనంగా ఉండి కాని తాస్తిగురించి యెవరైనా వట్టిండు కొబ్బారా? గోట్టు కంట్రోలు విషయంలో మొరార్జీదేసాయిజే అంతరూ నిశ్చయించు

టారు కాని అది మంత్రివర్గం ఆమోదించిన తరువాతనే అమలులోనికి వచ్చిందన్న సంగతిని మరచిపోతుంటారు’ అని అన్నాడు చంచలాపు.

‘అవలు గోట్టు కంట్రోలు విషయంలో యెవరు మాత్రం యేం చేయగలరు? అందరూ నిమిత్త మాత్రులు యొందుచేత నంటే దానికి విశ్వామిత్రుని శాపం ఉంది’ అన్నాడు చూడమని.

‘ఏమిటా శాపం?’ అని చంచలాపు, విదంబరం ఒకేసారి ప్రశ్నించగా చూడమనిజే చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

దేవసుందరి కథ

భూలోకంలో ప్రపంచ సుందరి పోటీలు జరుగుతున్నట్లుగానే వర్తమానంలో దేవసుందరి పోటీలు జరుగుతుండేవి. ఇక్కడ ప్రపంచ సుందరిని నిర్ణయించినప్పుడు కూడా పరిణా విగ్నియంలో జనరల్ వారిడ్ని కూడా పరి

శిలించినట్లుగా, దేవసుందరిని నిర్భయించేటప్పుడు, పోటీ చేసేవారు అలంకరించుకొన్న వస్తువులకు ప్రాధాన్యతను యిచ్చేవారు.

అలాగ వస్తువులకు ప్రాధాన్యతను యివ్వడానికి మరొక కారణం కూడా ఉంది. దేవతలందరూ త్రిదశులు. అంటే యోగ్యుడూ ముప్పైయేళ్ళ వయస్సుతోనే ఉంటారు. లేదా మరొక అర్థంలో దేవతలకు బాల్యం, కౌమారం, యౌవనం అనే మూడు దశలే ఉంటాయి. వారికి సార్వత్రికం, మరణం ఉండవు. అందుచేత ప్రతి సంవత్సరం పోటీ చేసేవారు మారిపోవడానికి అవకాశం లేదు. అవరి స్థితిలో మొదటిసారి పోటీలో యెవరు నెగ్గితే ఆ తరువాత యెప్పుడూ వారే నెగ్గినట్లే ఉంటుంది. అప్పుడు యీ పోటీలో యెవరికీ ఆసక్తి ఉండదు. కాబట్టి శరీర సౌందర్యాన్నేబట్టి కాకుండా ధరించిన వస్తువులబట్టి మాత్రమే ప్రతి సంవత్సరం దేవసుందరిని నిర్భయించేవారు.

రంభ, ఊర్వశి, మేనక, తిలీతన మొదలైనవారంతా యీ పోటీలో పాల్గొనేవారు కాని యెప్పుడూ రంభే నెగ్గుతుండేది. దాని కారణం ఆమె నలకూబరుడికి ప్రియురాలు కావడమే. నలకూబరుడు కుబేరుడికొడుకు. కుబేరుడు మూడు లోకాల్లోను ధనవంతుడై కాబట్టి ప్రతీసంవత్సరమూ నలకూబరుడు యెంతో డబ్బు ఖర్చుచేసి రంభకు రక్తరకాల వస్తువులు చేయించేవాడు.

ఎప్పుడూ రంభే యీ పోటీలో నెగ్గడం మిగిలినవారందరికీ చాలా కష్టాన్ని కలిగించింది. ఊర్వశి, తిలీతన మొదలైన వారందరూ కలిసే మేనకను ప్రోత్సహించేరు. 'మధ్య తప్ప యీ వనిని మరొకరు పోషించలేరు' అని ఆమెను పొగడేరు.

మేనకకు కూడా రంభను ఓడించాలనే వట్టుగల అధినరకే ఉంది కాబట్టి 'నిమై నానరే' యీ సంవత్సరం నేను రంభను ఓడిస్తాను' అని మేనక వారికి హామీ యిచ్చింది.

తరువాత మేనక యీ విధంగా ఆలోచించింది. రంభ గెలవడానికి కారణం ఆమెకు నలకూబరుడు యిచ్చే వస్తువులే. రంభను గెలవాలంటే అంతకంటే మంచి వస్తువులు కావాలి. దేవతల్లో నలకూబరుడికంటే ధనవంతులు లేరు. త్రిమూర్తులు మనకు

అందుబాటులో లేరు. అని అనుకొని మానవుల్ని గురించి ఆలోచించింది. వృష్టికి ప్రతి వృష్టి చేస్తున్న విశ్వామిత్రుడు అకస్మాత్తుగా ఆమెకు స్ఫురించాడు.

వెంటనే మేనక భూలోకానికి వచ్చి విశ్వామిత్రుని యెదుట తన హావభావాల్ని ప్రదర్శించి అతనిని ఆకర్షించింది. విశ్వామిత్రునితో మేనక మొత్తం పదిసంవత్సరాలు కాపురం చేసింది. మొదటిసంవత్సరం విశ్వామిత్రుడు యిచ్చిన ఆభరణాలన్నీ ధరించి మేనక దేవసుందరి పోటీలో పాల్గొని నెగ్గింది.

ఇదేదో కాకతాలీయంగా జరిగిందనుకొని రంభ ఊరుకొంది కాని వరుసగా మేనక యిని మిదిసంవత్సరాలపాటు దేవసుందరి పోటీలో నెగ్గడంతో రంభకు చాలాకోపం అవమానం కలిగింది. ప్రతిరోజూ రంభ నలకూబరుడితో చెప్పి తొమ్మిదవసంవత్సరం పోటీలకు చాలా ప్రత్యేకంగా నగలు తయారు చేయించుకొని పోటీలో పాల్గొంది కాని మేనక వస్తువుల ముందు రంభ వస్తువులు వెలవెలపోయాయి.

దానితో రంభకు చాలాకోపంవచ్చి 'మీ రేవో యీ మూడు లోకాల్లోను నాకంటే ధనవంతులు లేరంటారు కాని మీరు యెంతో పాగడి నాకు యిచ్చిన వస్తువులు మేనక ధరించిన వస్తువులముందు ఎందుకూ పనికిరాకుండా పోయాయి' అంటూ నలకూబరుడి దెప్పడం ప్రారంభించింది.

'మూడు రంతా! క్షీరసాగర మధననమయ్యలో ఆవిర్భవించిన 'శంఖం' 'పద్మం' 'మకరం' మొదలైన నవగ్రీవుల్నుంచి తీసిన అసలు రత్నాలతోనే నీ నగలు చేయించావు. ఈ మూడులోకాల్లోను యంతకంటే మంచి రత్నాలు ఉండడానికి అవకాశంలేదు. అందుచేత నీ వస్తువులకంటే కూడా మేనక వస్తువులు విశాఖిస్తున్నాయంటే ఆ నగలు కేవలం యిమిటేషన్లవనికే అయిఉంటాయి అని అన్నాడు నలకూబరుడు.

దానితో రంభకు తన పరాజయకారణం బోధపడింది. వెంటనే యీ సంగతి మేనకకు చెప్పడానికి బయల్దేరడానుంచి రంభ నలకూబరుణ్ణి ప్రోత్సహించింది.

'మధ్య దేవసుందరి పోటీలో గెలవవచ్చును లేదా ఓడిపోవచ్చును. కాని నేను మాత్రం యీ వ్యవహారంలో కొంచెం కూడా జోక్యం చేసికొను. మనం యీ విషయం

మేనకకు చెప్పేటని విశ్వామిత్రునికి తెలిసింది. అతడు ఆతనునిమ్నా నమ్నా కూడా జరిపాడు.' అని నలకూబరుడు రంభకు వృష్టంగా చెప్పి వేశాడు.

అటుపైన యేం చెయ్యాలో తోచక రంభ భారసేపు ఆలోచించగా ఆమెకు కలిజ్జావకానికి వచ్చేడు. వెంటనే రంభ వెళ్లి కలిని ఆశ్రయించింది. కుబేరుడు అయి శ్వర్వానికి అధిపతి అయినట్లుగానే కలి దగ్గరదానికి అధిపతి. అందుచేత కుబేరుడికి కలికి నవాజెరం ఉంది. అటువంటప్పుడు తన శత్రువు యొక్క కుమార్తెని ప్రియురాలు వచ్చి తనను ఆశ్రయించిందనగానే కలికి చాలా సంతోషం కలిగి 'నీకేజావాతో' కోరుకోమ్మన్నాడు. జరిగిందంతా వూత గ్రుచ్చినట్లుగా చెప్పింది రంభ.

'ఎలాగై నానరే తను ధరించిన వస్తువులు యిమిటేషన్లు వస్తువులేనని మేనకకు తెలిసేలాగున చేయాలని రంభ కలిని బ్రతిమాలింది. రంభ మాటలు కాదనలేక కని భూలోకంలో మేరకా విశ్వామిత్రులు కాపురం ఉన్న ప్రదేశానికి వచ్చి తగిన సమయంకోసం వాచుకొని ఉన్నాడు.

విశ్వామిత్రుడు యొక్కడకో వెళ్లిన సమయంలో మేనక ఆడపిల్లను ప్రసవించింది. స్నానం చేయడంకోసం మేనక వస్తువుల నన్నింటినీ తీసి, నీళ్ల పొయ్యిపక్కను ఉంచి స్నానానికి వెళ్లింది. ఇదే సమయమనుకొని కలి పిల్లరూపంతో వచ్చి వస్తువులమీదుగా దాటి వెళ్లిపోయేడు. దాటడంలో ఒక గొలుసు వెళ్లి పొయ్యిలో పడింది.

మేనక స్నానం చేసినప్పుడు తరువాత వస్తువుల్ని చూడగా ఒక గొలుసు కప్పించలేదు. దానికోసం ఆ చుట్టు పక్కల వెదుకగా అది మండుతున్న పొయ్యిలో కప్పించింది. మేనక వెంటనే దాన్ని బయటకుతీసి చూడగా దాని గిట్టు పొయ్యి రాగి బయటపడింది.

దానితో మేనకకు విశ్వామిత్రుడు యిస్తున్న వస్తువుల గుట్టు తెలిసిపోయింది 'దేవతలకంటెంచి యొక్కడకు వచ్చి కాపురం చేయడం యీ గిట్టు వస్తువుల కోసమా? అని మేనక ఆ వస్తువులను పిల్లనుకూడా అక్కడే వదలివేసి దేవతానికి వెళ్లిపోయింది.

తరువాత కొద్ది సేపల్లో విశ్వామిత్రుడు (63 వ పేజీ చూడండి)

ఎందుకు?

ప్రశ్నోత్తరం

మీరు అత్యుబలంగస్తా, గుంటిబలం గొప్పదా, భుజిబలంగస్తా—ఈ మూడింటితో ఏది గొప్పతో తీర్చండి మార్దా?

డి. నేతలే, కొత్తగూడెం.

అక్షాతం బుద్ధిబలం వుంది. 'అత్యుబలమే' గొప్పది.

శ్రీమార్గము గొప్పదా? యుక్తి మార్గము గొప్పదా? టి. ఎమల, గోపాల పట్నం.

యీ రెండింటికంటే భక్తి మార్గము గొప్పది.

ఈరోజులోమంచికి, నీతికి, విజయికికీ, వ్యాయామం కీ పోలేదా? ఎందుకు?

యస్. పానుమంతరావు, బండకూ

తర్కం మూడు పదాలమీద నడుస్తోంది నాయనా!

మీరు కార్కూక్ చిత్రాలను ఎందుకు విర్నింపజాడరు? కె. కె. మంతల, పామిడి.

నమయ సందర్భాలక్రమం కాదు మార్కాచున్నాను.

'పెదదాడి'వం 'పెదవి'కీ తేలు. మరి భవనంతుం కోసం.....? యస్. రోకెక్కరి, అనకాపల్లి.

భవనంతుం కోసం దరిద్రులకు తేలు.

ఎన్నపందేహాలు—మిన్నుల్ని అదగాలంటే నమజూహి ఒక్కటి జ్ఞానకానికి వచ్చివాన, ఎందుకు?

డి. వెంకటేశ్వరరావు, నైవేలి—3.

'శిర్వాసనం' వెయ్యింది జ్ఞానకాశ్చ బాగా వుంటుంది.

56

ఒకవేళచిత్రాలలో ముద్దులు ప్రవేశపెడితే యీ తారలు అందుకు సిద్ధపడతారా? మోతిప్రాయం? బండారుకృష్ణ, హైదరాబాద్—23.

మనల్ని పరిపాలిస్తున్న పేద్రలు ఎన్నో నిషేధాలను అమలులో పెట్టున్నారు. పొరబాటున 'ముద్దులే' ప్రవేశపెడితే సూదిదారంతో తారల మూతులే కుట్టుమని రాజ్యసభలో చట్టం పాస్ చేస్తారు.

ఒక అమ్మాయిని పోదరిగా భావించు, న్నా. ఆమెకు అపార్థించేమకుంటారెందుకంటి?

సి. జాషేష్, జనగమ.

మనిషివా?

మీ 'పరసనాలిటీ' రాక్షసుడిలా గుంతమో?

స్త్రీ లేకుండా సినిమా తీయడం సాధ్యంకాదా? అలాంటి చిత్రం తీయగల నమర్దులు తెలుగుసినిమా రంగంలో లేరా?

శ్రీరామసుందర్యనం, హైదరాబాద్.

స్త్రీలేకుండా ఉండకలిగిననాడు స్త్రీలేకుండా తీయవచ్చు.

ప్రతివాడు పరిస్త్రీని చూపేందుకే ప్రయత్నిస్తుడు. కానీ, అదేపరిస్థితి ఈ స్త్రీకి సంభవిస్తే సహించలేడు, ఎందుకు?

సి. లక్ష్మణరావు, గుంటూరు.

అందుకే తనతప్పు తనదాకా వట్టేటంతవరకు తెలియదంటారు.

మీరు ఎప్పుడైనా నిజాన్ని అబద్ధంగా, అబద్ధాన్ని నిజంగా మార్చారా?

డి. కె. శ్రీధర్, ఆనంతపురం.

అలా మార్చడానికి వేనేమన్నా కోర్కె పక్షినా?

కొన్నిసార్లుతులలో మనిషి నవ్వులానికి ప్రయత్నించినా నవ్వలేడు, ఎందుకు?

టి. శంకరరావు, భరంపురం.

తన ఓపికంతా ఏడవడంతోపే సరిపోయివుంటుంది, యిక నవ్వేశక్తి ఎక్కడిది?

స్త్రీ తను ప్రేమించిన పురుషుని నివాహముచేసుకుని ముఖపడగలదా? పురుషుని చేత ప్రేమించబడిన

స్త్రీ ఆతనిని వివాహముచేసుకొని ముఖపడగలదా? వినవగరి కృష్ణకుమారి, డోర్గుకోట్.

ప్రేమ ఏ ఒక్కరికివున్నా లాభంలేదు. ఇద్దరికీ వుండవలయును, అప్పుడే సత్యసుఖములను బడయవచ్చు.

మీరుమీదా నా నిరీమాణింది నిలమిస్తే పి
తేయాలనుకుంటున్నారు?

(శివశి పి. లక్ష్మీరాజు, బళ్లారి.

సినిమాలు విరమిస్తే డ్రామాలో
మొదలు పెడదామనుకుంటున్నాను.

మొచ్చటగా మూడుగంటలసినిమాచూసి, మూడు
సినిమాల జాతీయగీతం వినివారిని శిక్షించే అర్హత
మన ప్రభుత్వం వారికి లేదంటారా?

కె. పి. భూపాలెని, నర్సరాజ్ పల్లె.

శిక్షించి దేశభక్తిని ప్రబోధిస్తే అది
రాజరాజ్యం అవుతుంది కాని రామ
రాజ్యం ఎలా అవుతుంది?

మీరు మీజీవితంలో ఎవరికైనా మోటు పెడు
తే ౧౦ కాలా? ఎం.డి. గౌడ్ మోదిన, అల్లూరు

ప్రాస్తే చెప్పులపాపు పెట్టుకోవలసి
వస్తుందని అలాంటివని చెయ్యలేదు.

బ్రతుకుని బట్టి విలువ నూరినట్టు వేపబిబట్టి
గౌరవంబలిచినట్టు మనస్సునిబట్టి ఉద్యోగి
మారుతుందని నా వుద్దేశం. మీ అభిప్రాయం?

ఎం.పి. శ్రీనివాసరావు, విశాఖపట్నం

మీ అభిప్రాయమే నా అభి
ప్రాయం.

జనసంఖ్యతగ్గులని మనవార్లు ఎన్నికుంటుం
నియంత్రణ పద్ధతులు ప్రవేశపెట్టివా - జనసంఖ్య
తెరుగుతున్నదేకాని, ఏమాత్రం తగ్గుతుందేదు. ఎ
దుకు? ఎం. జయరామిరెడ్డి, తాడేపల్లె

వక్రతిని అరికట్టడం బ్రహ్మ
తరమే!

మనిషిని ఏడ్చినవలం మలభమా, నవ్వించటం
మలభమా? ఎం. నరసింహమూర్తి, అనంతపురం

ఎం. నరసింహమూర్తి, అనంతపురం

ఎందుకంటే నవ్వుడూ
ఏడిసిస్తాడూ?

ఏడ్చించటమే మలభం.

మానవజన్మ ఎక్కడమో మర్యాదవిధానం కొం
డారు, కాని మానవజన్మ ఎక్కిమారు పొయినజన్మలో
పాపము చేసినవారిని కొండరన్నాయి. ఇందులో
ఏది నిజం? పి. మోహన్ బాబు, నంద్యాల.

ఏది నిజమో చెప్పడం కష్టం.
పూహాగానానికి వదిలేస్తే ఏ నష్టం
వుండదు.

(స్త్రీ అధిశక్తి వృద్ధి కల్గి అంటారుకదా మరి
పురుషులకు లోంగా - ని? కారణం ఏమిటి? పురుషులే
స్త్రీకి లోంగిఉంటే చాగుండును, కదా?)

టి. భాను, హిల్స్ పురం

ఎవరు కాదన్నారు? కాలితో తన్నినా
సత్యభామకు విధేయుడై ఉండలా
(శ్రీకృష్ణ వరమాత్ముడు.

తర్జును గౌరవించలేని వారైనా ఏమి చేయాలి?
ఎం. మురళి, కరీంనగర్.

ఏం చెయ్యాలా? చేతనయితే ఆమెను
నాలుగు తన్నడం, ఎదురు తిరిగితే
పారిపోవడం.

నటునికి నాక్కుద్ది ప్రధానమంటారా, విగ్రహ
పుష్టి ముఖ్యమంటారా? ఏది అతనికి భవిష్యత్తును
కూర్చులుగుతుంది?

ఎం.వి.ఆర్.భాగ్యలక్ష్మి, ఉరవకొండ.

నాక్కాతుర్యము ఒక్కటేవుంటే
'మాటకారి' అని అంటారు. యిక
రెండవది 'విగ్రహపుష్టి నైవేద్యనష్టి'
రెండు కలిగివుంటే భవిష్యత్తు దేదీప్య
మానంగా వెలుగుతుంది.

హాంపానంచేసి, ప్రాయశ్చిత్తం అనుభవించి, పశ్చా
త్తాపంతో కుమిలిపోతున్న ఒకవ్యక్తికి యీలోకంలో
గల స్థానమేమిటి? ఎం. ప్రకాష్, కరీంనగర్.

మనిషిగా బ్రతకడమే.

అహమ్మతిహించిన శ్రుతి
విద్యార్థికి పేయలేదు. విద్యార్థికుడికి శ్రీ ౧౦
ఉద్యోగంలేదు. ఎందుకు?
ఎం. భాస్కరరావు, అనంతపురం.

మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందిగా,
ఏం లేకపోతే ఎలా?

ఎం.పి. ప్రకాశరావు, పైలడబాబ్

మీ తరువరి చిత్రంతో నేను హీరోగా, మీరు
వింగగా ఏక్టర్ రిస్తే ఎలా వుంటుందిగురగా?

ఎం.పి. ప్రకాశరావు, పైలడబాబ్

శిష్య! అదే నీకోరికైనచో డబ్బు
పెట్టుబడి నీవే పెట్టుము. అప్పుడు
నేను విలన్ గా నటించెదను. నీవు
హీరోగా నటించి ఆ చిత్రాన్ని నీవే
చూసుకుని ఆనందించుము.

వినిగలో హీరో - హీరోయిన్ డగ్గ
నమాంటే చీడరించుకొంటుంది. కనురుతుంది. ఆ
తర్వాత 'నీవేనా రాజాపు - నీవే నాకూజాపు' అంటూ
పడిచస్తుంది, ఎందుకు? టి. కృష్ణకుమార్, వాడి.

అదే 'Love' అదే 'ప్రేమ' అదే
'కాదల్' అదే 'మొహబ్బత్' అదే అదే
అదే...

పద్మానాభం

దేశవ్యాపి జయలలిత సృష్ట్య నాటకం

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

ఆ సరిస్థితిలో నూపిన మరుది ఆడుకుంటుంది. చేరడాని కోరికంటాడు. భర్తను వెతుకుతూ అదిమంటి ఆ కృష్ణ దేవి రావటం, భార్యభర్త రీతయూ ఒక్కొక్కరు కట్టుకున్నామన్న అనందపాదవ్యంగం చేరి యూదుదాండలం చూపిస్తే మరుది తన ప్రేమను త్యాగంచేసి వాట్లకంటే అంతే అపుత్యుంది. ఇది ఈ చిత్రకథాంశం అనివ్యర్తం.

రామనూరి మరుదిగా కుమారి జయలలిత

అగ్రగణ్య సినీహీరంగా ఆ చిత్రము అదినయించింది. ప్రెమియర్ లో ఒక భాగం రెండు 'కామరాజు' సృష్ట్యుల్ని అదినయించిన యద్దరు లభ్యమయ్యారు. ప్రేక్షకుల్ని ఆత్మ త్యాగంవలన ముందెత్తారు అనబడతే అదియోగిస్తే తేలు.

ఈ చిత్రము వాటికి సంగీతాన్ని గృహాన్ని శ్రీ కె. ఎస్. తంబామధురాణిగారు సమకూర్చారు. ఇత్యంత అద్భుతముగా ఉన్న ఆనాటికప్పు శ్రీ నమిని రామారెడ్డి అంగం పారు. కృత్యం. పైకై (కామరాజు) నట సురంత వచ్చే తెల్లము.

—మాధవ

'కామరాజు' చిత్రంలో జయలలిత.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

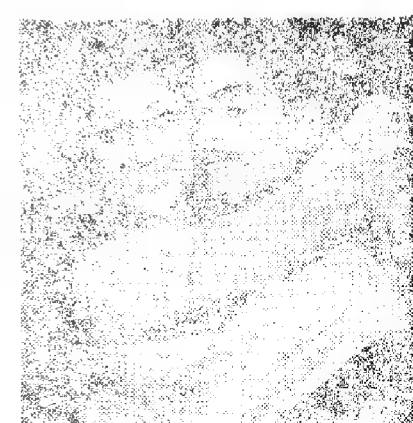
కంచాను ఫిలింఫోర్స్ అసోసియేషన్స్ : సినీ కళాకారులకు బహుమతి ప్రధానోత్సవం

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

దేశవ్యాపి జయలలిత వారు సమర్పించిన 'కామరాజు' అనే అద్భుత చిత్రం సృష్ట్య నాటకం గానూ, సాంస్కృతిక ప్రభుత్వం ఆదేశం ప్రకారము తానీ పాల్గొనిన విజయవాడ నాటకమండలికి సంతకం చేసినట్లుగా తెలుస్తుంది.

'కామరాజు' చిత్రంలో జయలలిత.

విజయవాడ

ఇ "మీరు నేను వెయ్యది" అన్నారు. మైగల్ (టోడర్నీ) ఏర్పాటలో ఒకరైవ మూసీర్ - రమయల అరుదగా. తరలి ఏ భావనూ వ్యక్తి నిర్వహించా "నేనా?" అని అడిగారు అన్నారు. "అవును మీరే. నూలు వేరుకోవాలి" అంటూ చెప్పారు మూసీర్. అరుద పెదవులపై చిరునవ్వు పెరిసింది "సరే" అన్నారు.

'లాగులు, కైలాగులు నావే!' అర్చించగలిగే నేను ఏలా వుంటుందో

'సందుమనసులు'లో నిల్. విజయలక్ష్మి.

చూడాలనిపించి ఆ మర్నాడు వాపసీలోని మూడవ ఫ్లోర్లోకి వెళ్ళాను. 'మీరిది రిపోర్ట్ చెయ్యడానికి వీల్లేదు' అన్నారాయన వస్తుంటా, నన్ను చూడగనే. అయిన నేను మళ్ళీ పొండు మాసి "ఇది మీదేనా?" అని అడిగారెవరో. "అ...లాగులూ, కైలాగులూ నావే! వేషమే నాదికారు" అంటూ తనవ్యక్తిరించారు అన్నారు. అయిన సాధారణంగా తాల్చి, పైజామా వేసుకుంటుంటారు...జాంకికాల్చి కిలాదారుకుడు రాక (క్యూ) కి నన్నానం చేస్తారు. ఆ సెక్షన్ అరుద అధ్యక్షత వహించారు. సక్త-రాజు డబ్బు ముప్ప కారేజీ ప్రెస్సిఫిక్ (రావికొండల

'పెళ్లంపెళ్లయం'లో యం. జి. రామచంద్రన్, జయలక్ష్మి.

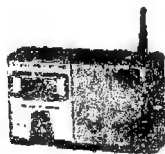
రావు). "అసాధ్యుడు" చిత్రంలోకి కావలసిన కిందటివారం - శారదాలో "అదేమిటి?" అని అడిగాను. "ఇవాళ నాకు స్నాటంగ్ లెదు. ఈరికే వచ్చాను. భారీగా ఉంటుంటేయివని మూర్తి (కైరెక్టరు) గారికి అనీస్టెసిక్ చేస్తున్నాను." అన్నాడు. ఇంట్లో పాక (వాక్) వచ్చాడు రాజీయ నాటాకుడి వేషంలో. ఇద్దరు తల్లి, పండ్ల, తోగి - మూసీర్లాది "ముఖదుఃఖాలు" సెట్లో వేలితో క్షురతో వచ్చాడు. "నేను భావనా

సినిమా డైరీ

- నేపథ్యగాతని అకానంజెక్కుర్ ద్వారా వంగీత దర్శకురాలు కాదోలున్నది. లాజ్ వోల్స్ దర్శకత్వం వహించే ఒక రెగ్లెషన్ తమిళం నటుకూర్చుకుంది.
- బిల్వల్ ఎంర్టీ భార్య వివాహం వారినిది.
- సోదర్ల మమ్మ పెంపించుకు నిలవగా ఈనెం 1 మంచి మహిమేన వియోలెట్ నో తిరిగి తెచ్చారు, ప్రభుత్వం నామా యిచ్చినందువల్ల. తియోలర్లు మహిమేనందువల్ల ఆ తొమ్మిది రోజుల్లోనూ రోజుకి మూడు లక్షల పెంతున ఎక్కువ వచ్చిందని కొందరు పెద్దలు అంచనా చేశారు.
- హిందీ, తమిళ చిత్రాల పనాటింగ్ పానాదితో వుంటూ కూడా క్రిమిలి వర్మిని 'దశావతార్' పురస్కారానికి తరవాడు చేస్తున్నది. మూడటి ప్రదర్శన దశావతారు తొందా యిలో ప్రదర్శించాలని ఒకే సంకల్పం.
- 1930 రో నిర్మించబడిన చిత్ర లాగ్ - ఒక మర్రి లాగ్ కైరెగ్ల నిర్మించిన 'పిక్సి కవన్' ఉత్తమ చలనచిత్రంగా ఎంచబడి చాక్లెట్ పతి అంకారు పతకం గెలుచుకున్నది.
- ప్రఖ్యాత కెమెరామన్ సోనానామ్ యింటిం తొంబాయలో మరలించారు. మమ్మ మూడటి హిందీ కలర్ విమూహ్లావ్ 'హ్యాపీ బ్యాంక్'కి తాయానే తాయాగ్రానాకుం.
- పెన్షంబరు 14వ 'ప్రెయివేయి మూస్టికల్' చిత్రం ఆంగ్లలో విడుదల అయింది.
- అయిదు వాసం కారాలో 'డక్' హిందీ చిత్ర విరూడాన్ని యింగిది రిపోర్ట్ స్టేషన్ లాగా నిర్మాతలు మండల్లో పూలా, తాండీయ. ఈ చిత్రం పెన్షంబరు 13వ 'పెన్సర్' అయింది.
- మద్రాసు లాన్సెట్లో 400 కిక్త తియోలర్ల నిర్మాణానికి అలోపలం ఇదంతాను.

GEMINI BOOKS (10)
P. BOX 1607, DELHI-6

Post Box 1194, Delhi-6

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ 3ನೇ ಹಂತದ 1ನೇ ಹಂತದ
 ಸಂಖ್ಯೆ 1-25-17 ಸಂಖ್ಯೆ
 ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಖ್ಯೆ 1-25-17
 PT DEV DUTI SHASTRI
 Rajyotsna, (WAP) P.B. 86,
 HULLUR CITY.

பெரிய கிணறு

యతి గారి కొత్త సిక్వల్‌లో 'పెన్' చేశాను" అన్నాడు. "ఇప్పుడు తియ్యబోతున్నది ఏమిటి?" "అవును. మా వ్యక్తిలో వచ్చిన కోరిక అది. 'ఎండి మబ్బు' పేరుతో వ్యక్తిలో యిది వరకు సీరియల్‌గా రాలి?" "అవును!" "ఇదే. కన్నడంలో 'బెల్లె మోది' అని కూడా వేరొకప్పుటికారు" అన్నాడు వారి. "హీరో థ్రిల్స్ ఏవరు?" అదిగాడు చంద్రమోహన్. "ఇనును!" అన్నారెవరో. "అవును!" అన్నాడు వారి.

భావనారాయణగారి కొత్త విశ్రంతి
జనున వారనాళ్లతోపాటు గుమ్మడి, వండరి
బాయి, చలం, రమావ్రభ, రావి కొండలరావు
చటమన్నారు. పట్టున్న దర్శకడు, ఎవ్వ
రాన సంభాషణం లేదు. అలా ఎన్నో
క్రష్టల్లపాదో చాయ్ గానాడు. ఇతడు
తెలుగు సరి, తమిళు కొత్త వాడేనా, కన్నడ

000000   000000   000000

[illegible]

2. పాఠశాలలలో బాగార్థిక వర్గం

పదార్థం ఎవరికో వెళ్ళుచున్నాడు అందుకు అందుకు - వివరాలను వెళ్ళి
 వివరాలను వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి
 పదార్థం వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి వెళ్ళి

మనం దుష్టానుంచి వద్దనాభంగంబట్టకనే వెళ్తున్నప్పుడు — రాజ్ బాబు పాదానికి తిరుగుతున్నాడక్కడ. 'మిమ్మల్ని రాజ్ బాబూ, పాదానికి?' అని అడిగాడు. 'పుష్కరానికి రాజమండ్రిపోతున్నా. ట్రాక్టర్ కారి అరేంటుగా' వస్తాను మరి, కలెక్షన్ అంటూ పరుగెత్తాడు. 'ఎప్పుడొస్తావ్ మరి!' 'వచ్చేవారం ఎం. వి. ఆర్ పిక్చర్స్ షూటింగ్ వుంది' అన్నాడు వెనక్కి తిరిగి... పోస్టనటుడుగా రాజ్ బాబు యిప్పుడు వక్కని పేరు తెచ్చుకొంటున్నాడు.

* * *

కిందటి వారం హైదరాబాద్ నుంచి శ్రీ తమ్మారెడ్డి కృష్ణమూర్తి మద్రాసు వచ్చారు — తమ కొత్త చిత్రనిర్మాణం విషయాలను నిర్ణయించుకునేందుకు. 'అన్నీ ఫిక్సు చేసి కేమెరామన్ విషయం తప్ప నవంబరు నుంచి షూటింగ్ ప్రారంభించాలని అనుకుంటున్నాం' అన్నారు తమ్మారెడ్డి. వాయుకీసాయకులు జయలలిత, నాగేశ్వరరావు, సి. యన్. రావు దర్శకుడు. రాజశ్రీ కథకుడు, పినిశెట్టి సంభాషణ రచయిత.

— మోహన్ కుమార్

మెదడుకి వేత

(15 వ పేజీ తరువాయి)

ఉన్నప్పుడు ఎత్తుచెయ్యవలసినది ఈగ అవుతుంది. ఇంక అక్కడి నుంచి పారిపోతున్న ఈగ నైపు దండెత్తిపోయి, కొద్ది ఎత్తులలో పట్టివేయగలదు.

ఈ కిటుకు ఈగకు తెలిసినప్పటికీ పారిపో చేతిలో దానికి దాపు అవ్వదు. ఈ ఆటను ఇంకా రకరకాలుగా తయారు చేయవచ్చు. బొమ్మలలో తిరుబానికి బదులు వంచభుజి, సరభుజి వంటి బేసి భుజములు గలవాటిని గీయవచ్చు. వాటి సంఖ్యకంటే కన్న ఎక్కువ ఉంచవచ్చు. ఈగకూ, పిలీడుకూ, కూడా ఈ బేసి భుజముల చుట్టూ తిరిగే అవకాశాలు కల్పించవచ్చు. ఆ బేసి భుజములను ఇన్నిసార్లు కన్న అధికంగా తిరిగి రాకూడదన్న నియమం పెట్టుకోవచ్చు. ఈ సిద్ధాంతాన్ని అధారం చేసుకుని రకరకాల పనులను, ఆటలు తయారు చేయవచ్చు.

అద్భుతమైన
పండింగ్
కానుక

మీ

నేషనల్
ఎక్స్

రేడియో కొనండి

మరి **Wearlone** క్లరటన్

ఉపకరణముల మీద ఒక ప్రత్యేక
10% ధరలో తగ్గింపును
పొందండి.

ఇంకా అనేక ఉపకరణములు

నేడే మీ నేషనల్ ఎక్స్ వ్యాపారీని, కలెక్షన్ కోండి

GRA

జనరల్ రేడియో అండ్ అప్లయెన్సెస్ లిమిటెడ్..

బొంబాయి - కలకత్తా - మద్రాస్ - ఢిల్లీ

బెంగళూర్ - పుణె - హైదరాబాద్ - పాట్నా.

తనయుని హత్య చేసిన తల్లిదండ్రులు

మధ్యనడకే ప్రభుత్వానికి చెందిన వో ఆధికారి, ఆయన భార్య తొమ్మిదేండ్ల వయసుకల తమ కుమారుని హత్య చేసినందుకు యిటీవల పోలీసులు వారిని అరెస్టు చేశారు.

బెన్గల్ జిల్లాలోని జగదల్ పూర్ కి సరికై పల్లెటూరులో గల దోలేరాడలో ఈనెల కొమ్మిదో తేదీ రాత్రి ఈ దుర్ఘటన జరిగింది. దినుజాతుల సంక్షేమ శాఖకి ప్రభుత్వం కొరి పై ఎచ్చిన ఈ అధికారి ఆ జాతుల వారి ఆచారాలను సమ్మి తమ కుమారుని బలియిచ్చాడు.

బాలుని చావుకేలని విప్రు యీరుగు పొరుగు గారు, పోలీసువారు ఆయింటితలుపు బయట తాళం పీ ఉండటాన తలుపులు పెగలగొట్టి లోపలికి ప్రవేశించారు. పూజా గృహంలో ననిపోయిన బాలుడు గరికి కప్పించాడు. తమకుమారుడు ఆరుగంటల గో పుష్కరికాడవుతాడని ఆడంపతులు అన్నారట. నీ బాలుని మృతదేహాన్ని పరీక్షించిన డక్టర్లు శాస్త్రం గొంతునులిమి వేయడం వల్ల బాలుడు పరిణమించిట్లు తేల్చారు.

అసామ్యుద్ అత్యపాత్య వేసుకున్నారని ఈ నెల 15న కయిర్ - రేడియో ప్రకటించింది. అధ్యక్షుడు శ్రీనాజర్ని వ్యతిరేకించినందున యిటీవల ఆయన్ని అరెస్టు చేశారు.

- ఎం. ఆర్.

కంచే చేనుమేస్తై...

ఫిల్లీలో రహాల్ క్లబ్ లో చట్టనిషేధమైన పేకాల ఆడుతున్నారని పట్టుకోడానికి వెచ్చిన పోలీసులు చట్టని యివ్వుట్టలో నుంచి ఓ వెయ్యి రూపాయలు తస్కరించారట!

ఇంఫాల్లో పోలీసు కో స్టేబుల్స్ యిద్దరు ఒక వ్యక్తిని అటకాయించి అతని జేబులో వున్న రెండు వేల రూపాయలూ స్విఫ్ట్ గా పరచుకున్నారు! ఆనక ఆ యిద్దర్నీ వారి కాఫే అరెస్టు చేసింది - తలలు బోడైన తలపులు బోడా అని జలనాడెనరో అప్పట్టు వాళ్లు మేనుకునే దుస్తులకూ, మనభావాలకూ పాత్ర కుదిరాలని చూశేముంది? అవును లేదు.

ముక్కుమీదా కోపం!

వేంయూక్ట్ అరెస్ట్ రాజ్యం పై నికరణం మాశి స్టూ టి సుప్రీమ్ కనూండ్ శ్రీ అల్టర్ పాక్ట్

మనుష్యుల్లో కోరి గుణాలుంటాయని దార్శనము దానికన్న కాక్షన గుణాలుంటాయంటే

మో ఆదిశ్ థో సొలతొని వాడిని ఎందుకు హత్యాశతోస్త?

మో ఆదిశ్ థో కాదు! అసెంబ్లీలో వాదించా!

నిజానికోమెట్టు వారగా వుంటుంది - తన భార్య ముక్కు కొరికి, పూడిదీసిన నేరానికి వండుమహల్ జిల్లాలో ఒకతన్ని అరెస్టు చేశారు. భార్యని ఆమె ప్రితిలో శేల్చారు. ఇద్దరూ చెరో చిర్రీకి వోటు చేసి, యింటికి నచ్చు ఘట్టం పడ్డారట. దాని ఫలితం అది.

దాగుడు మూతలు

ఫిల్లీలో ఓ చోట రోడ్డు విార పోతున్న ఒకతన్ని ఓ పలుగురు ఎత్తుకుపోయారట. రోడ్డు మీది జనం పోలీసులకు రిపోర్టు యిస్తే - పోలీసులు ఆ బాక్సీని వెంటించి చచ్చివెళ్లి పట్టుకునేసరికి 'థాంక్స్' చెప్పిల్లిన అవ్వకి వినుక్కుని 'మేమిండా స్నేహితులం. పన్నేం వాళ్లు ఎత్తుకుపోవటంలేదు - ఇదంతా సరదా' అని విరుచుకుపడ్డారట! - అయితే వాళ్లు ఎత్తుకుపోతున్నప్పుడు ఆతడు పెనుగులాడా డి, అరిచాడనీ, రోడ్డు మీది జనం అవ్వారట.

బాంగ్ కాంక్ నుంచినస్తున్న విమానం ఇంజను యిబ్బందివల్ల పీఠం నిమానాశ్రయంలో 15 తేదీన ఆగిందట. ఆలోగా కస్టమ్స్ కాఖవారుఆమెనూ నించి, అనిమానంలో నుమూరు ముప్పయిమణుగల్గు బంగారం వుండితీరాలనుకుని సోదా ప్రారంభించారట. ఆ బోయింగ్ లో ప్రయాణం చేస్తున్నవారు చేత్వేరు విమానాల్లో వెళ్లిపోయారట.

కోరినవిచ్చే వృక్షమా!

జయపూర్ లో వాల్మీకి వేల సంవత్సరాల వాటి కల్పవృక్షం ఒకటి వుందట. అది బహుశా పాండవుల వాటిదై వుండవచ్చని ఆభిప్రాయపడ్డ తువ్వారు. దీనికి నిత్యవాలు శేవందున యీవంశం మరెక్కడా లేదట! వృక్షం మొదలు క్షీణించే కలిగి వుండనీ, చెట్టు పై పాత కరెన్సీ అచ్చువేసే కాగితంగా వ్రువయ్యాగించ వచ్చునీ విజ్ఞాలు ఆభిప్రాయ పడు తున్నారు. ఈ కల్పవృక్షం కోరిన వరాలిచ్చేదని ప్రస్తావించింది. దీని పూవులు రాత్రి ఎనిమిది, పది గంటల మధ్యనే వికసిస్తాయట!

- ఫోలాక్షుడు.

ముగ్గురు మూర్ఖులు

(55-వ పేజీ తదుపరి)

యింటికీరాగా మేనక యొక్కదా కన్పించ లేదు. అప్పుడు విశ్వామిత్రుడు దివ్యదృష్టితో కలి చేసిన ద్రోహాన్ని తెలిసికొని కలిని యీ విధంగా శపించాడు.

'శ్రీ కలి! నేను యిచ్చిన వస్తువులను గిల్చి వస్తువులని రుజువుచేసి నా మేనకను నాకు దూరం చేశావు కాబట్టి నీ కాలంలో అనగా కలియుగంలో గోల్డ్ కంబోలు అమలులోనికి వస్తుంది. ఆ తరువాత ప్రజలందరూ యీ గిల్చి వస్తువులను ధరించే దరు గాక!

అని చూడమణి కథ పూర్తిచేయగానే భంచలాపు తన సందేహాన్ని యిలాగ వెలిబుచ్చాడు.

'సినిమాలో ఒక సీనులో మేనక విశ్వామిత్రుని యెదుట నాట్యం చేసినట్లు తరువాత సీనులో మేనక నిర్లను కన్నట్లు చూపిస్తారు. కానినల్ల మేనక విశ్వామిత్రులు కలిసిఉన్నది చాలా కొద్దికాలమే నని మేం అనుకుంటున్నాం. నీవేమో మేనకా విశ్వామిత్రులు పదిసంవత్సరాలు కాపురం చేశారంటున్నావు. ఇందులో యేది నిజం?

విశ్వామిత్రునితో మేనక పదిసంవత్సరం పాటు కాపురం చేసిందని నేను అనడంలేదు. వాల్మీకిరామాయణంలో కాలకాండలో అరవై మూడవసర్గలో యేనిమిదవ శ్లోకం ఇలాగ ఉంది.

శ్లో॥ తస్యోం వసంత్యాం వర్షాణి
వంచ వంచచ రానువ
విశ్వామిత్రాశ్రమే రామ
సుఖేన వ్యతి వక్రమేఖి॥

'అయి (మేనక) విశ్వామిత్రుని ఆశ్రమమందు ఉండగానే సుఖముగా పదిసంవత్సరాలు గడచివాయి'

అందుచేత యిది నా కల్పితం యేమీ కాదని చూడమణి నమోదానం యిచ్చాడు.

ఇక మనం యింటికీ పోవచ్చునంటూ భంచలాపు లేవగానే మిగిలిన యిద్దరూ కూడా అతన్ని అనుసరించేరు. ■

మొటిమలు, పులిపిరి. చెమట కాయలు మరియు సాధారణ చర్మ వ్యాధులకు

నిక్కో

క్రిమినాశక సబ్బు

నిక్కో ముఖాన్ని కాపాడిన అనలైసెడ్ క్రిమినాశక సబ్బు. నిక్కో ముఖం విభిన్నమైనది - క్రుత్రం, దుర్వాసము, నాశనం మరియు రక్షణ - మీ కర్మాన్ని క్రుత్రంగాను, ఆరోగ్యంగాను ఉంచుతుంది. మరియు మొదలమయి, పులిపిరి, సాధారణమైన ఇతర చర్మవ్యాధుల నుండి కాపాడుతుంది. నిక్కో స్నానం చెమటకాయల చికాకును తొలగించి లాజీగా ఉండేట్లు చేస్తుంది.

నిక్కో ముక్కు, పొంపూ ప్రయోగం: పొంపూ వయస్సా వాడకే, నిక్కో లోని క్రిమినాశక మిశ్రమ చుండు లాకులా చేస్తుంది - కం చర్మాన్ని దుర్బలమైన లాకులాలు పోకడంగా ఉంచుతుంది.

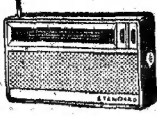
నిక్కో ముక్కు, దుర్బలమైన ప్రయోగం: నిక్కో స్నానం కఠినమైన దుర్బలమైన ముడి రక్షిస్తుంది. నిక్కో సాధారణమైన వెళ్ళులు మరియు దుర్బలమైన వాడక వాడక, దుర్బలమైన కలిగించే మాక్స్ విషమైన అమెరికన్ నాశనం చేస్తుంది. మీరు లాజీగాను మరియు క్రుత్రంగాను ఉండేట్లు చేస్తుంది.

పతిదినం-మీ వర్షానికి తగినంత జాగ్రత్తను ఇవ్వండి

నిక్కో - పార్క్ - రేవిన్ శర్మ

రు. 20/-లకు ట్రాన్సిస్టర్

మిక్సిడ్ పరమమైన ధరలో కో అవరేజీ వద్దలిపిన రు. 20/-లకే సరి కొత్త ఆల్ వరల్డ్ 3 బ్యాండ్ ట్రాన్సిస్టర్ ను పొందండి. ఏ ఆర్ థ్రూ ఇంప్లెమెంట్ నేడే వ్రాయండి.

CEYLON TRADERS
(W. A. P. 20)
Post Box 1257, DELHI-6.

SPECIAL TREATMENT Licenced under M. & T. P. Act — Rule (83)

వీర్యవృద్ధిపాత:- దాతాను, అపి నుంచి బలం పుష్టి కల్గించి, శ్రీమ న్నలనం తీపులు పాలతో సేవించే TONIC PILLS.
1 పీస రూ. 22/- పైకం పంపాలి.

డా. రత్నం సన్స్, (Estd 1904)
అంపురా కైల్స్ వంతెన వద్ద,
New Malakpet,
హైదరాబాద్ - 36 అం. ప్ర.

ఉచితం! ఉచితం! ఉచితం!!!

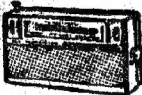
తెల్లమచ్చలు

మా ముందు వలన రోగులు తెల్లమచ్చలు మరియు అన్ని వర్ణవ్యాధులనుంచి విముక్తు లగు చున్నారు. మంసు మూడు దినములు సేవించి నంత మాత్రముననే మచ్చ రంగుమంటలు మొదటిది, త్వరలోనే విస్తరితంగా ఉపశమించు. ఒక మోతాదు మందు పువితం. నశిరీ మందు లకు మోతాదు కండి.

NAGINA CHIKITSHLAY
At & P. O. Katri Sarai (Gaya) India

వాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్సిస్టర్

వెలకు రు. 25 వంతున తెలివి కాని టోన్ ట్రాన్సిస్టర్ పొందండి ఈ ట్రాన్సిస్టర్ నకు రు. 25 వద్దలిపి జపాన్ లో క్యాబినెట్ లో దీక్షించబడినది. ధర రు. 185/- మాత్రమే. 2 దేండ్ల పూచి. వ్రాయండి.

Tokyo Television Co., (WAPM)
Post Box 1307, Delhi-6.

న్యూఢిల్లీలేఖ

(6 వ పేజీ తరువాయి)

రయల్ కాన్ఫరెన్స్ కు వెళ్లారు.
ప్రజల డబ్బుతో
మంత్రుల విహార యాత్రలు

'దోపిడి'ని ప్రస్తావించు కొంటున్నప్పుడు రాజా దినేష్ సింగ్ గారి పేరు ఉచ్చరించక పోతే పాపం! రెండోసారి ఆయన విదేశాలకు వెళ్లబోతున్నారు. బేంక్ కాక్, అల్లీ రియా, జెనీవా లను దర్శించి వస్తారన్నమాట. వారి భాండాసాహితీ గారో కరున్నారు. ఆయన మియూం ఫ్లక్సుద్దీన్ అలీ అహ్మద్ గారు. వారు ఇప్పుడు విదేశ వర్తమానంలోనే వున్నారు. కేయిరో, బెర్లిన్, పారిస్, లండన్, మాస్కో లను సందర్శించి వస్తారు. కార్మికమంత్రి జుమ్లెట్ గారి వాటి రష్యా వెళ్లి చాలరోజులయింది. సోవియట్ సరిహద్దికి 'ఫెరావ్' గురించి బోధించి ఆయన తిరిగి వస్తారు! మరి, రష్యా మాస్కో చాలా వెనుక బడిన దేశం. అది మనమంచి వేర్పాటుకొరపే నది చాలాపుంది!

విహారయాత్ర వైమానికశాఖకి సంబంధించిన మంత్రివర్యులు మాస్కో, లండన్, న్యూయార్క్, మాస్కోలో యాత్రచేసి వచ్చారు. డా. కర్రో సింగుగారు ఉభయదేశాల మధ్య ప్రజల రాకపోకల్ని అధికం చేయడం కోసం విదేశం వెళ్లారు!

కేంద్ర రవాణామంత్రి కూడా మాస్కో, లండన్ వ గయి రాలి ను దర్శించడానికి ఆయన ప్రయత్నించారు. ఈ వయద్యకోవిదులు తమకు అతిథ్య మిచ్చిన దేశాల్లో 'పోర్ట్' సదుపాయాలగురించి, కాయకన్ఠం గురించి సూచిస్తారు!

రక్షణమంత్రి సర్దార్ స్వరణ్ సింగ్ గారు కూడా మాస్కోకి వెళ్లనున్నారు. ప్రధాన మంత్రిని విడిచిపెట్టితే ఎలా? సిటోన్ కి వెళ్లరాగానే కాన్పు తూర్పు అయిరోపా దేశాల్ని, మాస్కో ని దర్శించాలని వారి కోరిక.

ఈ మంత్రివర్గం మేళమంతా మాస్కోలో అంటారీ లెక్క కూర్చుంటే డిప్యూటీ మంత్రిలే తినిపోయారా? సమఉజ్జీ గా టోక్యో, లండన్, వాషింగ్టన్, బాస్ లకు వెళ్లి ఒక 'పైర్' కొట్టి వస్తారు. మొరార్జీ దేశాయ్ గారు వారి కుమారుణ్ణి తీసుకు వెళ్తే

ఫ్లక్సుద్దీన్ గారు భార్యనుజోలో యూరన్ లోని ఏడు రాజధానుల్ని దర్శించారు. సందర్భ వశంగా ఇక్కడ మనం ఒక విషయం అనుకోవాలి. ఈ మంత్రులు, ఉపమంత్రుల పెరిపుడినాల్ని బోల్తంత డబ్బుతో పని! ఫ్లక్సుద్దీన్ గారు ఒకరోజు పారిస్ లోను, వాలుగురోజులు లండన్ లోను గడపడానికి వెళ్లారు కదా! అప్పుడు, దేశంలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధి గురించిగాని, తీర్మాన గమనం యొక్క వర్తమానంగాని ఆయనకు పూర్తిగా అర్థమయిందా అని? నాలుగు రోజుల్లో ఆయన ఏం చేయగలిగారు? ఇక్కడ ఒక సగ్గునత్యం బయటికి వస్తోంది. ఫ్లక్సుద్దీన్ గారు దేశక్షేమంకోరి విదేశం వెళ్లలేదు. అమ అరోగ్యాన్ని సరిమాపించుకోడానికి వెళ్లారు. శ్రీమతి గాంధీ గారి వంటింటి సామ్రాజ్యంలోని సభ్యుడు గనక ఆయన కేయిరో, బెర్లిన్ గేట్ లు వెళ్లి కలనల్ నాసర్, మార్షల్ టిటో లతో చేతులు కలుపుతారు. మాస్కో వెళ్లడమనేది తప్పని సరే అయింది!

శ్రీమతి గాంధీ ఇంకొక సునకార్యం నిర్వహించారు. ఒక ఆ జెండా అంట్టు లేకుండా, విశేషాలని కాగితంమోదికి ఎక్కించకుండా, శ్రీమతి గాంధీ ఒక 'మహామహత్తరమయిన' మంత్రివర్గం న మా వె కాన్పు ఏర్పరచారు. (బహుశా దానికి అధ్యక్షుల పాత్రలు కావలసిన సంఖ్య కూడా వుండివుండదు!) ఇది మంత్రి మండలితో శ్రీమతి గాంధీగారి రవుండ్ టేబుల్. అది మొరార్జీ దేశాయ్ గారిని వెలివేసినంత వనిచేసింది!

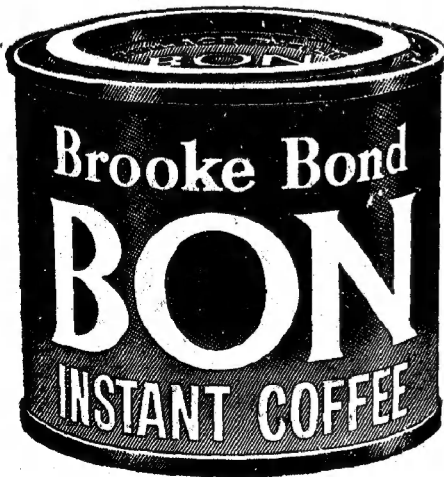
ఉప ప్రధానమంత్రిగారికి మంత్రివర్గం సుంచిగాని, శ్రీమతి గాంధీగారి సుంచిగాని, తగినంత చేదోడు అధించడంలేదన్నది సత్యం. స్వతహాగా కొంత విలువ పోగొట్టుకున్నారు. కేంద్ర ఉద్యోగుల కరువుభత్యం విషయం అందుకు ఉదాహరణ. ఆయన తతిమాన భ కాలు కూడా పలుకుబడి లేకుండా ట్రికట్ కి పోతాయనుకోవడంలో పందేపాం అక్కరలేదు. టి. టి. కృష్ణమాచారిగారు ఏవగించుకున్న 'యాన్యూటీ డిజిటి' మాత్రమే అమల్లోకి రాగల్గింది. దేశాయ్ గారు తుఫానులో నడినముద్రంలో ప్రయాణం చేస్తున్నారు. వాతావరణాన్ని దృష్టిలో వుంచుకొని ప్రయాణం చేస్తే ఆయనకు మేలు! ●

బ్రూక్ బాండ్
బాన్

ఇన్స్టెన్ట్ కాఫీ

“ఎప్పుడూ అప్పటికప్పుడు వచ్చే
మనోహరమైన సువాసనతో కూడినట్టిది!”

దానిని తయారుచేయటం చాలా సులభం మీరు చేయవలసినదల్లా ఒక టీస్పూను బాన్ కు వేడినీళ్లు కలపడమే. మీకు కావలసిన ఒక కప్పు కాఫీ అప్పుడే తయారే. ఎన్ని కప్పులు కావాలన్నా తయారుచేసుకోవచ్చు—బాన్ అనలైన కాఫీ.

మీకు అనలైన కాఫీ పేరించిన తప్పని కలగటానికి ఇదిగో బాన్ ఉన్నది. వేడి నీళ్లు కలిపిన వెంటనే బాన్ లో ఉన్న నిజమైన ‘కాఫీ’ సువాసనే వెదజల్లే అనలైన కాఫీ తయారవుతుంది. జ్ఞానకముంచుకోండి—బాన్ పరిశుభ్రమైనది, నూటికి నూరుపాళ్ల కాఫీ.

బాన్ ఎన్నికచేసిన మంచి కాఫీ గింజలతో తయారైనది. దాని సువాసన, కొత్తదనము పోకుండా గారి చొరని విధంగా పీట చేయబడిన టీస్పూనులో మీకు వస్తుంది. మనోహరమైన సువాసన. గుణముకలిగి ఉన్నట్టి బాన్ ఇన్స్టెన్ట్ కాఫీ కొనండి. దానికదే సాటి; ఎందువల్లంటే “ఎప్పుడూ అప్పుడే కప్పుడు వచ్చే మనోహరమైన సువాసన కలిగినట్టిది”

బ్రూక్ బాండ్ ఇండియా ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వారిచే
శ్రద్ధతో తయారుచేయబడినది